

ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

นางภาวณา ประมณฑ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

พ.ศ. 2555

**Causal and Effect Factors of Life Planning Behaviors of Undergraduate Students
at Sukhothai Thammathirat Open University**

Mrs. Paowana Pramon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Guidance
School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University

2012

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ชื่อและนามสกุล นางภาวณา ประมณฑ์
แขนงวิชา การแนะแนว
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. โกศล มีคุณ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. เจียรนัย ทรงชัยกุล

วิทยานิพนธ์นี้ "ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2556

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. รัญจวน คำวชิรพิทักษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. โกศล มีคุณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เจียรนัย ทรงชัยกุล)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

ผู้วิจัย นางภาวณา ประมนต์ รหัสนักศึกษา 2492400086 **ปริญญา**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

(การแนะแนว) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร. โกศล มีคุณ

(2) รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรนัย ทรงชัยกุล **ปีการศึกษา** 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษาที่อยู่ในสถานการณ์ทางสังคมต่างกัน และมีจิตลักษณะต่างกัน เปรียบเทียบอำนาจการทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษาด้วยกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมร่วมกับกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะกับอำนาจการทำนายโดยใช้ตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษากับความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ปีการศึกษา 2554 จำนวน 480 คน ได้มาโดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ เครื่องมือรวบรวมข้อมูล เป็นแบบวัดมาตราประเมินรวมค่า มีความเที่ยงตั้งแต่ .78 ถึง .89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง การวิเคราะห์แบบลดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตสูงทั้งพฤติกรรมโดยรวมและพฤติกรรมแต่ละด้าน คือ นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมาก มีแบบอย่างที่ดีมาก มีการเข้ารับการส่งเสริมมาก และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง (2) ชุดตัวทำนายที่ประกอบด้วยสถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปร จิตลักษณะ 3 ตัวแปร ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวมของนักศึกษาได้ดีกว่าการทำนายโดยใช้ตัวทำนาย ชุดที่ 1 หรือ ชุดที่ 2 เพียงอย่างเดียว โดยมีอำนาจการทำนายมากกว่า 5% ขึ้นไปโดยสามารถทำนายได้ ร้อยละ 38.2 ตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษา คือ การเข้ารับการส่งเสริม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างที่ดี และการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว (3) การวางแผนชีวิตด้านการศึกษา การวางแผนชีวิตด้านอาชีพ และการวางแผนชีวิตด้านครอบครัว สามารถทำนายความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาได้ 11 % ตัวทำนายที่สำคัญ คือ การวางแผนชีวิตด้านอาชีพ และการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา

คำสำคัญ พฤติกรรมการวางแผนชีวิต ปัจจัยเชิงเหตุและผล นักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

Thesis title: Causal and Effect Factors of Life Planning Behaviors of Undergraduate Students at Sukhothai Thammathirat Open University
Researcher: Mrs. Paowana Pramon; **ID:** 2492400086;
Degree: Master of Education (Guidance);
Thesis advisors: (1) Dr. Kosol Meekun, Associate Professor;
(2) Dr. Chiaranai Songchaikul, Associate Professor; **Academic year:** 2012

Abstract

The objectives of this research were to compare life planning behaviors of undergraduate students who lived in different social situations and who had different psychological traits; to compare predictabilities of using the combined social situation factors and psychological trait factors to predict life planning behaviors of undergraduate students with that of using either group of factors alone; and to study the relationship between life planning behaviors of undergraduate students with their educational achievement.

The research sample consisted of 480 undergraduate students of Sukhothai Thammathirat Opening University who attended the Professional Experience Intensive Training Course in the 2011 academic year, obtained by stratified random sampling. The research instruments for data collection were summated rating scale questionnaires with reliabilities ranging from .78 to .89. Statistics for data analysis were the basic statistics, three-way ANOVA, multiple regression analysis, and Scheffe's method of pair-wise comparison.

The research findings revealed that (1) students who had high level of both the overall and by-aspect life planning behaviors were those who received high level of supports from surrounding people, those who had good peer models, those who attended the tutorial sessions more often, and those with high achievement motivation; (2) the set of predictors combining three social situation factors and three psychological trait factors could predict the students' overall life planning behaviors better than either the set of predictors comprising only the social situation factors or that comprising only the psychological trait factors by more than 5 per cent, with the combined predictability of 38.2 percent; the main predictors of students life planning behaviors were: the attendance of the tutorial sessions, the achievement motivation, the having of good peer models, and the receiving of supports from surrounding people; and (3) the factors of educational life planning, career planning, and family planning could be combined to predict educational achievement of the students with combined predictability of 11 percent, with the main predictors being career planning and educational planning.

Keywords: Life planning behavior, Causal factor, Effect factor, Undergraduate student, Sukhothai Thammathirat Open University
Sukhothai Thammathirat Open University

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร. โกศล มีคุณ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. เจียรนัย ทรงชัยกุล กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นผู้ให้ความรู้ ความคิด ข้อเสนอแนะ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ ตลอดจน ตรวจ แก้ไขในข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้น จนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกทราบบ้างซึ่งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ชวนชัย เชื้อสาธุชน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุดใจ บุญอารีย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี นางสาวจิตติมา รักนาค มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบคุณนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่เสียสละเวลา และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในครั้งนี้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ศิษย์ ทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งบิดา มารดา ญาติพี่น้องของผู้วิจัย ตลอดจนเพื่อนนักศึกษา เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

ภาวณา ประมณฑ์

กรกฎาคม 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
พฤติกรรมการวางแผนชีวิต	9
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต	20
ปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต	22
ปัจจัยด้านจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต	31
พฤติกรรมการวางแผนชีวิตกับความสำเร็จในการศึกษา	41
กรอบแนวคิดของการวิจัย	44
สมมติฐานการวิจัย	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
ประเภทและรูปแบบการวิจัย	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	46
ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปร	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
การวิเคราะห์ข้อมูล	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง	61
ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต	62
ผลการวิเคราะห์การทำนายความสำเร็จด้วยพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษา	85
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	86
สรุปการวิจัย	86
อภิปรายผลการวิจัย	91
ข้อเสนอแนะ	101
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก	114
ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	115
ข หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ	117
ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	121
ง แบบวัดสถานการณ์ จิตลักษณะ และพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษา	135
จ รายละเอียดค่าคุณภาพเครื่องมือของแบบวัดที่สร้างขึ้น และฝังตัวแปร	153
ฉ ตารางสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	157
ประวัติผู้วิจัย	160

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะชีวสังคม.....	61
ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษา โดยรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตพิจารณาตาม สถานการณ์ทางสังคม 3 ประการ.....	65
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิต โดยรวม และแต่ละด้าน ของพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิต ของกลุ่มนักศึกษาเปรียบเทียบกับ สถานการณ์ทางสังคม	67
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษา โดยรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตพิจารณาตาม จิตลักษณะ 3 ประการ	69
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิต โดยรวม และแต่ละด้าน ของพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิต ของกลุ่มนักศึกษาเปรียบเทียบกับจิตลักษณะ	70
ตารางที่ 4.6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ พิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	71
ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา พิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต	72
ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษา โดยรวม พิจารณาตามความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทาง จิตลักษณะ และลักษณะทางชีวสังคม.....	74
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิต โดยรวมของกลุ่มเปรียบเทียบกับ สถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิตลักษณะ และลักษณะทางชีวสังคม.....	75
ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิต โดยรวม พิจารณาตามความพร้อมสถานการณ์สังคม และความพร้อมทางจิตลักษณะ	76
ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิต โดยรวม พิจารณาตามความพร้อมสถานการณ์สังคม และความพร้อมทางจิตลักษณะ และสถานภาพการสมรส	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม พิจารณาตามความพร้อมสถานการณ์สังคม และความพร้อมทางจิตลักษณะ และการประกอบอาชีพ	80
ตารางที่ 4.13 เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม และตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต โดยตัวทำนายกลุ่มสถานการณ์สังคม 3 ตัวแปรวิเคราะห์โดยรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต	81
ตารางที่ 4.14 เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม และตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต โดยตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะ 3 ตัวแปรวิเคราะห์โดยรวมและแต่ละด้านของ พฤติกรรมการวางแผนชีวิต	82
ตารางที่ 4.15 เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม และตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต โดยตัวทำนายกลุ่มสถานการณ์สังคม และกลุ่มจิตลักษณะ รวม 6 ตัวแปร วิเคราะห์โดยรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต	83
ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต โดยตัวทำนาย 3 ชุด 6 ตัวแปร	84
ตารางที่ 4.17 เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม และตัวทำนายที่สำคัญของความสำเร็จในการศึกษา	85

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แสดงลักษณะพื้นฐาน และองค์ประกอบ ทางจิตใจของพฤติกรรมทางจริยธรรม	21
ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	44
ภาพที่ 5.3 แสดงปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต	100

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราโชวาท เกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษาตอนหนึ่งว่า (พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 2524-2528: 84) “...การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชน ได้อย่างครบถ้วนล้วนพอเหมาะกันทุกๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด...” ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 (2535: 8-9) ได้บัญญัติสอดคล้องตามพระบรมราโชวาทดังกล่าว คือ “การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีสันติสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านของประเทศ ซึ่งเน้นพัฒนาบุคคลใน 4 ด้าน อย่างสมดุลและกลมกลืนกัน ทั้งด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคม”

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545-2559 (2545: 1-22) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทย โดยเน้นความสำคัญของการพัฒนาคนให้มีชีวิตที่ดี เก่ง และมีความสุข ให้ทุกคนได้รับการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต เพื่อให้การศึกษาเป็นยุทธศาสตร์ขจัดความยากจน และยุทธศาสตร์ทางปัญญา เพื่อพัฒนาคนได้อย่างเต็มตามศักยภาพตลอดชีวิต ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นสังคมคุณภาพ โดยนอกเหนือจากมีการให้บริการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ยังมีความจำเป็นในการเตรียมจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้แก่เยาวชนที่เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีอัตราเพิ่มค่อนข้างสูงมากขึ้นทุกปี โอกาสทางการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับอุดมศึกษา ยังมีไม่มากทันกับความต้องการของตลาดแรงงานและความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งความต้องการอันหลากหลายของผู้เรียน การสอบคัดเลือกยังเป็นระบบแพ้คัดออก และทำให้โอกาสของเด็กยากจนที่จะเพิ่มสัดส่วนในการเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาให้มากขึ้นเป็นไปได้ยาก

ระบบการศึกษาทางไกลในมหาวิทยาลัยเปิด จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้สนใจทั่วไป ซึ่ง วิจิตร ศรีสอาน (2529: 6) กล่าวถึง การศึกษาระบบเปิดว่า “การศึกษาระบบเปิด คือ การศึกษาขยายวง ที่มุ่งเปิดโอกาสให้แก่ผู้เรียน โดยการขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกระจายโอกาสทางการศึกษาให้กว้างขวางทั่วถึงทุกท้องถิ่น เป็นระบบที่ช่วยให้เกิดความเสมอภาคและความเป็นธรรมในโอกาสทางการศึกษา ในลักษณะ ใครใคร่เรียน เรียน และอยู่ที่ไหนก็เรียนได้ เพราะเป็นการศึกษาถึงบ้านและบริการถึงตัวนักศึกษา” ซึ่งสอดคล้องกับ สมประสงค์ วิทย์เกียรติ และคนอื่นๆ (2544: 215) กล่าวว่า “การศึกษาทางไกลเป็นวิธีการศึกษาวิธีหนึ่งที่เปิดโอกาสให้แก่ผู้เรียนทุกคน ไม่ว่าวัยใด อาชีพใด ก็สามารถศึกษาเล่าเรียนได้ การศึกษาทางไกลจึงมีบทบาทที่สำคัญในการช่วยส่งเสริมการศึกษาดตลอดชีวิต การสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา การรู้จักพึ่งพาตนเอง การมีงานทำ การพัฒนาหน้าที่การงาน และพัฒนาคุณภาพชีวิต หากพิจารณากลุ่มเป้าหมายผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกล อาจแบ่งออกเป็น กลุ่มเป้าหมายตามแหล่งที่อยู่ กลุ่มเป้าหมายตามโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเป้าหมายตามระบบการศึกษา กลุ่มเป้าหมายตามกิจกรรมการศึกษา และกลุ่มเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้อัน” ในขณะที่ สุมาลี สังข์ศรี (2549: 5) กล่าวถึงวิธีการของการศึกษาทางไกลว่า “วิธีการศึกษาทางไกลช่วยลดข้อจำกัดของการศึกษาในระบบ โรงเรียน ซึ่งมีข้อจำกัดหลายด้าน เช่น การจำกัดจำนวนผู้เรียน เนื่องจากมีห้องเรียน มีครู มีวัสดุอุปกรณ์จำกัด จึงสามารถรับผู้เรียนได้ในจำนวนที่จำกัด แต่ละปี นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดในด้านอายุของผู้เรียน พื้นฐานความรู้ของผู้เรียน และมีกฎเกณฑ์ต่างๆ อย่างเคร่งครัด”

ในด้านวิธีการศึกษาทางไกลนั้น สุมาลี สังข์ศรี (2545: 50) กล่าวว่า “วิธีการศึกษาทางไกลนั้น ให้อิสระแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มที่ ผู้เรียนจะจัดสรรเวลาในการเรียนของตนเอง จัดแบ่งเวลาจากภารกิจของตนเอง จะเรียนเมื่อไหร่ก็ได้ เมื่อมีความพร้อม ไม่มีใครคอยกำหนด คอยกำกับเหมือนการเรียนกับครูในชั้นเรียน และไม่ต้องเรียนพร้อมกับผู้เรียนเหมือนการเรียนในชั้นเรียน ใครพร้อมเมื่อใด ว่างเมื่อใด ก็สามารถเรียนได้ทันที แต่ส่วนใหญ่ปัญหาที่พบคือ ผู้เรียนมักจะมีจุดอ่อนในการแบ่งเวลาให้กับการเรียน มีจุดอ่อนในการควบคุมตนเองต่อการให้เวลาในการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนมักจะมีภารกิจอื่นมากมาย หรือมีสิ่งอื่นมาจูงใจมากกว่าการเรียน หรือบางรายอาจผัดวันประกันพรุ่งไปจนถึงเวลาสอบ” บุญศรี พรหมมาพันธ์ และคนอื่นๆ (2536) ได้วิเคราะห์สาเหตุการลาออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า นักศึกษาไม่มีเวลาดูหนังสือ น่าจะเป็นเพราะไม่ได้วางแผนการเรียน หรือจัดตารางเวลาอย่างเหมาะสม การที่นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาเพื่อรับปริญญา นั้น นักศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิด จะต้องผ่านการทำกิจกรรมในกระบวนการเรียนการสอนทางไกลอย่างครบถ้วน และนักศึกษาจะต้องสอบ

ผ่านตามโครงสร้างที่หลักสูตรกำหนดไว้ในด้านปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จการศึกษานั้น บุญทิพย์ สิริธรรังศรี (2540) ได้ศึกษาถึงคุณลักษณะปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จทางการศึกษา และเจตคติของบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า คุณลักษณะของผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาได้นั้น จะต้องเป็นผู้มีความรับผิดชอบสูงเป็นอันดับแรก รองลงมาต้องมีความเพียรมานะอดทน และเป็นนักวางแผนที่ดีทั้งก่อนเข้าศึกษาและระหว่างการศึกษา และสมศักดิ์ มีทรัพย์หลาก (2541) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า ในระหว่างที่เป็นนักศึกษา นักศึกษาจะต้องมีการวางแผนการเรียนที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2542: 3-17) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการวางแผน สรุปได้ว่า คนที่ประสบความสำเร็จ คือ คนที่วางแผน คนที่มีเป้าหมายแห่งความสำเร็จ คนที่ทำตามแผน คนที่เตรียมความพร้อมและมุ่งหน้าไปสู่ความสำเร็จ คนที่ประสบความสำเร็จ ความล้มเหลว คือ คนที่ไม่ยอมวางแผน คนที่คิดว่ามีทางลัด ไปถึงซึ่งความสำเร็จ คนที่ไม่ทำตามแผน คนที่ไม่เห็นคุณค่าของความสำเร็จ และคนที่ไม่รู้ว่าการวางแผนเป็นหนทางสู่ความสำเร็จ ดังนั้น การเตรียมความพร้อมอย่างรอบคอบและรัดกุม โดยการวางแผนชีวิตจะช่วยให้สามารถปรับตัวหรือใช้ชีวิตอย่างมีความสุขได้และเกิดคุณค่าของชีวิตอย่างแท้จริง

การวางแผนชีวิต จึงมีความสำคัญต่อความสำเร็จในอนาคตของนักศึกษา นักศึกษาที่มีการวางแผนชีวิตที่ดี จะช่วยให้การดำเนินชีวิตไปได้ตรงทิศทางการศึกษาที่ต้องการ นักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล โดยเฉพาะนักศึกษานามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านอายุ อาชีพ พื้นฐานความรู้ สถานการณ์ที่นักศึกษาได้พบหรือเผชิญอยู่ และลักษณะทางด้านจิตใจ รวมทั้งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ที่สำคัญคือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว นักศึกษาบางคนเป็นผู้ที่มีการวางแผนชีวิตด้านต่างๆ ไว้อย่างชัดเจน ขณะที่บางคนก็อาจมีการวางแผนชีวิตไม่ชัดเจน ทำให้เกิดคำถามที่สำคัญว่า อะไรเป็นปัจจัยที่ทำให้นักศึกษา มีการวางแผนชีวิตแตกต่างกัน และการวางแผนชีวิตมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการศึกษาหรือไม่เพียงใด

การวิจัยนี้จึงสนใจที่จะศึกษาเพื่อหาคำตอบว่า อะไรเป็นปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรม การวางแผนชีวิตโดยรวม และด้านต่างๆ ที่สำคัญ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และการวางแผนชีวิตด้านต่างๆ ที่แตกต่างกันนั้น ส่งผลต่อความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาอย่างไร

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่มีการรับรู้สถานการณ์ทางสังคมต่างกัน

2.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่มีจิตลักษณะต่างกัน

2.3 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่มีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิตลักษณะ และลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน

2.4 เพื่อเปรียบเทียบการทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ด้วยตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ทางสังคม ร่วมกับตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะ กับตัวแปรสถานการณ์ หรือตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะ (แต่ละกลุ่ม)

2.5 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการวางแผนชีวิตกับความสำเร็จในการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมาก มีแบบอย่างที่ดีมาก และมีการเข้ารับการสอนเสริมมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีมากกว่า นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวน้อย มีแบบอย่างที่ดีน้อย และมีการเข้ารับการสอนเสริมน้อย

3.2 นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีสุขภาพจิตดีมากกว่า เป็นผู้มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีมากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีสุขภาพจิตดีน้อยกว่า

3.3 นักศึกษาที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะ ความพร้อมในสถานการณ์ทางสังคม และลักษณะทางชีวสังคมมากกว่า มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีกว่านักศึกษาประเภทตรงข้าม

3.4 กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปร (การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี และการเข้ารับการสอนเสริม) และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ 3 ตัวแปร (ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต) ร่วมกัน ทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้มากกว่ากลุ่มตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว โดยตั้งเกณฑ์ความต่างไว้ที่ ร้อยละ 5

3.5 พฤติกรรมการวางแผนชีวิต มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการศึกษาของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

4.1.1 ประชากร ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จำนวน 12 สาขาวิชา ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์ วิชาชีพ ในภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษา 2554 ซึ่งเป็นวิชาบังคับในภาคสุดท้ายที่นักศึกษา จะต้องลงทะเบียนเรียนก่อนสำเร็จการศึกษา มีจำนวน 7,629 คน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จำนวน 12 สาขาวิชา ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์ วิชาชีพ ในภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเพิ่มชุดวิชาประสบการณ์ วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ Stratified Quota Sampling โดยกำหนดชั้นภูมิด้วย สาขาวิชา เพศ แล้วเลือกมาเป็นสัดส่วน สาขาวิชาละ 40 คน แบ่งเป็น ชาย 20 คน หญิง 20 คน รวม 480 คน

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีตัวแปร ดังนี้

4.2.1 ตัวแปรอิสระ ซึ่งมี 2 กลุ่ม คือ

1) **ตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม** มี 3 ตัวแปร ได้แก่

- (1) การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว
- (2) การมีแบบอย่างที่ดี
- (3) การเข้ารับการสอนเสริม

2) **ตัวแปรจิตลักษณะ** มี 3 ตัวแปร ได้แก่

- (1) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง
- (2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- (3) สุขภาพจิต

4.2.2 ตัวแปรตาม มี 2 ตัวแปร ได้แก่

1) พฤติกรรมการวางแผนชีวิต ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว

2) ความสำเร็จในการศึกษา

4.3 ระยะเวลาของการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 **ปัจจัยเชิงเหตุ** หมายถึง ตัวแปรจิตลักษณะ และตัวแปรที่เป็นสถานการณ์ทางสังคม ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์ หรือเป็นสาเหตุของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต การวิจัยนี้สนใจ ศึกษา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องสองกลุ่ม คือกลุ่มจิตลักษณะ และกลุ่มสถานการณ์ทางสังคม

5.2 **สถานการณ์ทางสังคม** หมายถึง สภาพที่บุคคลได้พบหรือเผชิญอยู่ ในการวิจัยนี้ สนใจศึกษาสถานการณ์ทางสังคม 3 ประการ คือ การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง การมี แบบอย่างที่ดี และการเข้ารับการสอนเสริม

5.3 **จิตลักษณะ** หมายถึง ลักษณะด้านจิตใจของบุคคล ในการวิจัยนี้สนใจศึกษา จิตลักษณะ 3 ประการ คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต

5.4 **พฤติกรรมการวางแผนชีวิต** หมายถึง การเตรียมการ การกำหนดทิศทางการ กำหนดเป้าหมาย ในชีวิตล่วงหน้าสำหรับบุคคล เกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการในอนาคตของตนว่าจะทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร แล้วพิจารณาตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพที่สุด เพื่อให้ ทุกอย่างที่ได้เตรียมการไว้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีเป้าหมายและผลที่คาดว่าจะได้รับเป็นตัวกำหนด พฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ศึกษารุ่นนี้ มี 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว

5.5 **นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช** หมายถึง นักศึกษาที่กำลัง ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จำนวน 12 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ นิเทศศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิทยาการจัดการ นิติศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ พยาบาลศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ มนุษยนิเวศศาสตร์ รัฐศาสตร์ ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

5.6 **ความสำเร็จในการศึกษา** หมายถึง ระยะเวลาที่นักศึกษาใช้ในการศึกษาจนสำเร็จ การศึกษา โดยนับตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่สมัครเข้าศึกษา จนถึงภาคการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามเท่าของหลักสูตร ที่มหาวิทยาลัยกำหนด และต้องสอบได้จำนวนชุดวิชา ครบถ้วนตามโครงสร้างหลักสูตร และข้อกำหนดอื่นๆ ของสาขาวิชา คือ ปริญญาตรีศึกษาไม่

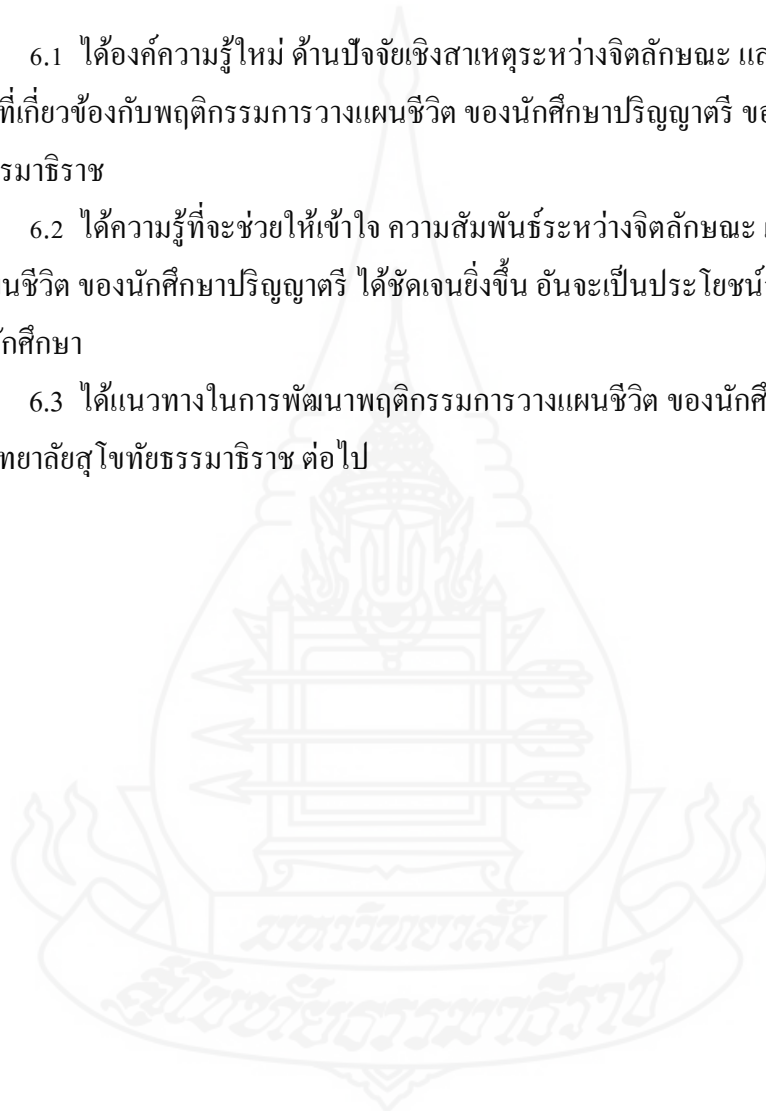
น้อยกว่า 12-24 ชุติวิชา ซึ่งมึระยะเวลาศึกษาครบตามระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ไม่มี
ความประพฤติเสื่อมเสีย ไม่มีภาระหนี้สินต่อมหาวิทยาลัย

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้องค์ความรู้ใหม่ ด้านปัจจัยเชิงสาเหตุระหว่างจิตลักษณะ และสถานการณ์
ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรวางแผนชีวิต ของนักศึกษาปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช

6.2 ได้ความรู้ที่จะช่วยให้เข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะ และพฤติกรรม
การวางแผนชีวิต ของนักศึกษาปริญญาตรี ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์สำหรับการวางแผน
ชีวิตของนักศึกษา

6.3 ได้แนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมกรวางแผนชีวิต ของนักศึกษาปริญญาตรี
ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรม การวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งผู้วิจัยได้ ศึกษาค้นคว้า หลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็น แนวทางในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้รวบรวมสาระสำคัญ และได้นำมานำเสนอตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการวางแผนชีวิต
 - 1.1 ความหมายของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต
 - 1.2 ความสำคัญของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต
 - 1.3 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต
 - 1.4 การวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต
2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต
 - 2.1 ปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต
 - 2.1.1 การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต
 - 2.1.2 การมีแบบอย่างที่ดีกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต
 - 2.1.3 การเข้ารับการส่งเสริมกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต
 - 2.2 ปัจจัยด้านจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต
 - 2.2.1 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต
 - 2.2.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต
 - 2.2.3 สุขภาพจิตกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต
3. พฤติกรรมการวางแผนชีวิตกับความสำเร็จในการศึกษา
 - 3.1 ความหมายของความสำเร็จในการศึกษา
 - 3.2 งานวิจัยเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการศึกษา
 - 3.3 การวัดความสำเร็จในการศึกษา

1. พฤติกรรมการวางแผนชีวิต

1.1 ความหมายของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

เซอร์เบิร์ต เซพเพิร์ต (อ้างถึงใน บุญเลิศ ไพรินทร์ 2537: 8) กล่าวว่า การวางแผนชีวิต คือ การวางแผนเพื่อให้ชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่าและมีความหมาย (life worth living) ซึ่งผู้ที่ได้มีการวางแผนชีวิตของตนเองแล้วนั้นก็จะได้มาซึ่งความสุขในชีวิตและอิสรภาพของตนเอง รวมทั้งการแสวงหาวิธีการที่จะทำให้ชีวิตได้รับความสำเร็จสูงสุดอีกด้วย

พิไลวรรณ มะนะสุทธิ (2544: 62) กล่าวว่า การวางแผนการดำเนินชีวิต หมายถึง การวางแผนทาง หรือการกำหนดทิศทางของชีวิตอย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อการประพฤติปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้ชีวิตประสบความสำเร็จในชีวิต

บุญยพัทธ์ ปิยะบุญสุทธิ (2547: 36) กล่าวว่า การวางแผนชีวิต หมายถึง การคิดและการตัดสินใจล่วงหน้า ในการกำหนดทิศทางการดำเนินชีวิต ไปสู่นาคตที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยประพฤติปฏิบัติตนด้วยวิธีการที่เหมาะสม เพื่อความสุข และความสำเร็จในชีวิต

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2553) กล่าวว่า การวางแผนชีวิต คือ การกำหนดเป้าหมายของชีวิตในด้านต่างๆ เป็นกระบวนการนำไปสู่วัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยมีแนวทางที่แน่นอน ซึ่งประกอบด้วยหลักการและเหตุผลที่มีประสิทธิภาพ

วัลลภา จิตถวิล (2553) กล่าวว่า การวางแผนชีวิต คือ การตั้งเป้าหมายชีวิตของบุคคลที่ได้วางแผนไว้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม เพื่อนำตนเองไปสู่เป้าหมายของชีวิตในอนาคต เป็นการวางเป้าหมายไว้ว่าจะต้องตั้งตัวสร้างฐานะให้ได้ ด้วยการเรียนให้จบ ประกอบอาชีพที่สุจริต ไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิดศีลธรรม

คำแหง วิสุทธางกูร (2553) กล่าวว่า การวางแผนชีวิต หมายถึง การเข้าใจความหมาย และส่วนประกอบของชีวิตอย่างถูกต้อง แล้วนำมาวางเป้าหมายชีวิต หรือวางแผนชีวิตให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด และกำหนดชีวิตตนเองได้อย่างมีคุณค่า ตามที่ตนเองประสงค์ หรือมีความปรารถนาที่อยากจะให้ดำเนินเป็นไปในอนาคตได้อย่างเหมาะสม เป็นชีวิตที่มีเป้าหมายและมีคุณค่ามากที่สุด

สุพจน์ อนุตรพงษ์ และคนอื่นๆ (2554) กล่าวว่า การวางแผนชีวิต หมายถึง แนวทางหรือข้อกำหนดในการปฏิบัติของบุคคล ด้วยวิธีการเหมาะสม เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของชีวิตในแต่ละช่วงตามที่กำหนดไว้ รูปแบบของการวางแผนชีวิต เช่น การวางแผนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน การวางแผนเกี่ยวกับการศึกษา การวางแผนในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา หรือการวางแผนในการสร้างครอบครัวในอนาคต

อนันต์ เกตุวงศ์ (2541: 3) กล่าวว่า การวางแผน คือ การตัดสินใจล่วงหน้า ในการเลือกทางเลือกเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์หรือวิธีการกระทำ โดยทั่วไปมักจะเป็นการตอบคำถามต่อไปนี้ คือ จะทำอะไร (What) ทำไมจึงต้องทำ (Why) ใครบ้างที่จะเป็นผู้กระทำ (Who) จะกระทำเมื่อใด (When) จะกระทำกันที่ไหน (Where) และจะกระทำกันอย่างไร (How)

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548: 41) กล่าวว่า การวางแผนเป็นเรื่องของมนุษย์ ในขั้นแรกก่อนที่จะลงมือกระทำกิจกรรมต่างๆ นั้น มนุษย์มักจะคิด หรือทำการจินตนาการเสียก่อน เป็นเบื้องต้นในเรื่องนั้นๆ ว่า จะทำอะไร อย่างไร มีวิธีการขั้นตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด โดยใช้ทรัพยากรอะไรบ้าง ในเวลาใด และกิจกรรมต่างๆ นั้นจะกระทำกันที่ไหน โดยมีเป้าหมายและผลที่คาดว่าจะได้รับเป็นตัวกำหนด

จากความหมายของการวางแผนชีวิตดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การวางแผนชีวิต หมายถึง การเตรียมการ การกำหนดทิศทาง การกำหนดเป้าหมาย ในชีวิตล่วงหน้าสำหรับบุคคล เกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการในอนาคตของตนว่าจะทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร แล้วพิจารณาตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพที่สุด เพื่อให้ทุกอย่างที่ได้เตรียมการไว้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีเป้าหมายและผลที่คาดว่าจะได้รับเป็นตัวกำหนด การวางแผนชีวิตของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชนั้น จะเกี่ยวข้องกับตัวแปรที่สำคัญ 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว ซึ่งอาจให้ความหมายของการวางแผนชีวิตแต่ละด้านไว้ดังนี้

1. การวางแผนชีวิตด้านการศึกษา หมายถึง การกำหนดขั้นตอนและแนวทางถึงสิ่งที่จะปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ ชัดเจน เพื่อไปสู่เป้าหมายทางการเรียนภายในระยะเวลาที่กำหนด ประกอบด้วยการศึกษาหลักสูตรและวิธีการเรียน การกำหนดแผนการศึกษาตลอดหลักสูตร การวางแผนการเรียนในแต่ละภาคเรียน การศึกษาชุดวิชาที่เรียน การศึกษาเอกสารการสอนและการทำกิจกรรมประจำชุดวิชา การกำหนดแผนการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงประกอบชุดวิชา และการกำหนดแผนการรับชมรายการโทรทัศน์ประกอบชุดวิชา การวางแผนการเข้ารับการสอนเสริม การเตรียมตัวและการเข้าสอบ ตลอดจนการวางแผนเวลากับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมนักศึกษาและกิจกรรมต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น

2. การวางแผนชีวิตด้านอาชีพ หมายถึง กระบวนการคิดวางแผนชีวิตในด้าน การประกอบอาชีพของตนเองทั้งในปัจจุบันถึงอนาคต โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนเลือกอาชีพ การวางแผนกำหนดเป้าหมายในอาชีพ การวางแผนพิจารณาถึงโอกาสความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ และการวางแผนปฏิบัติเพื่อการพัฒนาเกี่ยวกับอาชีพของตนเอง ซึ่งอาจวางแผนพัฒนาโดยการ

ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เข้ารับการฝึกอบรม สัมมนา หรืออาจจะรวมถึงการวางแผนปรับเปลี่ยน อาชีพหรือปรับตำแหน่ง ตามความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และทักษะที่ตนมีอยู่

3. การวางแผนชีวิตด้านครอบครัว หมายถึง การเตรียมตัวหรือเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงถึงสิ่งที่คาดการณ์ว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยการวางแผนหรือ ตั้งเป้าหมายให้ครอบครัวมีความพร้อมทั้งจำนวนสมาชิก ฐานะเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่ดี ภายใต้อุณหภูมิและทรัพยากรของกลุ่มสามิ-ภรรยา ซึ่งจำเป็นต้องมีการวางแผนรากฐานครอบครัว ร่วมกันอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านเวลา แรงงาน เงิน สุขภาพอนามัย การศึกษา การพัฒนา หรือ ปรับเปลี่ยนอาชีพทั้งของตนเองและสมาชิกในครอบครัว ตลอดจนความรู้ความสามารถในการ รับผิดชอบครอบครัว การครองเรือนเพื่อให้ครอบครัวดำเนินไปได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.2 ความสำคัญของพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิต

การวางแผนชีวิต มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในอนาคตของบุคคล ดังที่ วิภากร สิทธิศาสตร์ (2551: 34) กล่าวถึง ความสำคัญของการวางแผนชีวิต สรุปได้ว่า การดำเนิน ชีวิตให้มีความสุขตลอดชีวิต ควรจะมีสิ่งที่ทุกคนควรยึดถือและปฏิบัติที่เราเรียกว่าทักษะที่จำเป็น ต่อชีวิต มีการวางแผนการดำเนินชีวิตที่ดี ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตและครอบครัวนั้น จะต้องรู้จักการวางแผนการดำเนินชีวิตไว้ก่อนล่วงหน้าตั้งแต่ยังเป็นเด็ก ขณะอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน โดยจะต้องสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สภาพความเป็นจริงของตนเอง มีเหตุผล และมีสติปัญญา และเมื่อวางแผนไว้แล้ว ก็ต้องพยายามดำเนินชีวิตไปตามแผนที่วางไว้ รวมทั้งมีการประเมินผล การดำเนินชีวิตตามแผนทุกขั้นตอน ซึ่งถ้าหากขั้นตอนใดมีปัญหาหรือมีอุปสรรค ก็สามารถหา วิธีการปรับปรุงแก้ไขทัน เราสามารถวางแผนในการดำเนินชีวิต เพื่อให้ประสบความสำเร็จนั้น อาจแบ่งได้เป็น 3 ช่วง คือ 1) ช่วงศึกษาเล่าเรียน เป็นระยะวัยเด็กที่อยู่ในสภาพของนักเรียน ซึ่งก็มี หน้าที่เรียนและแสวงหาความรู้ให้เต็มทีเต็มกำลังความสามารถ เพื่อเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการ ประกอบอาชีพต่อไป 2) ช่วงการประกอบอาชีพหรือช่วงของการทำงาน เป็นระยะที่เริ่มเป็นผู้ใหญ่ เมื่อจบการศึกษาจะต้องหางานทำและต้องเป็นอาชีพสุจริตที่สามารถนำความรู้ในวัยเรียนมาใช้ ในการประกอบอาชีพได้ ในการประกอบอาชีพให้เจริญก้าวหน้าขึ้น ผู้ประกอบอาชีพจะต้องมีความ ขยันหมั่นเพียร มีความตั้งใจ มีคุณธรรม จริยธรรม และอุทิศแรงกายอย่างเต็มกำลังความสามารถ 3) ช่วงการเริ่มชีวิตครอบครัว เป็นระยะที่บุคคลซึ่งมีความพร้อมทั้งความรู้ การงานและทรัพย์สิน อย่างพอควร ซึ่งก็จะเริ่มคิดแต่งงานมีครอบครัวเป็นของตนเอง พร้อมสร้างหลักฐานของชีวิต ให้มั่นคง มีบุตรหลานสืบวงศ์ตระกูลต่อไป ซึ่งก่อนจะเริ่มมีครอบครัวนั้น ควรได้มีการศึกษาเรื่อง ชีวิตครอบครัวให้มีความเข้าใจ และเตรียมกายใจให้พร้อมก่อนการแต่งงาน ซึ่งสอดคล้องกับ กรมการศึกษานอก โรงเรียน (2553) กล่าวว่า การวางแผนชีวิต มีความสำคัญอย่างมาก การ

เตรียมชีวิตเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จหรือเป้าหมายที่วางไว้ การวางแผนชีวิตเป็นกระบวนการบริหารจัดการไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร ทำเมื่อไร ใครเป็นคนทำ และจะใช้วัสดุอุปกรณ์อะไรบ้าง งบประมาณเท่าไร ซึ่งเป้าหมายแนวทางสำหรับปฏิบัติให้สำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทำให้บุคคลเกิดความมั่นใจที่จะทำการดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างต่อเนื่อง หากไม่ได้มีการวางแผนชีวิตไว้ เหมือนกับชีวิตขาดเป้าหมาย และอาจพบปัญหามากมาย ทำให้ชีวิตไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ไม่ได้ผลเท่าที่ควร ทั้งที่มีการวางแผนไว้อย่างดี ในบางครั้งเรากำหนดเป้าหมายและแผนของชีวิตไว้เป็นอย่างดีแล้ว แต่ก็ไม่สามารถไปถึงเป้าหมายที่วางไว้ มีอุปสรรคเกิดขึ้นจนได้ แต่เราก็สามารถตรวจสอบได้อย่างรวดเร็วว่าที่เราปฏิบัติ นั้นมีขั้นตอนไหนผิดไปจากแผนที่กำหนดไว้ การวางแผนหรือการกำหนดเป้าหมายของชีวิตก็ยิ่งทำให้เราสามารถตรวจสอบเรื่องที่เกิดขึ้นได้ง่าย ว่าที่ผิดพลาดนั้นเกิดจากสาเหตุหรือขั้นตอนใด และทำให้สามารถหาแนวทางแก้ไขได้ทัน ดังนั้น การดำเนินชีวิตให้อยู่อย่างมีความสุขหรือประสบความสำเร็จในชีวิตจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดเป้าหมายและวางแผนชีวิตไว้ล่วงหน้า ชีวิตจึงจะมีความสุข และสอดคล้องกับ วัลลภา จิตถวิล (2553) กล่าวว่า การวางแผนเพื่อเป้าหมายชีวิตในอนาคต เป็นสิ่งที่จำเป็นที่บุคคลทุกคนต้องให้ความสำคัญ ในการรู้จักวางแผนชีวิตของตนเองอย่างมีขั้นตอน มีวิธีการที่เหมาะสมกับสถานะของบุคคล แล้วพยายามดำเนินการโดยการปฏิบัติทุกวิถีทางที่จะนำพาชีวิตให้ประสบความสำเร็จ แต่หากเมื่อดำเนินชีวิตตามกรอบที่มีการวางแผนแล้วเกิดปัญหาและอุปสรรค บุคคลนั้น ก็สามารถหาจุดบกพร่องที่เกิดขึ้นมาพิจารณา และทบทวนขั้นตอนเพื่อแก้ไข พัฒนา ปรับปรุงให้ชีวิตของบุคคลมีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินชีวิตให้มีความสุข ทั้งกาย จิต สังคม และวิญญาณทั้งองค์รวม หากทุกชีวิตมีการวางแผนเพื่อเป้าหมายของชีวิต ย่อมจะส่งผลให้ประสบกับผลสำเร็จในชีวิตเป็นแน่นอน ในทางตรงข้าม หากบุคคลใดชีวิตขาดการวางแผนในทุกๆ เรื่อง ดังกล่าว เช่น การศึกษาเล่าเรียน การใช้จ่ายเงินทองในชีวิตประจำวัน เป็นต้น ย่อมส่งผลกระทบต่อชีวิตให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการศึกษา และมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ เป้าหมายชีวิตของบุคคล แบ่งได้ 2 ระดับ คือ 1) การวางแผนเป้าหมายชีวิตขั้นต้น เป็นการวางแผนตั้งเป้าหมายของชีวิตโดย มุ่งมั่น ฝึกฝนตนเอง ให้บรรลุเป้าหมายของชีวิตว่าจะต้องเรียนให้จบ มีอาชีพ มีฐานะที่ดีให้ได้ ด้วยองค์ประกอบต่างๆ เช่น การประพฤติตนเป็นคนดี ไม่ทำตัวเป็นปัญหา ไม่ผิดกฎหมาย และตั้งเป้าหมายว่าจะประกอบอาชีพอะไร เช่น ครู พยาบาล ตำรวจ ทหาร ช่างนา หรืออื่นๆ ก็ได้ ขอให้เป็นอาชีพที่สุจริต 2) การวางแผนเป้าหมายชีวิตขั้นกลาง เป็นการตั้งเป้าหมายของชีวิตว่าต้องพยายามตั้งตัวและสร้างฐานะของตนเอง มีชีวิตคู่ มีชีวิตครอบครัว มีลูกให้ดี ในชีวิตนี้ไม่ย่อท้อ รู้จักการสร้างคุณค่าให้ชีวิตด้วยการขยัน ตั้งใจทำความดี เอื้ออาทร

มีเมตตาต่อผู้อื่น ซึ่งเป็นเป้าหมายชีวิตสูงสุด 3) การวางแผนเป้าหมายชีวิตขั้นสูงสุด เป็นการตั้งเป้าหมายของชีวิตที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อตนเองและบุคคลอื่น คือ การตั้งใจดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน หน้าที่ การงาน ชีวิตครอบครัวและตั้งใจปฏิบัติธรรมทุกรูปแบบ โดยการตั้งใจทำความดี หมั่นให้ทาน รักษาศีล ฝึกสมาธิ เพื่อให้จิตใจผ่องใส เกิดปัญญาเพื่อรักษาเป้าหมายของชีวิตให้มั่นคงในทุกๆ ด้าน

นอกจากความสำคัญของการวางแผนชีวิตที่ได้กล่าวข้างต้นแล้ว ยังพบความสำคัญของการวางแผนชีวิตในคำสอนของพระพุทธเจ้า ในมงคลสูตรข้อที่ 6 ตั้งตนชอบ พระสมชายฐานวุฑโฒ (2542: 51-52) กล่าวว่า เรือที่ฝักคลื่นอยู่กลางมหาสมุทรจะแล่นถึงฝั่งได้ นายเรือจะต้องตั้งจุดหมายปลายทางไว้ถูกต้องและรู้จักควบคุมหางเสือให้เรือวิ่งไปไม่ผิดทิศทาง ฉะนั้นใครจะประสบความสำเร็จในชีวิตได้ก็ต้องตั้งตนชอบฉนั้น การตั้งตนชอบเป็นสิ่งสำคัญมาก เป็นขั้นตอนแรกในการสร้างความสุขความเจริญก้าวหน้าแก่ชีวิต เพราะถ้าใครตั้งเป้าหมายในชีวิตไว้ผิดแล้วพยายามจะเดินไปตามนั้น คนๆ นั้น ก็จะไม่มีทางที่จะมีความสุขความเจริญก้าวหน้าได้ ผู้ที่รักความก้าวหน้าทั้งหลาย จึงจำเป็นต้องตั้งเป้าหมายชีวิตให้ถูกต้อง จากนั้นจึงไปเสาะแสวงหาความรู้ความสามารถ พากเพียรพยายาม เพื่อบรรลุเป้าหมายชีวิตที่ถูกต้องนั้นให้ได้ และเมื่อตั้งเป้าหมายชีวิตไว้แล้วก็มุ่งมั่นฝึกตนเองสร้างตัวให้บรรลุเป้าหมายชีวิตนั้นให้ได้ หนูตัวเล็กๆ ยังสู้สุดส่ำห์ขุดรูอยู่ นกกระเจิบกระจอยยังสู้สุดส่ำห์สร้างรัง เราเกิดมาเป็นคนทั้งทีก็ต้องสร้างฐานะให้ดีให้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2541: 17-18) กล่าวว่า การคิดวางแผน การดำเนินชีวิตที่ดี การวางจุดมุ่งหมายให้แน่นอนในชีวิตของคนเรา เป็นหลักการอันสำคัญที่สุดของการดำเนินชีวิต ทำให้มนุษย์อยู่ในโลกอย่างมีความสุข คนที่ขาดจุดมุ่งหมาย ก็คือ คนที่ขาดหลักสำหรับยึดเหนี่ยว ไม่รู้ว่าชีวิตจะไปทางไหน เหมือนเรือที่ลอยทิ้งเต้งไปตามกระแสน้ำ น้ำขึ้นก็ลอยขึ้น น้ำลงก็ลอยลง บุคคลที่ฉลาดย่อมรู้ว่า จุดหมายของตนนั้นอยู่ห่างไกลเพียงไร แล้วเขาก็วางจุดหมายในระยะใกล้ๆ ไว้เป็นระยะๆ เพื่อที่จะก้าวไปสู่จุดหมายอันแน่นอนของชีวิต ค่อยๆ ก้าวไประยะสั้นๆ และก้าวไปได้ง่ายๆ กระทำเช่นนี้ เรือจะไปจนถึงจุดหมายปลายทางที่ต้องการของชีวิต

จากความสำคัญของการวางแผนชีวิตดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การวางแผนชีวิต มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในอนาคตของบุคคล บุคคลควรให้ความสำคัญกับการวางแผนชีวิต ทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว บุคคลที่มีการวางแผนชีวิตทั้ง 3 ด้านที่ดี เปรียบเสมือนมีเข็มทิศในการดำเนินชีวิต มีแบบแปลนในการสร้างชีวิต ที่จะช่วยให้การดำเนินชีวิตไปได้ตรงทิศทาง ตามเป้าหมายที่ต้องการ ก่อให้เกิดคุณค่าต่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคม และประเทศชาติต่อไปในอนาคต หรือหากการดำเนินชีวิตในแต่ละช่วงที่เราคิดว่าผ่าน การวางแผนชีวิตที่ดีทั้ง 3 ด้านแล้วนั้น บางครั้งอาจมีอุปสรรคเกิดขึ้น ก็ทำให้เราสามารถตรวจสอบ

ได้อย่างรวดเร็วว่าการดำเนินชีวิตของเราที่เรปฏิบัติไปนั้นมีขั้นตอนใดบ้างที่ผิดไปจากแผนที่เรากำหนดไว้ เราสามารถตรวจสอบเรื่องที่เป็นอุปสรรคหรือตรวจสอบสิ่งที่ผิดพลาดได้ง่าย ว่าเกิดจากสาเหตุหรือขั้นตอนใด ทำให้สามารถหาแนวทางแก้ไขหรือป้องกันได้ทัน ซึ่งเป็นการลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอย่างร้ายแรงได้

1.3 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

1.3.1 แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกัพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

การวางแผนชีวิตของบุคคลจะช่วยให้บุคคลปฏิบัติตามแนวทางหรือกรอบที่วางไว้ ซึ่งเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวของการสร้างบ้าน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2553) หรือ การวางแผนชีวิตเปรียบเสมือนแผนที่การเดินทางของชีวิตไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ (ณรงค์วิทย์ แสนทอง 2553) ซึ่ง รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548: 29) กล่าวว่า อนาคตเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและมีความสำคัญต่อแผนอย่างมาก เพราะในการวางแผนนั้น ผู้วางแผนจะเป็นตัวกำหนดว่า จะทำอะไรบ้างในอนาคต ดังนั้นผู้วางแผนจึงต้องทำนายอนาคตโดยอาศัยทฤษฎี หลักการตัวเลข ข้อมูล และสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อจะได้กำหนดแนวทางการกระทำ กระบวนการและขั้นตอนของการกระทำว่าควรทำเมื่อใด มุ่งให้เกิดผลอย่างไร อันเป็นการสอดคล้องกับคำกล่าวของนักวิชาการหลายคนว่า การวางแผนนั้นจะต้องมีการกระทำ 3 ประการ คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผลของแผน และบุญเลิศ โพลิน (2537: 9) เห็นว่า ในปัจจุบันนี้การวางแผนชีวิตและอาชีพได้รับความสนใจและถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรที่จะให้เจ้าหน้าที่ในองค์กรได้รับความรู้ทักษะ และข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นสำหรับการวางแผนชีวิตและอาชีพของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะการวางแผนชีวิตและอาชีพนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อตัวเองแล้วยังเป็นประโยชน์ต่อองค์กรด้วย นั่นก็คือ แต่ละคนจะได้ใช้ความรู้ ความสามารถได้ตรงกับงานที่ตนรัก และเต็มใจที่จะทำด้วยความผูกพันที่จะอยู่ และก้าวหน้าในองค์กรโดยไม่คิดจะหนีหายไปจากองค์กรนั้นๆ องค์กรจะได้รับผลผลิตหรือบริการเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพ แล้วยังเป็น การลดความเสี่ยงในด้านกำลังคนและการดำรงอยู่อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิผลขององค์กรอีกด้วย

การที่คนเราจะวาดภาพชีวิตของตนอย่างไรในอนาคต หรืออะไรควรจะเป็นจุดมุ่งหมายของชีวิต และจะไปถึงจุดมุ่งหมายนั้น หรือที่นี้กวาดภาพไว้นั้นด้วยอะไร สมเด็จพระญาณสังวร เจริญ สุวฑฺฒโน (2536: 18-19) กล่าวว่า ให้คำนึงถึงความสามารถของตน ต้องสังเกตคุณสมบัติปัญญา ความถนัด ความชอบ และต้องพิจารณาถึงกำลังสนับสนุนต่างๆ ตลอดถึงอภัยภัย นิสัย การศึกษาตั้งแต่ต้นถึงมัธยมศึกษาเป็นเครื่องช่วยชี้ได้ว่าทางอนาคตจะไปอย่างไร ซึ่งจุดมุ่งหมายของคนนั้นมีต่างๆ กัน บางคนมีจุดมุ่งหมายของตน คือ จะเรียน จะทำงานทางไหน ภาพของชีวิต

ที่วาดไว้ก็จะเทียบได้กับแบบแปลนของสิ่งที่จะสร้างขึ้นในกระดาศพิมพ์เขียว ซึ่งสอดคล้องกับ คำแห่ง วิสุทธิทางกูร (2553) กล่าวว่า มนุษย์สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด และกำหนดชีวิตตนเองได้อย่างมีคุณค่าตามที่ตนเองประสงค์ หรือมีความปรารถนา ที่อยากจะทำให้ดำเนินไปในอนาคตได้อย่างเหมาะสม คือต้องพัฒนาปัญญาขึ้นมาอย่างเต็มความสามารถทุกด้านพร้อมที่จะสร้างตนเองและชีวิตให้เป็นชีวิตที่มีเป้าหมายและมีคุณค่ามากที่สุด ไม่ใช่ดำเนินชีวิตอย่างเลื่อนลอย ไร้จุดหมายปลายทาง ทำให้ชีวิตทั้งชีวิตต้องตกอยู่ในความประมาทและหาคุณค่าใดๆ มิได้ หากเปรียบชีวิตเหมือนการลงทุนก็จะเป็นชีวิตที่ขาดทุน นำเข้าต้นทุนชีวิตก็หมดไปอย่างไม่มีคุณค่าที่ควรแก่การยกย่องยินดีที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ ฉะนั้นบัณฑิตหรือมนุษย์ผู้มีปัญญาต้องวางแผนชีวิตให้มีค่ามากที่สุด และดำเนินไปตามแผนที่ชีวิตนั้นจนกว่าจะถึงฝั่งฝัน และปราชญา กล้าผจญ (2546) กล่าวว่า เมื่ออยากจะทำสิ่งดีให้ไกลและต้องไปให้ถึงด้วย ผู้ที่มุ่งมั่นที่จะก้าวหน้าไปสู่ความสำเร็จเป็นอย่างสูงในชีวิตส่วนตัวและหน้าที่การงานนั้น แต่ละคนจะต้องมีการวางแผนชีวิตเอาไว้เป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน ตั้งเป้าหมายระยะยาวเป็นเป้าหมายตลอดชีวิตว่าจะต้องดำเนินชีวิตอย่างไร จะต้องเรียนอะไรและจะประกอบอาชีพอะไร จะอดออมถนอมใช้อย่างไร เป็นต้น เมื่อเรายังเยาว์วัยอยู่นี้ยังมีเวลาและ โอกาสอีกมากที่จะแสวงหาความรู้ความเข้าใจเอาไว้เป็นพื้นฐานของสติปัญญา เพื่อประโยชน์แก่ชีวิตตนเองและบุคคลที่จะเข้ามาเกี่ยวข้อง กับตนในอนาคต เมื่อถึงวัยที่ต้องทำมาหาเลี้ยงชีพแล้วจะมีเวลาเหลือสำหรับการเรียนรู้น้อยลง ผู้ใฝ่ดีทั้งหลายจึงต้องรู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์

การวางแผนเป้าหมายในชีวิตของแต่ละบุคคลแตกต่างกันไป เพื่อให้การดำเนินชีวิตมีคุณภาพ วัลลภา จิตถวิล (2553) กล่าวว่า บุคคลควรมีการวางแผนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่ดี ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บใดๆ การวางแผนเกี่ยวกับการศึกษา การวางแผนเกี่ยวกับอาชีพในอนาคต เมื่อเรียนสำเร็จ อยากประกอบอาชีพ เช่น แพทย์ วิศวกร ตำรวจ ทหาร นักธุรกิจ เกษตรกรรม ช่างนา ช่างไร่ เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องมีการวางแผนเกี่ยวกับรายรับรายจ่ายแต่ละเดือน การวางแผนที่จะปฏิบัติความดี ดำเนินชีวิตอยู่ในกรอบศีลธรรม การวางแผนเกี่ยวกับการสร้างครอบครัวในอนาคต เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุพจน์ อนุตรพงศ์ และคนอื่นๆ (2553) กล่าวว่า การดำเนินชีวิตของคนเรา มีหลายเรื่องที่ดีถือว่าเป็นรูปแบบของการวางแผนชีวิต เช่น การวางแผนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน การวางแผนเกี่ยวกับการศึกษา การวางแผนในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา หรือการวางแผนในการสร้างครอบครัวในอนาคต ซึ่งรูปแบบการวางแผนต่างๆ เหล่านี้ มีความจำเป็นที่คนเราจะต้องรู้จักและนำไปใช้ปฏิบัติ เพราะการวางแผนชีวิตที่ดีมีความสำคัญและส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนเรา ดังจะเห็นได้จากผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต โดยทั่วไปมักพบว่า มีพื้นฐานมาจากการรู้จักที่จะวางแผนชีวิตของตนเองอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งตรงข้ามกับบุคคลที่ไม่รู้จักวางแผน

ชีวิต หรือวางแผนชีวิตที่ไม่ดีพอ มักจะไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตหรือไปไม่ถึงเป้าหมายของชีวิตที่ตั้งไว้ได้ เช่น หากไม่รู้จักรที่จะวางแผนใช้จ่ายให้มีความเหมาะสมกับสภาพทางด้านเศรษฐกิจ หรือหากอยู่ในฐานะนักเรียนหรือนักศึกษา หากไม่รู้จักรที่จะวางแผนจัดระบบหรือเวลาในการศึกษา ของตนให้มีความเหมาะสมแล้ว ย่อมจะส่งผลให้ประสบกับปัญหาในการศึกษา หรือไม่ประสบผลสำเร็จในการศึกษาได้ ดังนั้น การวางแผนชีวิตจึงมีความสำคัญ และเป็นตัวชี้วัดถึงความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของเป้าหมายในชีวิตที่ตั้งไว้ได้ สำหรับด้านการใช้ชีวิตเป็นนิสิตหรือนักศึกษานั้น วรณิ ลิมาอักษร (2545: 35) กล่าวว่า การใช้ชีวิตเป็นนิสิต/นักศึกษา ในมหาวิทยาลัยจนสามารถจบการศึกษาตามความต้องการ ไม่ใช่เรื่องง่าย ไม่ใช่เรื่องสนุก หนทางของความสำเร็จไม่ได้โรยด้วยกลีบกุหลาบ แต่ต้องรู้จักวางแผนหลายเรื่อง ทั้งการเรียน การสอบ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และการวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เหมาะสมกับสภาพของทุน ทุ่มเทให้กับการเรียนอย่างเต็มที่ แต่ต้องไม่ลืมการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัย สร้างวินัยให้ตนเอง จูงใจตนเองได้ แม้ล้มเหลวก็มีความเข้มแข็งพอที่จะลุกขึ้นมาต่อสู้ใหม่ การประสบความสำเร็จในการเรียนยังไม่ใช่ว่าความสำเร็จในชีวิต และการเรียนในมหาวิทยาลัยก็เป็นพื้นฐานไปสู่ความสำเร็จในชีวิตได้ระดับหนึ่งแล้ว

จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการวางแผนชีวิตที่กล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การวางแผนชีวิตเข้ามามีบทบาทและเกี่ยวข้องกับ การดำเนินชีวิตประจำวันของบุคคล ในทุกๆ สมัย การวางแผนชีวิต จึงถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญในการกำหนดทิศทาง กำหนดการดำเนินงาน และควบคุมการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย บุคคลที่ขาดซึ่งการวางแผนชีวิตที่ดี จึงเปรียบเสมือนเรือที่แล่นลอยแพ้งั่งอยู่กลางมหาสมุทร โดยไม่มีหางเสือคอยนำทาง แล่นเรือไปโดยไร้ทิศทาง ไม่มีจุดหมายปลายทาง หรือเปรียบเสมือนการสร้างบ้านโดยที่ไม่มีแบบแปลน ไม่มีพิมพ์เขียว ไม่มีโครงสร้าง สิ่งเหล่านี้ล้วนนำมาซึ่งการสูญเสีย ไม่เฉพาะเวลา คุณค่า ประโยชน์ โอกาส แรงงาน ทรัพย์สิน ซึ่งอาจเสียไปไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของชีวิต หรืออาจถึงขั้นสูญเสียชีวิตก็ว่าได้ บุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตส่วนมากจะเป็นผู้ที่รู้จักการวางแผนชีวิตที่ดี และดำเนินชีวิตไปตามแผนที่วางไว้ การวางแผนชีวิตของมนุษย์ควรเริ่มตั้งแต่ยังเยาว์วัย และตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง โดยมีการวางแผนชีวิต ทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว ซึ่งเป็นวงจรหรือวัฏจักรของการดำเนินชีวิตของมนุษย์ การวางแผนชีวิตที่ดีอย่างมีประสิทธิภาพทั้ง 3 ด้าน จะส่งเสริมให้บุคคลประสบความสำเร็จในชีวิตอย่างงดงาม

1.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรวางแผนชีวิต

จากการศึกษางานวิจัยด้านต่างๆ พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตในแง่มุมต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมให้ชีวิตของบุคคลเป็นไปตามทิศทางที่ได้วางแผนหรือกำหนดเป้าหมายไว้ ดังงานวิจัยของ เบอร์นี่ โทมัส และฮิงเกิล (Birney, Thomas and Hinkle, 1970) ศึกษาพบว่า การจัดอบรมกรวางแผนชีวิตและอาชีพมีผลต่อการมองตนเองของผู้เข้ารับการอบรม และการมองผู้อื่น คือ ผู้เข้ารับการอบรมมีระดับการระลึกถึงตนเองและผู้อื่น (Self Awareness) อยู่ในระดับที่สูงขึ้น ไอซากิ (Aigaki, 1970) ศึกษาพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมที่มาจากครอบครัวมีรายได้ต่ำ มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในการวางแผนชีวิตให้กับตนเอง และมีทักษะในการสร้างจุดมุ่งหมายทางพฤติกรรมให้แก่ตนเองเพิ่มขึ้น ต่อมา โทมัส (Thomas, 1972) ศึกษาพบว่า หลังผ่านการฝึกอบรมไปแล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นจำนวนมากแสดงออกถึงความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของชีวิตและควบคุมชีวิตของตนเองได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับจอห์นสัน (Johnson, 1977) ศึกษาพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้กำหนดอนาคตชะตาชีวิตของตนเองมากขึ้นกว่าเมื่อก่อนเข้ารับการฝึกอบรม และเมื่อถามในเรื่องอื่นๆ ก็ปรากฏว่าผู้เข้ารับการอบรมกล่าวว่า รู้สึกมีความสามารถที่จะวางแผนชีวิตให้กับตนเองดียิ่งขึ้น (Birney, Thomas and Hinkle, 1970, Aigaki, 1970, Thomas, 1972, Johnson, 1977 อ้างถึงใน นวลศิริ เปาโรหิตย์ เรียม ศรีทอง และเน่งน้อย พัวพัฒนกุล 2533: 18-20)

ในประเทศไทยนั้น มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตในรูปแบบต่างๆ เช่น นวลศิริ เปาโรหิตย์ เรียม ศรีทอง และเน่งน้อย พัวพัฒนกุล (2533: 52-55) ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการอบรมกรวางแผนชีวิตและอาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สำหรับนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ จำนวน 100 คน เพื่อให้ให้นักศึกษาที่ได้เข้ารับการอบรมเห็นถึงความสำคัญของการวางแผนชีวิตและอาชีพ โดยเน้นให้เป็นผู้กำหนดชะตาชีวิตของตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคต และมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่เข้ารับการอบรม มีทัศนคติในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง มีลักษณะการมุ่งอนาคต และวุฒิภาวะทางอาชีพสูงกว่านักศึกษากลุ่มที่ไม่ได้รับการอบรม และพบว่า หลังจากอบรมไปแล้ว 6 เดือน คะแนนทัศนคติในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคตและวุฒิภาวะทางอาชีพไม่แตกต่างจากการสอบหลังเสร็จสิ้นการอบรมทันที

เรียม ศรีทอง (2535: 79) ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ผลของการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อวางแผนชีวิตและอาชีพ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ จำนวน 60 คน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อการวางแผนชีวิตและอาชีพ มีทัศนคติในการวางแผนชีวิตและอาชีพ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า

นักศึกษาในกลุ่มควบคุม และมีคะแนนทัศนคติในการวางแผนชีวิตและอาชีพ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูงขึ้นจากการสอบก่อนทดลอง

ไพโลวรรณ มนะะสุทธิ (2544: 120-121) ศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่าง สัมพันธภาพในครอบครัว การบรรลุลงานตามพัฒนาการ และการวางแผนการดำเนินชีวิต ของวัย ผู้ใหญ่ตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร ของผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 ที่มีอายุ ระหว่าง 18-30 ปี ทั้งเพศชาย และหญิง จำนวน 150 คน พบว่า วัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่สามารถบรรลุลงาน ตามขั้นพัฒนาการ ได้ดีจะมีความสามารถวางแผนในการดำเนินชีวิตที่ดี ส่งผลให้วัยผู้ใหญ่ตอนต้น สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข วัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีการบรรลุลงานตามพัฒนาการ ต่างกัน มีการวางแผนการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน และการบรรลุลงานตามขั้นพัฒนาการมีความ สัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการดำเนินชีวิตของวัยผู้ใหญ่ตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บุญย์พัชร ปิยะบุญสิทธิ (2547: 90-91) ศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะสุขภาพจิต การวางแผน ชีวิตและการสนับสนุนทางสังคม ที่ส่งผลต่อการหลีกเลี่ยงการดื่มสุราของข้าราชการตำรวจชั้น ประทวน สังกัดตำรวจภูธร จังหวัดนครปฐม จำนวน 315 คน พบว่า การวางแผนชีวิตสามารถ ทำนายการหลีกเลี่ยงการดื่มสุราของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนได้ แสดงว่าการคิดและเตรียมการ ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในการดำเนินชีวิตของตนเองในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ลักษณะและสภาพแวดล้อมของที่พักอาศัย รายได้ ค่าใช้จ่ายต่างๆ การดูแลสุขภาพ รวมไปถึงการพักผ่อนที่พอเพียง และการใช้ชีวิตหรือมีส่วนร่วมในสังคม ก็เพื่อ มุ่งเน้นให้คุณภาพชีวิตของตนเองดีขึ้น และยอมก่อให้เกิดพฤติกรรมที่นำพาตนเองไปสู่เป้าหมาย ตามแผนนั้น โดยจะต้องเลิกพฤติกรรมที่จะบั่นทอนความสำเร็จหรือความเจริญก้าวหน้าในชีวิต และ กลับมามีพฤติกรรมที่จะส่งเสริมหรือเสริมสร้างให้ชีวิตของตนเองเป็นไปตามที่ตนเองได้วางแผนไว้ ซึ่งก็คือการหลีกเลี่ยงการดื่มสุรา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวางแผนชีวิต พบว่า บุคคลที่ผ่านกระบวนการฝึกอบรมการวางแผนชีวิต หรือมีการวางแผนชีวิตในด้านต่างๆ ให้กับ ตนเอง จะส่งผลให้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเอง เป็นเจ้าของชีวิต ระลึกถึงตนเองและผู้อื่นในระดับที่ สูงขึ้น สามารถควบคุมชีวิตของตนเองในด้านต่างๆ มากยิ่งขึ้น มีวุฒิภาวะและทัศนคติทางด้านต่างๆ สูงขึ้น มีความสามารถที่จะวางแผนการดำรงชีวิตในอนาคตให้กับตนเองได้ดียิ่งขึ้น และยังสามารถ พัฒนาความคิดมุ่งอนาคต ประเมินตนเองในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และครอบครัว ได้ ซึ่งจะเห็น ได้ว่าพฤติกรรมวางแผนชีวิตเป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ส่งผลให้บุคคลมีชีวิต ที่ดีขึ้น พฤติกรรมวางแผนชีวิตที่ดีอาจมีสาเหตุมาจากทั้งทางด้านจิตใจของบุคคล กับ สถานการณ์แวดล้อมที่บุคคลเผชิญอยู่ในปัจจุบัน การวิจัยในครั้งนี้ จึงมุ่งศึกษาว่าตัวแปรใดบ้าง

ที่น่าจะเกี่ยวข้องหรือเป็นปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

1.4 การวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

การวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การใช้แบบวัดพฤติกรรม แบบสอบถาม แบบสำรวจ ซึ่งมีผู้วิจัยสร้างเครื่องมือต่างๆ ขึ้น และนำไปใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยมาแล้ว ดังเช่น มาวินสตัน มิลเลอร์ และพริન્ซ์ (Winston, Miller and Prince, 1978 อ้างถึงในฟ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ 2545: 92) สร้างแบบสำรวจงานพัฒนาการ และรูปแบบชีวิตของนักเรียน (Student Developmental Task and Life Style Inventory) โดยได้สร้างขึ้นเพื่อวัดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาการด้านต่างๆ รวมทั้งงานการวางแผนอาชีพ โดยมีความเชื่อว่าบุคคลที่มีการวางแผนอาชีพดี และประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงานและอาชีพ บุคคลนั้นย่อมจะต้องมีการวางแผนการศึกษา วางแผนชีวิตส่วนตัว และสังคมที่ดี ดังนั้น จึงควรจะศึกษาภาพรวมของชีวิตคนเรามากกว่าจะวัดเพียงด้านการงานและอาชีพเท่านั้น ในประเทศไทย ทวีศักดิ์จินดานุรักษ์ (2539) ได้สร้างแบบสำรวจการวางแผนการเรียนสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเที่ยงเท่ากับ .94 พิไลวรรณ มะนะสุทธิ (2544) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินชีวิตของวัยผู้ใหญ่ตอนต้น จำนวน 27 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .88 บุญยพัชร ปิยะบุญสิทธิ์ (2547) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนชีวิตของข้าราชการตำรวจ จำนวน 16 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ ได้แก่ ไม่เคย เคย เคยและปฏิบัติ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 ลลิตา ลาสาย (2550) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จำนวน 10 ข้อ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ ตั้งแต่ “ปฏิบัติทุกครั้ง” ถึง “ไม่ได้ปฏิบัติ” ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .83 และโทโมเอะ อซาอิ (2551) สร้างแบบวัดการตั้งเป้าหมายชีวิตสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงใหม่ จำนวน 18 ข้อ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scales) 4 ช่วง ตั้งแต่ “เป็นจริงที่สุด” ถึง “ไม่เป็นจริงเลย” ค่าระดับความเชื่อมั่น เท่ากับ .87

แบบวัดในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยเป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็นแบบวัดการกระทำ หรือการแสดงออกของนักศึกษา ในรูปแบบของพฤติกรรมวางแผนชีวิต ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ และพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านครอบครัว

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการวางแผนชีวิต

รูปแบบหรือทฤษฎีที่สามารถนำมาใช้อธิบายสาเหตุหรือปัจจัยของพฤติกรรมของบุคคลได้ดี คือ รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) และทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

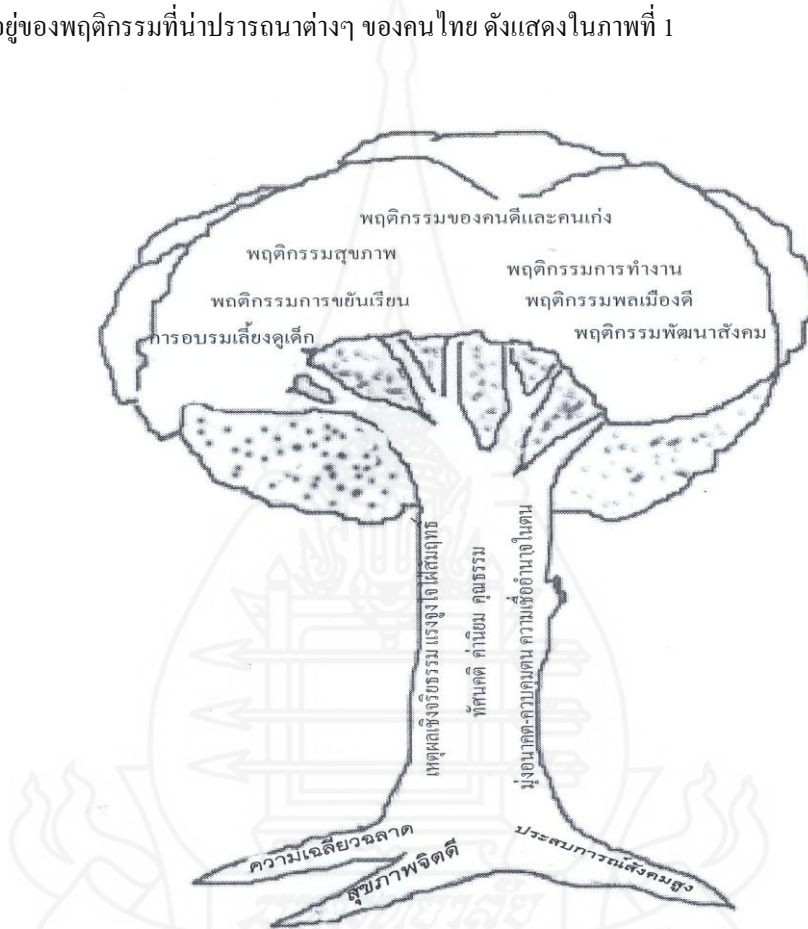
รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) คือ รูปแบบหนึ่งที่บูรณาการแนวคิดจากทฤษฎีต่างๆ ที่ศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์ ซึ่ง ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2541:

อ้างใน Endler & Magnusson, 1976; Walsh, Craik, & Price, 2000; Tett & Burmet, 2003) ได้อธิบายไว้ว่า นักจิตวิทยาสังคมกลุ่มหนึ่งได้ประมวลทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ที่ใช้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมนี้เอาไว้แล้วสรุปว่า พฤติกรรมมนุษย์ มีสาเหตุได้ถึง 4 ประเภท คือ 1) ลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น การอบรมเลี้ยงดู ลักษณะเพื่อนที่คบ การบังคับด้วยกฎระเบียบ การลงโทษ 2) จิตลักษณะเดิมของผู้กระทำ เช่น การมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิต 3) จิตลักษณะร่วมกับสถานการณ์ ซึ่งเรียกว่า “ปฏิสัมพันธ์แบบกลไก” (Mechanistic Interaction) และ 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือที่เรียกว่า “ปฏิสัมพันธ์แบบในตน” (Organismic Interaction) ซึ่งเป็นลักษณะทางจิตของบุคคลผู้กระทำที่เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ปัจจุบันของบุคคลกับจิตลักษณะเดิมของเขา ทำให้เกิดจิตลักษณะตามสถานการณ์ในบุคคลนั้นขึ้น เช่น นักเรียนที่มีผลการเรียนดี มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน เป็นต้น ปฏิสัมพันธ์นิยมช่วยกำหนดกรอบแนวคิด ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมช่วยกำหนดตัวแปรจิตลักษณะ

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมของดวงเดือน พันธุมนาวิน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2544: 161) แสดงถึงสาเหตุของพฤติกรรมของคนดี และพฤติกรรมของคนเก่งว่า พฤติกรรมเหล่านี้มีสาเหตุทางจิตใจที่ติดตัวผู้กระทำโดยตลอด และสาเหตุทางจิตใจที่เกิดและเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์นั้นมีอะไรบ้าง ทฤษฎีนี้สร้างจากผลการวิจัยที่เปรียบเทียบลักษณะทางจิตใจของผู้ที่มีพฤติกรรมอย่างหนึ่งในปริมาณที่แตกต่างกัน ทั้งๆ ที่ผู้กระทำเหล่านี้อยู่ในสถานการณ์เดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน โดยการศึกษาวิจัยคนไทย อายุ 6 ถึง 60 ปี จำนวนครึ่งหมื่นซึ่งเป็นผลการวิจัยในประเทศไทยหลายสิบเรื่องในระยะ 25 ปีมานี้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2531)

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมอยู่ในรูปของต้นไม้ใหญ่ มี 3 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นดอกและผลของต้นไม้ ส่วนลำต้นและส่วนที่เป็นราก ในส่วนแรก คือ ดอกและผลไม้บนต้น แสดงถึงพฤติกรรมที่น่าปรารถนาในปริมาณมาก และพฤติกรรมที่ไม่น่าปรารถนาในปริมาณน้อย เช่น พฤติกรรมซื่อสัตย์ พฤติกรรมอาสาพัฒนา ชนบท พฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็ง ตลอดจนพฤติกรรมสุขภาพ และอื่นๆ ที่รวมเข้าเป็นพฤติกรรมของพลเมืองดี พฤติกรรมของคนดีและคนเก่งนี้ มีสาเหตุอยู่ 2 กลุ่ม สาเหตุกลุ่มแรก อยู่ที่ลำต้นของต้นไม้ ประกอบด้วย จิตลักษณะ 5 ประการ คือ (1) ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง (2) ความเชื่ออำนาจในตน

(3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (4) เหตุผลทางจริยธรรม (5) ทักษะคิด คุณธรรม และค่านิยม ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้นๆ หรือสถานการณ์นั้นๆ ส่วนสาเหตุกลุ่มที่สอง อยู่ที่รากของต้นไม้ อันประกอบด้วยลักษณะอีก 3 ประการ ที่เป็นพื้นฐานทางจิตของบุคคล คือ (1) สติปัญญาหรือความเฉลียวฉลาด (2) สุขภาพจิตและ (3) การมีประสบการณ์ จิตลักษณะ 3 ประการหลังนี้ อาจจัดเป็นสาเหตุของการเกิด และพัฒนาการของจิตลักษณะหลายด้านที่ลำต้น ของต้นไม้ด้วย ฉะนั้น จิตลักษณะสามประการที่รากของต้นไม้ จึงเป็นสาเหตุของพฤติกรรมของคนดี และ พฤติกรรมของคนเก่งนั่นเอง ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม จึงกำหนดจิตลักษณะ 8 ประการ ที่จำเป็นต่อการเกิด และการคงอยู่ของพฤติกรรมที่น่าปรารถนาต่างๆ ของคนไทย ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 2.1 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐาน และองค์ประกอบทางจิตใจของ พฤติกรรมทางจริยธรรม (ที่มา : ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2544: 10)

การวิจัยนี้ สนใจศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพียง 2 กลุ่มสำคัญ คือ ปัจจัย สถานการณ์ทางสังคม โดยเลือกศึกษา 3 ตัวแปร คือ 1) การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง 2) การมีแบบอย่างที่ดี 3) การเข้ารับการสอนเสริม และปัจจัยทางจิตลักษณะ โดยเลือกศึกษา 3 ตัวแปร คือ 1) ลักษณะการมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) สุขภาพจิต ต่อไป

จะได้เสนอผลการศึกษาวรรณกรรมแต่ละตัวแปรเหล่านี้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ไปตามลำดับ

2.1 ปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

2.1.1 การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

ความหมายของการได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง หมายถึง การที่นักศึกษาได้รับการสนับสนุนด้านอารมณ์ ด้านข้อมูล ข่าวสาร กำลังใจ วัสดุอุปกรณ์สิ่งของ หรือการได้รับบริการ จากสมาชิกในครอบครัว เพื่อน เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน ในการมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษามีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดี

การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต นักศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิด มีบทบาทและสถานภาพที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นบทบาทในด้านครอบครัว บทบาทในด้านภาระหน้าที่การทำงาน นอกจากนี้ยังมีสถานภาพที่แตกต่างกัน เช่น โสด สมรส หม้าย หย่า ดังนั้น การที่นักศึกษาได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง ไม่ว่าจะเป็นการได้รับการสนับสนุนด้านอารมณ์ ได้รับข้อมูลข่าวสาร ได้รับกำลังใจ ได้รับวัสดุอุปกรณ์สิ่งของ หรือการได้รับบริการ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้นักศึกษารู้สึกไม่โดดเดี่ยว มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความภูมิใจในตนเอง ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการวางแผนชีวิต

มีงานวิจัย พบว่า การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง มีความสำคัญกับพฤติกรรมของบุคคล ดังที่ กมลรัตน์ สิริขันธ์ศรี (2540) ศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่สำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่กำหนดและหลังเวลาที่กำหนด คือ การเสียสละของครอบครัว การให้ความช่วยเหลือให้มีเวลาในการศึกษา โดยกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาหลังเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในเวลาที่กำหนด บุญทิพย์ สิริขันธ์ศรี (2540) ศึกษาพบว่า ปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จทางการศึกษา และเจตคติของบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช คือ การให้กำลังใจ และการให้คำปรึกษาแนะนำจากอาจารย์ประจำ และอาจารย์สอนเสริม ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช รองลงมาเป็น เพื่อนร่วมสถาบัน ครอบครัว ผู้ร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา ตามลำดับ นภา ปิยะศิรินนท์ (2541: 5,107-108) ศึกษาพบว่า การสนับสนุนทางสังคมของเพื่อน และปริมาณการเรียนวิชาเกี่ยวกับ รัฐศาสตร์-การเมือง-การปกครอง ทั้งสองสถานการณ์ มีผลดีต่อทัศนคติต่อการเลือกตั้ง ส่วนความตั้งใจที่จะไปเลือกตั้งในอนาคตของนักศึกษา มีมากในนักศึกษาที่มีปริมาณการเรียนวิชาเกี่ยวกับ รัฐศาสตร์-การเมือง-การปกครองมาก

เท่านั้น และพบว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อการไปเลือกตั้ง และมีความตั้งใจต่อการจะไปเลือกตั้งมากที่สุด คือ นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมาก

พรชัย หนูแก้ว (2549: 85-68) ศึกษาพบว่า ตัวแปรการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมด้านต่างๆ ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 โดยเรียงจากมากที่สุด ดังนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมของกลุ่มเพื่อนกับการรับรู้การสนับสนุนของสถาบัน ($r_{xy} = .666$) การส่งเสริมของกลุ่มเพื่อนกับการสนับสนุนของครอบครัว ($r_{xy} = .583$) การสนับสนุนของครอบครัวกับการรับรู้การสนับสนุนของสถาบัน ($r_{xy} = .487$) การสนับสนุนของครอบครัวกับการเห็นแบบอย่างนักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ ($r_{xy} = .480$) 2) การรับรู้การสนับสนุนของสถาบันกับสุขภาพจิต มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางลบ 3) การสนับสนุนของครอบครัว (.516) เป็นตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยที่เป็นการสร้างเงื่อนไข โดยมีค่ามากเป็นลำดับที่ 2 จากตัวแปรที่มีค่าจำนวน 4 ตัวแปร 4) การสนับสนุนจากครอบครัว (.157) เป็นตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยที่เป็นกระบวนการทางระเบียบ มีค่ามากเป็นลำดับที่ 3 จากตัวแปรที่มีค่าจำนวน 3 ตัวแปร การสนับสนุนของครอบครัว ($\beta = .163$) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีวินัยที่เป็นการสร้างเงื่อนไข เป็นลำดับที่ 2 จากตัวแปรที่มีอิทธิพล ทั้งหมดจำนวน 6 ตัวแปร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.63

นีออน พิณประดิษฐ์ และคนอื่นๆ (2550: 75-76) ศึกษาพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีการสนับสนุนทางสังคมสูง มีคะแนนปัญหาญรรวมทุกด้าน และด้านภาษา ด้านร่างกาย ด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และด้านเข้าใจธรรมชาติ สูงกว่านักศึกษาที่มีการสนับสนุนทางสังคมต่ำ พบในกลุ่มตัวอย่างรวม กลุ่มนักศึกษาชาย (ยกเว้นด้านภาษา) และกลุ่มนักศึกษาหญิง และพบว่า ในกลุ่มนักศึกษาหญิง การสนับสนุนทางสังคม เป็นตัวแปรทำนาย ชุดที่ 3 ที่มีความสำคัญลำดับแรก ในการทำนายปัญหาญรรวมได้ ร้อยละ 38.0 ร่วมกับตัวแปรที่สำคัญอีก 2 ตัว นพมาศ แซ่เสี้ยว (2550) ศึกษาพบว่า ผู้ใหญ่วัยกลางคนที่มีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนมาก เป็นผู้ที่มิคุณภาพชีวิตใน 3 ด้าน (ทำงาน ครอบครัว และสังคม) มากกว่าผู้ที่รับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนน้อย อนุ เจริญวงศ์ระยับ และคนอื่นๆ (2553: 8) ศึกษาพบว่า การสนับสนุนทางสังคม เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นอาสาสมัครอย่างยั่งยืนอย่างชัดเจน ในนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และ 4 ใน 23 มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ซึ่งมีอิทธิพลทางตรงต่อการเป็นอาสาสมัคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 สัมประสิทธิ์อิทธิพล เท่ากับ 0.356

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว สามารถสรุปได้ว่า การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรม ส่งผลให้ผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ สูงกว่า ผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวน้อย การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว จึงน่าจะเป็นสถานการณ์ทางสังคมที่ร่วมเป็นสาเหตุหนึ่งของพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดี ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงคาดว่า นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดี มากกว่านักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวน้อย การวัดการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวในงานวิจัยที่ผ่านมา

นภา ปิยะศิริพันธ์ (2541) สร้างแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว ซึ่งเป็นกรายงานของผู้ตอบถึงการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ทางด้านอารมณ์ วัตถุ และปริมาณการรับข่าวสารทั่วไป ข่าวสารการเมือง และข่าวสารการเลือกตั้งภายในครอบครัว ที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรม และความตั้งใจจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งของนักศึกษา จำนวน 15 ข้อ เป็นมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .93 นีออน พิณประดิษฐ์ และคนอื่นๆ (2546) ได้นำแบบวัดของ อัจฉรา วงศ์พัฒนามงคล (2533) มาปรับปรุงใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการตำรวจ ลักษณะแบบวัดเกี่ยวกับการรับรู้ของตำรวจว่ามีผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และคนในครอบครัวให้ความช่วยเหลือ ทั้งทางด้านรูปธรรมและนามธรรม ในเวลาที่เขาต้องการ มีข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .88

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบวัดการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมของนีออน พิณประดิษฐ์ และคนอื่นๆ (2546) มาใช้

2.1.2 การมีแบบอย่างที่ดีกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

การมีแบบอย่างที่ดี หมายถึง การที่นักศึกษารับรู้ถึงพฤติกรรม วิธีการ ตลอดจนแนวปฏิบัติและประสบการณ์ต่างๆ จากตัวแบบที่กระทำดี รับผิดชอบ มีวินัย มุ่งมั่นในเป้าหมายที่ชัดเจนและประสบความสำเร็จ จากการเป็นผู้รู้จักการวางแผนชีวิตที่ดีทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การวางแผนชีวิตด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว ซึ่งแบบอย่างดังกล่าวสามารถเป็นแรงผลักดัน เป็นแรงบันดาลใจ หรือเป็นแรงจูงใจที่ดีให้นักศึกษาเกิดความกระตือรือร้น พัฒนาตน หรือนำแบบอย่างที่ดีมาปรับใช้ ซึ่งเป็นหนทางนำไปสู่ความสำเร็จในการวางแผนชีวิต

การมีแบบอย่างที่ดีกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต การเรียนรู้ในการแสดงออกของพฤติกรรมของคนเราส่วนใหญ่ เกิดขึ้นจากการสังเกตตัวแบบ และลอกเลียนแบบ การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นได้แม้ว่าจะไม่มีการลอกเลียนแบบพฤติกรรมจากตัวแบบโดยทันทีทันใด อาจเก็บสะสมไว้เป็นประสบการณ์ และแสดงออกในภายหลัง ตัวแบบมีความสำคัญ และมีอิทธิพลทำให้เกิดพฤติกรรม แม้ว่าตัวแบบนั้นจะเป็นนามธรรมก็ตาม คุณลักษณะของตัวแบบ ก็มีผลสำคัญในกระบวนการเลียนแบบ บันดูรา (Bandura, 1986: 399-401 อ้างถึงใน วิชาสัทศาสตร์ ชั่ววัลลี 2538: 99-100) กล่าวว่า การเห็นบุคคลอื่นที่คล้ายคลึงกับตนทำกิจกรรมได้สำเร็จ ก็สามารถเพิ่มความรูสึกว่าตนมีความสามารถ คือ บุคคลนั้นจะเห็นว่าตนก็มีความสามารถที่จะทำกิจกรรมทำนองเดียวกันนั้นให้สำเร็จได้เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2549: 148) ที่กล่าวว่า ตัวแบบนั้นจะมีอิทธิพลเสมอ ถ้าสามารถทำให้เกิดพฤติกรรมได้ แม้ว่าบางครั้งตัวแบบนั้นจะเป็นนามธรรม และการสังเกตบุคคลอื่นที่เห็นว่ามีความสามารถใกล้เคียงกับตนประสบความสำเร็จแล้ว ทั้งๆ ที่เขาได้ใช้ความพยายามมากแล้วก็ตาม ก็จะทำให้การตัดสินใจความสามารถของตนเองต่ำลง และความพยายามก็จะลดลง ดวงเดือน พันธุมนาวิณ และเพ็ญแข ประจันปัจจนิก (2524: 67-72) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่บุคคลกระทำพฤติกรรมตามตัวแบบ มีสาเหตุสำคัญ 2 ประการ คือ 1) ลักษณะของตัวแบบ ถ้าตัวแบบน่าสนใจหรือน่าเลื่อมใส หรือมีลักษณะเป็นผู้ใหญ่กว่า หรือมีประสบการณ์มากกว่า ก็จะถูกลอกเลียนแบบมาก 2) ผลที่เกิดขึ้นกับตัวแบบ ถ้าตัวแบบกระทำพฤติกรรมหนึ่งแล้วได้รับความพอใจ หรือได้รับรางวัล ผู้สังเกตเห็นก็ย่อมอยากเลียนแบบการกระทำนั้น ดังนั้นการมีแบบอย่างที่ดีย่อมส่งผลให้นักศึกษามองเห็นเป้าหมายที่ชัดเจน เกิดการเรียนรู้ สังเกต แล้วนำไปปรับใช้กับตนเองมีงานวิจัย พบว่า การมีแบบอย่างที่ดี มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของบุคคล ดังที่ อารมณีย์ สนานนท์ (2541: 130,134) ศึกษาพบว่า การได้รับแบบอย่างที่ดีในการประหยัดทรัพยากร มีอิทธิพลสูงสุดต่อพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ และการได้รับแบบอย่างที่ดีมีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 กับตัวแปรตามทั้ง 4 ตัว คือ พฤติกรรมการประหยัดทรัพยากร พฤติกรรมการประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดพลังงานและวัสดุ และพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย นภา ปิยะศิรินนท์ (2541: 107,110) ศึกษาพบว่า นักศึกษาสถาบันราชภัฏในกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการไปเลือกตั้ง คือ นักศึกษาที่มีบิดามารดาเป็นแบบอย่างในการไปเลือกตั้งมาก และในด้านความตั้งใจที่จะไปเลือกตั้งนั้น พบว่า นักศึกษาที่มีแบบอย่างในการไปเลือกตั้งของบิดามารดามากมีความตั้งใจที่จะไปเลือกตั้งในอนาคตมาก กาแลซซี และคนอื่นๆ (Galassi, et al., 1974: 78-81 อ้างถึงในชโลทร แสงส่องฟ้า 2543: 49) ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบในการศึกษาผลการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกด้วยกลุ่ม โดยใช้การกระตุ้นด้วยเทปบันทึกภาพแบบกลับไปกลับมา กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตที่มี

ลักษณะไม่กล้าแสดงออก แต่เมื่อได้รับการฝึกให้เรียนรู้พฤติกรรมที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ มีการเกี่ยวข้องกับและทำให้กำลังใจจากกลุ่ม ผลการทดสอบ พบว่า นิสิตที่ได้รับการฝึกจะมีการกล้าแสดงออกทางพฤติกรรมที่เหมาะสม กวินวุฒิ กลั่นไพฑูรย์ (2546) ศึกษาพบว่า การเป็นแบบอย่างที่ดีของบิดามารดา ที่มีความแตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการอมของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตภาคพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ มั่นทนาวดี เมธาพัฒน์ (2547: 67) ศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในเขตภาคกลาง ที่มีประสบการณ์ในสถานศึกษาด้านปฏิสัมพันธ์เชิงถ่ายทอดทางวิชาชีพมาก และมีแบบอย่างด้านจริยธรรมจากบิดามารดามาก จะมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรมสูง ประสบการณ์ในสถานศึกษาด้านปฏิสัมพันธ์เชิงถ่ายทอดทางวิชาชีพมาก และมีแบบอย่างด้านจริยธรรมจากบิดามารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

พรชัย หนูแก้ว (2549: 85) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุด้านจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัย ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จำนวน 756 คน พบว่า 1) การส่งเสริมของกลุ่มเพื่อนกับการเห็นแบบอย่างนักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ ($r_{xy} = .666$) เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 2) ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนกับการเห็นแบบอย่างนักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ ($r_{xy} = .480$) การร่วมกิจกรรมกับสถาบันกับการเห็นแบบอย่างนักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ ($r_{xy} = .102$) เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัย ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 3) คณะที่ศึกษากับการเห็นแบบอย่างนักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ ($r_{xy} = .102$) เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทางลบ 4) การเห็นแบบอย่างนักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จกับสุขภาพจิต เป็นตัวแปรที่ความสัมพันธ์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 5) การเห็นแบบอย่างนักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ (.428) เป็นตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยที่เป็นการสร้างเงื่อนไข โดยมีค่ามากเป็นลำดับที่ 4 จากตัวแปรที่มีค่าจำนวน 4 ตัวแปร 6) การเห็นแบบอย่างนักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ ($\beta = .154$) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีวินัยที่เป็นการสร้างเงื่อนไขเป็นลำดับที่ 3 จากตัวแปรที่มีอิทธิพล ทั้งหมดจำนวน 6 ตัวแปร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.63 7) การเห็นแบบอย่างนักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ ($\beta = -.158$) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีวินัยที่เป็นกระบวนการทางระเบียบ เป็นลำดับที่ 4 จากตัวแปรที่มีอิทธิพล ทั้งหมดจำนวน 6 ตัวแปร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.47

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีแบบอย่างที่ดี สามารถสรุปได้ว่า การมีแบบอย่างที่ดีมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรม ส่งผลให้ผู้ที่มิมีแบบอย่างที่ดีมาก มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ สูงกว่าผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีน้อย การมีแบบอย่างที่ดีมาก จึงน่าจะเป็นสถานการณ์ทางสังคมที่ร่วมเป็นสาเหตุหนึ่งของพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดี ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงคาดว่า นักศึกษาที่มีแบบอย่างที่ดีมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีมากกว่านักศึกษาที่มีแบบอย่างที่ดีน้อย การวัดการมีแบบอย่างที่ดีในงานวิจัยที่ผ่านมา นภา ปิยะศิรินนท์ (2541) สร้างแบบวัดการเป็นแบบอย่างในการไปเลือกตั้งของบิดามารดา ซึ่งอาจส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง และความตั้งใจที่จะไปเลือกตั้งของนักศึกษา จำนวน 15 ประโยค มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเชื่อมั่นโดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .93 ทิพวรรณ สิมาวาด (2546) สร้างแบบวัดแบบอย่างจากเพื่อน ลักษณะของแบบวัดมุ่งถามเกี่ยวกับเพื่อนในที่ทำงานที่มีพฤติกรรมเป็นแบบอย่างการทำงานที่ดี และทำตามแบบอย่างที่ดีนั้น ลักษณะแบบวัดเป็นประเภทมาตรประเมินรวมค่า แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” และได้พิจารณาต่อไปว่า ท่านทำตามแบบอย่างนั้นมากน้อยเพียงใด ตั้งแต่ มาก ปานกลาง น้อย จำนวน 10 ข้อความ ค่าความเที่ยง เท่ากับ .88 อภริดี โสภางค์ (2547) สร้างแบบวัดการเห็นแบบอย่างที่ดีจากหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน ลักษณะแบบวัดเกี่ยวกับการรายงานว่าได้เห็นเพื่อนๆ ทำงานในหน้าที่ได้ดีและประสบความสำเร็จ ทำให้คิดว่าสามารถทำได้เช่นกัน มีข้อความ จำนวน 20 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .90 ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) สร้างแบบวัดการได้แบบอย่างการประหยัดทรัพยากรของบุคลากรในสถาบันราชภัฏ ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตร 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มุ่งวัดเกี่ยวกับการได้แบบอย่างการประหยัดเวลา การได้แบบอย่างการประหยัดไฟฟ้า การได้แบบอย่างการประหยัดน้ำ การได้แบบอย่างการประหยัดวัสดุสำนักงาน และการได้แบบอย่างการประหยัดในการใช้จ่าย ค่าความเที่ยง เท่ากับ .79 พรชัย หนูแก้ว (2549) สร้างแบบวัด การเห็นแบบอย่างนักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.808 แบบวัดในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวัดการมีแบบอย่างที่ดี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ในลักษณะของการมีแบบอย่างที่ดี จากบิดา มารดา เพื่อน เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน

2.1.3 การเข้ารับการสอนเสริมกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

ความหมายของการเข้ารับการสอนเสริม การเข้ารับการสอนเสริม หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมการสอนเสริมในแต่ละชุดวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน โดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดสอนเสริมให้กับนักศึกษาที่มีความพร้อม ณ ศูนย์บริการการศึกษาประจำจังหวัด โดยคณาจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มหาวิทยาลัยมอบหมายจะเป็นผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ การให้บริการตอบคำถามข้อข้องใจของนักศึกษา ตลอดจนเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างนักศึกษากับมหาวิทยาลัย จำนวน 3 ครั้งต่อ 1 ชุดวิชา ซึ่งนักศึกษาสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความพร้อม โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

การเข้ารับการสอนเสริมกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต การเข้ารับการสอนเสริมมีความสำคัญและเป็นประโยชน์สำหรับนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาจะได้รับความรู้ ความเข้าใจจากเอกสารการสอน และสามารถสอบถามปัญหาข้อสงสัยจากอาจารย์สอนเสริม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน นักศึกษาที่เข้ารับการสอนเสริมจะได้รับเอกสาร โสตทัศนศึกษา ประกอบการสอนเสริม ซึ่งเป็นเอกสารที่สรุปเค้าโครงเนื้อหาสาระ รวมทั้งแผนภูมิ แผนภาพ ภาพประกอบของชุดวิชาต่างๆ และในขณะที่เรียนเสริม นักศึกษาสามารถจดบันทึกสาระสำคัญๆ ได้ การเข้ารับการสอนเสริมจึงส่งผลให้นักศึกษาเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ตนได้ลงทะเบียนเรียนมากขึ้น ได้ซักถามข้อคำถามต่างๆ จากอาจารย์ผู้สอนถึงสิ่งที่ตนเองสงสัยในเอกสารการสอน มีงานวิจัยพบว่า การเข้ารับการสอนเสริม มีความสำคัญกับความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังที่ ปิยฉัตร สมบัติศิรินันท์ และคนอื่นๆ (2541) ศึกษาพบว่า การเข้ารับการสอนเสริมช่วยให้เข้าใจและตอบปัญหาข้อสงสัยให้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2543: 31) ศึกษาพบว่า การเข้ารับการสอนเสริมทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนมากขึ้น จำเป็นต้องเข้ารับการสอนเสริมเนื่องจากเนื้อหายากต่อการเข้าใจ หรือเป็นวิชาที่ต้องมีการฝึกปฏิบัติ การสอนเสริมมีประโยชน์ช่วยตอบปัญหาข้อสงสัยให้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น มนต์ผกา เกียรติภักติกุล และคนอื่นๆ (2542: 2-3) ศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ไม่เคยเข้ารับการสอนเสริมเลยได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรต่ำกว่า 2.50 นักศึกษาที่เคยเข้ารับการสอนเสริมบ้างเป็นบางครั้ง ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร 3.00-3.49 และนักศึกษาที่เข้ารับการสอนเสริมเป็นส่วนใหญ่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร 3.50 ขึ้นไป ดุสิต เวชกิจ และคนอื่นๆ (2551) ได้เปรียบเทียบผลการศึกษาระดับ H พบว่า นักศึกษาที่รับการสอนเสริมปกติ มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาเป็นกลุ่มที่รับการสอนเสริมแบบ e-Tutorial ผลการศึกษาระดับ S พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ ทั้งกลุ่มที่รับการสอนเสริมปกติ กลุ่มที่รับการสอนเสริมแบบ e-Tutorial และกลุ่มที่ไม่รับการสอนเสริมมีผลการศึกษาอยู่ในระดับ S มีจำนวนมาก

ที่สุด โดยกลุ่มที่รับการสอนเสริมแบบ e-Tutorial มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มที่รับการสอนเสริมแบบปกติ และกลุ่มที่ไม่รับการสอนเสริม และผลการศึกษาระดับ U นั้น พบว่า นักศึกษากลุ่มที่ไม่รับการสอนเสริมมีจำนวนมากที่สุด รองลงมาเป็นกลุ่มที่รับการสอนเสริมแบบปกติ และกลุ่มที่รับการสอนเสริมแบบ e-Tutorial

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้ารับการสอนเสริม สามารถ สรุปได้ว่า การเข้ารับการสอนเสริม ช่วยทำให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนมากยิ่งขึ้น ในการไปเข้ารับการสอนเสริม นั้น นักศึกษาจะต้องวางแผนเกี่ยวกับ วัน เวลา สถานที่ ที่นักศึกษาจะไปเข้ารับการสอนเสริม วางแผนในการอ่านเอกสารการสอนล่วงหน้า วางแผนในการเตรียมคำถามเกี่ยวกับการศึกษาจากเอกสารการสอนที่นักศึกษาไม่เข้าใจ โดยการเตรียมคำถามสำหรับถามอาจารย์ผู้สอนในวันที่นักศึกษาไปเข้ารับการสอนเสริม หรืออาจจะต้องวางแผนในการฝากภารกิจหน้าที่การงาน หน้าที่ครอบครัว เพื่อให้ตนได้รับความสะดวกในการไปเข้ารับการสอนเสริม การเข้ารับการสอนเสริมมาก จึงน่าจะเป็นสถานการณ์ทางสังคมที่ร่วมเป็นสาเหตุหนึ่งของพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตที่ดี ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงคาดว่า นักศึกษาที่มีการเข้ารับการสอนเสริมมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตที่ดีมากกว่านักศึกษาที่มีการเข้ารับการสอนเสริมน้อยการวัดการเข้ารับการสอนเสริมในงานวิจัยที่ผ่านมา ปิยฉัตร สมบัติศิรินันท์ และคนอื่นๆ (2541: 73) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการสอนเสริม จำนวน 8 ข้อ เป็นคำถามแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” สำหรับด้านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ นั้น ได้ผ่านการทดลองใช้เครื่องมือ นำผลมาปรับปรุงเครื่องมือ และผ่านการตรวจสอบจากที่ปรึกษาโครงการวิจัย มนต์ผกา เกียรติภักดิ์กุล และคนอื่นๆ (2542: 2-3) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าและไม่เข้ารับการสอนเสริม ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 16 ข้อ มีทั้งคำถามแบบให้เติมคำลงในช่องว่าง ให้เลือกตอบ 1 ข้อ และให้เลือกตอบได้หลายคำตอบตามที่ต้องการ และให้เลือกตอบจากการได้รับบริการ 3 ระดับ จาก ตามกำหนด ค่าซ้ำ ไม่ได้รับ สำหรับด้านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ นั้น ได้ผ่านการทดลองใช้เครื่องมือ นำผลมาปรับปรุงเครื่องมือ ชาตรี วงศ์มาสา และรุจิ อมฤตย์ (2543: 36) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการสอนเสริมของ มสธ. เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ 3 ระดับ และสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าและไม่เข้ารับการสอนเสริม มีทั้งคำถามแบบให้เลือกตอบ ให้จัดอันดับสาเหตุที่สำคัญ 4 อันดับแรก โดยเลือกจากตัวเลขข้อความที่กำหนดให้ และแบบมาตราประเมินค่า 3 ระดับ ตั้งแต่ ยาก ปานกลาง และง่าย และแสดงจำนวนครั้งที่เคยเข้ารับการสอนเสริม จาก 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง และสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อการจัดสอนเสริม มีทั้งคำถามแบบให้เติมคำลงในช่องว่าง

ให้จัดอันดับสาเหตุที่สำคัญ 4 อันดับแรก โดยเลือกจากตัวเลขข้อความที่กำหนดให้ สำหรับด้านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ นั้น ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลองใช้เครื่องมือ นำผลมาปรับปรุงเครื่องมือ

แบบวัดในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวัดพฤติกรรมเกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยเป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ในลักษณะของความต้องการในการเข้ารับการสอนเสริม ความเหมาะสมของสถานที่สอนเสริม ความเหมาะสมของอาจารย์สอนเสริม วันเวลาที่จัดสอนเสริม ความเพียงพอต่อชุดวิชาที่จัดสอนเสริม ประโยชน์ที่ได้จากการเข้ารับการสอนเสริม ปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในสาขาวิชาเดียวกัน หรือกับอาจารย์ที่มาสอนเสริม ตลอดจนความรู้ที่ได้รับในด้านการศึกษาจากอาจารย์สอนเสริม ที่เอื้ออำนวยต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา

การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง การมีแบบอย่างที่ดี การเข้ารับการสอนเสริม มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรม ส่งผลให้ผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างมาก ผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีมาก และผู้ที่มีการเข้ารับการสอนเสริมมาก มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ สูงกว่าผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างน้อย ผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีน้อย และผู้ที่มีการเข้ารับการสอนเสริมน้อย การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง การมีแบบอย่างที่ดี การเข้ารับการสอนเสริม จึงอาจเป็นสถานการณ์ทางสังคมที่ร่วมเป็นสาเหตุหนึ่งของพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดี ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงคาดว่า นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างมาก มีแบบอย่างที่ดีมาก และมีการเข้ารับการสอนเสริมมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีมากกว่า นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างน้อย มีแบบอย่างที่ดีน้อย และมีการเข้ารับการสอนเสริมน้อย

2.2 ปัจจัยด้านจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

2.2.1 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนเองในอนาคต แล้วนำมาพิจารณาวางแผนเพื่อให้การดำเนินชีวิตเป็นไปได้อย่างดี ซึ่งกระบวนการวางแผนนั้น ได้ผ่านการคิดคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดตามมาไม่ว่าจะเกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคต และบุคคลได้เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม เหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติ สภาพแวดล้อม และบุคคลรอบข้างของตนเอง โดยการดำเนินชีวิตที่ดีนั้น บุคคลความสามารถควบคุมตนเอง ให้เป็นผู้รู้จักอดได้ รอได้ ในทุกๆ สถานการณ์ได้อย่างเป็นเลิศ

ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง บุญรับ สักคิมณี (2532) ให้ความสำคัญของการมุ่งอนาคตว่า การมุ่งอนาคตเป็นความสามารถในการคาดการณ์ไกลและเล็งผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรอรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ การที่บุคคลมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะส่งผลให้บุคคลทำงานอย่างขยันขันแข็งในปัจจุบัน เพื่อที่จะรอรับผลที่ดีในอนาคต ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในการทำงาน กล่าวคือ ถ้าแต่ละขั้นตอนในการทำงานนั้นมีผลต่อความสำเร็จ หรือความก้าวหน้าของบุคคลในอนาคต ความสำเร็จในแต่ละขั้นจะเป็นแรงจูงใจให้คนพยายามทำงานในขั้นต่อไปให้สำเร็จเพื่อบรรลุเป้าหมายขั้นสุดท้าย และขณะเดียวกันความล้มเหลวของการทำงานในขั้นตอนต้นๆ ก็จะทำให้คนไม่สามารถทำงานในขั้นต่อไปได้ ดังนั้น ถ้าลักษณะของงานอาชีพใดๆ ที่มีลักษณะการทำงานที่เป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง และความสำเร็จในขั้นตอนต้นๆ จะช่วยให้บุคคลบรรลุเป้าหมายขั้นสุดท้ายได้ก็จะสามารถทำให้ผู้กระทำพฤติกรรมนั้น ใช้ความพยายามในการทำงาน เพื่อที่จะให้เกิดผลดีในอนาคต ซึ่งก็เป็นการฝึกให้คนรู้จักการมุ่งอนาคตนั่นเอง และดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่นๆ (2540) ได้รายงานในการวิจัยมหภาค พบว่า ผู้ที่มุ่งปัจจุบันไม่มุ่งอนาคตขาดการวางแผนชีวิต มองเห็นชีวิตไร้จุดหมายจนอาจเกิดความวิตกกังวล สุขภาพจิตเสื่อม เมื่อขาดที่พึ่งยึดเหนี่ยว ขาดกำลังใจ เมื่อเกิดปัญหาหรือความเครียดก็อาจจะรับมือหรือจัดการกับปัญหานั้นไม่ได้ หรือได้อย่างไม่เหมาะสมนำไปสู่ปัญหาทางพฤติกรรมได้

มิงงานวิจัย พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง มีความสำคัญกับพฤติกรรมของบุคคล ดังที่ เทพวรรณ สิงหนุต (2540) ศึกษาพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ค่า $r = .41$) และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 (ค่า $r = .51$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ นภา ปิยะศิรินนท์ (2541: 5) ศึกษาพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เป็นตัวทำนายที่สำคัญของความตั้งใจที่จะไปเลือกตั้งในอนาคตของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ ชั้นปีที่ 1-4 ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียง อย่างชัดเจน อารมณ์ สนานภู (2541: 130,136) ศึกษาพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 กับตัวแปรตามทั้ง 4 ตัวแปร คือ พฤติกรรมการประหยัดทรัพยากร พฤติกรรมการประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดพลังงานและวัสดุ และพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ชนม์นิภา วรกวิน และลินดา สุวรรณดี (2547: 337) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการเป็นเอดส์ ของนักศึกษาชายในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 1,939 คน พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต

ควบคุมตน เป็นตัวแปรที่สำคัญ ลำดับที่ 1 ที่สามารถทำนายความแปรปรวนของทัศนคติต่อพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อโรคเอดส์ด้านตัวบุคคลได้ 19.90% และพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวแปรที่สำคัญ ลำดับที่ 1 ที่สามารถทำนายความแปรปรวนของทัศนคติต่อพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อโรคเอดส์ ด้านวิธีการได้ 16.10% จิตนา ต้นสุวรรณนนท์ ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพชร และธัญญา ลีศรีทรัพย์ (2553: 127) ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 481 คน พบว่าการควบคุมตน ($\beta = 0.210$) เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญ ลำดับที่ 2 จากตัวแปร ด้านปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคมที่สำคัญ จำนวน 4 ตัวแปร ที่สามารถทำนายพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ ร้อยละ 40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง สามารถสรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรมของบุคคล ส่งผลให้ผู้ที่มึลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ สูงกว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง จึงอาจเป็นปัจจัยจิตลักษณะที่ร่วมเป็นสาเหตุหนึ่งของพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดี ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงคาดว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง เป็นผู้ที่มึพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีมากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ

การวัดพฤติกรรมการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองในงานวิจัยที่ผ่านมา จิตนา บิลมาศ และคนอื่นๆ (2529) เป็นบุคคลท่านแรกที่ได้สร้างแบบวัดมุ่งอนาคตควบคุมตนเองในกลุ่มข้าราชการพลเรือน เป็นการวัดทั้งลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงนิสัยของบุคคลว่าจะเสียสละความสุขเล็กน้อย เพื่อผลที่ได้ที่ยิ่งใหญ่กว่าในอนาคต และเป็นการแสดงนิสัยของบุคคลนั้นว่าสามารถ อดได้ รอได้ ควบคุมพฤติกรรมตนเอง วางแผน และดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่ตนต้องการมากน้อยเพียงใด แบบวัดแบ่งออกเป็นลักษณะมุ่งอนาคต 10 ข้อ ความสามารถในการควบคุมตน 10 ข้อ รวมเป็น 20 ข้อ เป็นแบบวัดเชิงประมาณค่ารวม ให้เลือกตอบออกมาเป็นคะแนน จะแสดงลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตนจากน้อยถึงมาก มีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .93 ต่อมา บุญรับ สักดิ์มณี (2532) ได้สร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน โดยดัดแปลงมาจากแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนของ จิตนา บิลมาศ และคนอื่นๆ (2529)

มาปรับปรุงใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการรุ่นใหม่ ลักษณะแบบวัดเกี่ยวกับนิสัยส่วนตัวของผู้ตอบเกี่ยวกับผลงานและอนาคต การวางแผนการทำงาน การประหยัด เป็นต้น มีข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .78 ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) ได้แก้ไขและดัดแปลงจากแบบวัดของดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่นๆ (2536) จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อเป็นข้อความประกอบมาตราประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .71 และยุภาวรรณ ดวงอินตา (2549) ได้ทำการวิจัยเพื่อสร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 ที่กำลังศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน จำนวน 746 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ประการแรก แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเที่ยงของแบบวัด เท่ากับ .84 ประการที่สอง แบบวัดการควบคุมตน จำนวน 24 ข้อ ค่าความเที่ยงของแบบวัด เท่ากับ .82

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) มาใช้

2.2.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนา หรือความต้องการของบุคคลที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดในชีวิตให้ประสบความสำเร็จ หรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ด้วยความทะเยอทะยาน มุมานะบากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ โดยไม่ย่อท้อ อุดหนุน มีการวางแผนในด้านการศึกษา อาชีพ และครอบครัว โดยตั้งระดับความหวังไว้สูง และพยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ และมีการเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ได้ตั้งไว้ ถ้าผลงานสูงกว่ามาตรฐานหรือเท่าเกณฑ์มาตรฐานก็ถือว่าประสบผลสำเร็จตามความคิดของตน ถ้าไม่ประสบผลสำเร็จก็จะเกิดความวิตกกังวลใจ แต่ก็ไม่ย่อท้อพร้อมที่จะทำใหม่ให้ประสบผลสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

ความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจียรนัย ทรงชัยกุล (2534: 490-491) กล่าวถึง ความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เปรียบเสมือนเป็นพลังผลักดันให้บุคคลก้าวไปข้างหน้าและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อความเป็นเลิศที่แท้จริงในสิ่งที่ทำ ดังนั้นถ้าบุคคลใดมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเขาย่อมมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จ และผลิตผลงานที่ได้มาตรฐานอันดีเยี่ยม บุคคลเช่นนี้ ยินดีที่จะทำงานหนัก ใฝ่ความพยายามและความสามารถอย่างเต็มที่ ชอบทำงานที่มีเป้าหมายและท้าทายพอสมควร มีความมุ่งมั่น ตั้งใจจริง และอดทนทำงานในความรับผิดชอบจนกว่าจะแล้วเสร็จ มีความทะเยอทะยาน และมุ่งหวังที่จะผลิตผลงานให้บรรลุมาตรฐานแห่งความเป็นเลิศ รวมทั้งหมั่นปรับปรุงตนเองและพยายาม

ปฏิบัติงานให้บังเกิดผลที่ดีขึ้นอยู่เสมอ ดังนั้น เมื่อบุคคลเช่นนี้อยู่ในวัยเรียนเขาก็จะประสบผลสำเร็จในการเรียนสูงกว่าเพื่อนร่วมชั้นคนอื่นๆ ทั้งๆ ที่มีระดับสติปัญญาใกล้เคียงกัน และเมื่ออยู่ในวัยทำงานบุคคลเช่นนี้ก็จะปฏิบัติงานได้ผลดีกว่าและมีความเจริญก้าวหน้ามากกว่าเพื่อนร่วมงานคนอื่นๆ ทั้งๆ ที่ได้รับการฝึกฝนอบรมมาคล้ายคลึงกัน ถ้าประเทศใดมีประชากรเป็นจำนวนมากที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ย่อมจะส่งผลให้ประเทศมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว รวมทั้งมีวัฒนธรรมและอารยธรรมอันรุ่งโรจน์ เป็นต้น มีรายงานวิจัย พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสำคัญกับพฤติกรรมของ

บุคคล ดังที่ บราวน์ (Broen, 1963 อ้างถึงในทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์ 2539: 62) ศึกษา นักศึกษามหาวิทยาลัยมอนทานา พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับสติปัญญา ความถนัดทางการเรียน และมีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยด้วย อารมณฺ์ สนานภู (2541: 130,135) ศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการประหยัคทรัพย์การของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 กับตัวแปรตามทั้ง 4 ตัวแปร คือ พฤติกรรมการประหยัคทรัพย์การ พฤติกรรมการประหยัคเวลา พฤติกรรมการประหยัคพลังงานและวัสดุ และพฤติกรรมการประหยัคค่าใช้จ่าย ไฮน์ (Hines, 1973: 313-317) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การประกอบอาชีพ และการเปลี่ยนแปลงการใช้แรงงาน ในประเทศนิวซีแลนด์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการ วิศวกร พนักงานบัญชี และผู้จัดการระดับกลาง จำนวน 315 คน ปรากฏว่า บุคคลที่มีการยอมรับการเอาข้อมูลย้อนกลับมาใช้ในการพัฒนาธุรกิจของตนเองอยู่เสมอ นั้น เป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีการตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของข้อมูลย้อนกลับอย่างดี (Raynor, 1978) พบว่า คนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะทำงานให้เกิดผลสำเร็จในปัจจุบัน เพื่อส่งผลถึงอนาคตได้ดีกว่าคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ในขณะที่ จาร์ดีน และไวน์ฟิลด์ (Jardine and Winefield, 1981 citing in Buys & Winefield 1982: 118-127) ก็ได้วิจัย พบว่า บุคคลซึ่งมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง สามารถควบคุมการแสดงผลออกเมื่อต้องการพบกับผลสัมฤทธิ์ที่ไม่อาจควบคุมได้ ขณะที่ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไม่สามารถควบคุมการแสดงผลออกของคนได้ (Hines, 1973: 313-317, Raynor, 1978, Jardine and Winefield, 1981 citing in Buys & winefield 1982: 118-127 อ้างถึงใน โกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ 2545: 47) พรชัย หนูแก้ว (2549: 85-87) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุด้านจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมมีวินัย ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จำนวน 756 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับเจตคติต่อการเรียน ($r_{xy} = .408$) เป็นตัวแปร ที่มีความสำคัญกับพฤติกรรมกรรมมีวินัยของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 และพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับเหตุผลเชิงจริยธรรม ($r_{xy} = .480$) เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญกับพฤติกรรมกรรมมีวินัยของ

นักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\beta = .163$) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมกรมีวินัยที่เป็นการสร้างเงื่อนไข เป็นลำดับที่ 5 จากตัวแปรที่มีอิทธิพล ทั้งหมดจำนวน 6 ตัวแปร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.63

ลลิตา สาสาช (2550: 95) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 780 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามเวลาหลักสูตร จำนวน 374 คน และกลุ่มนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาหลังเวลาหลักสูตร จำนวน 406 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามเวลาหลักสูตร ของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.05 โดยที่นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีโอกาสสำเร็จการศึกษาตามเวลาหลักสูตรมากกว่านักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำอยู่ .94 เท่า และ 1.06 เท่า ตามลำดับ นีออน พิณประดิษฐ์ และคนอื่นๆ (2550: 76) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาของนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 500 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญ เป็นลำดับที่ 2 จาก 3 ตัวแปร ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อปัญหา สำหรับตัวทำนายชุดที่ 3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 3 ร่วมกับตัวแปรที่สำคัญอีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร ที่สามารถทำนายปัญหาได้ ร้อยละ 32.8 ในกลุ่มตัวอย่างรวม และร้อยละ 25.9 ในกลุ่มนักศึกษาชาย ส่วนในกลุ่มนักศึกษาหญิง ทำนายได้ ร้อยละ 38.0

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรม ส่งผลให้ผู้ที่มีความแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ สูงกว่า ผู้ที่มีความแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงอาจเป็นปัจจัยจิตลักษณะที่ร่วมเป็นสาเหตุหนึ่งของพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตที่ดี ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงคาดว่า นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตที่ดีมากกว่า นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในงานวิจัยที่ผ่านมา บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ได้สร้างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยดัดแปลงมาจากแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ เฮอร์แมน (Hermans, 1970: 353-363) จำนวน 20 ข้อ ลักษณะแบบวัดเกี่ยวกับความมุ่งมั่นในการทำงาน ความสามารถของคนในการอดทนทำงานให้สำเร็จ การรู้จักกำหนดเป้าหมายในการทำงาน เป็นต้น มีลักษณะเป็นประโยชน์ประกอบมาตรวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” ค่าความเชื่อมั่น

แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .84 ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2539) ได้สร้างแบบวัดแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ โดยยึดลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง 10 ประการของ เฮอร์แมน (Hermans, 1970) โดยเขียนข้อคำถามให้เหมาะสมกับนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล ลักษณะของแบบวัด เป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ ค่าความเที่ยง 0.75 นีออน พิณประดิษฐ์ และคนอื่นๆ (2546) ได้สร้างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยดัดแปลงมาจากแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) มาปรับปรุงใช้วัดเกี่ยวกับความต้องการที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ ไปได้ด้วยดี ได้ผลเป็นเยี่ยม โดยทุ่มเทความพยายาม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีข้อคำถาม จำนวน 20 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) ได้แก้ไขและดัดแปลงจากแบบวัดความมุ่งมั่นในการทำงานของ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) โดยการให้อาจารย์รายงานปริมาณความปรารถนาหรือความมุ่งมั่น จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อเป็นข้อความ ประกอบมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .83 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) มาใช้

2.2.3 สุขภาพจิตกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

ความหมายของสุขภาพจิต สุขภาพจิต หมายถึง สภาพชีวิตที่เป็นสุข มีความสมบูรณ์ของร่างกายและจิตใจที่มั่นคงเข้มแข็ง ปราศจากความวิตกกังวล ยอมรับสภาพความเป็นจริงได้ มีเหตุผล ปรับตัวเข้ากับทุกสภาวะแวดล้อม ได้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งจะเผชิญปัญหาสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเหมาะสม และเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ สามารถควบคุมสติของตนเองได้ พยายามหาทางแก้ปัญหาได้ด้วยความคิดหลายแง่มุมทำให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันตามบทบาทหน้าที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม และอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นปกติสุขความสำคัญของสุขภาพจิต ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2528: 28) กล่าวว่า สุขภาพจิต เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้จิตลักษณะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมของบุคคล ได้มาก ถ้าสุขภาพจิตของบุคคลดีอาจทำให้สุขภาพจิตแสดงพฤติกรรมที่ปรารถนาได้มาก ถ้าสุขภาพจิตเสื่อมอาจทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่ไม่น่าปรารถนาได้มาก กฤษณา ศักดิ์ศรี (2530: 422-423) กล่าวถึงความสำคัญของสุขภาพจิต ดังนี้ 1) ด้านการศึกษา ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีย่อมมีจิตใจปลอดโปร่งสามารถศึกษาได้สำเร็จ 2) ด้านอาชีพ-การงาน ผู้มีสุขภาพจิตดีย่อมมีกำลังใจต่อสู้อุปสรรคไม่ท้อแท้เบื่อง่าย 3) ด้านชีวิตครอบครัว คนในครอบครัวสุขภาพจิตดี ครอบครัวก็สงบสุข 4) ด้านเพื่อนร่วมงาน ผู้มีสุขภาพจิตดีย่อมไม่เป็นที่รังเกียจ ปรับตัวกับผู้อื่นได้ดี 5) ด้านสุขภาพร่างกาย ถ้าสุขภาพจิตดี ร่างกายก็สดชื่น หน้าตายิ้มแย้ม สมองแจ่มใส เป็นที่สบายใจแก่ผู้พบเห็น อยากคบหาสมาคมด้วย สุชาดา จันท์ธอม (2543: 47-48) กล่าวถึง ความสำคัญของสุขภาพจิตว่า การดำรงชีวิต

ในสังคม คนเราจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับพึ่งพาอาศัยกันอยู่ตลอดเวลา ถ้าหากเรามีสุขภาพจิตดี เรา ย่อมจะเป็นที่พึ่งพาแก่ผู้อื่นได้ดี และถ้าเรามีความจำเป็นเราก็จะไปพึ่งพาผู้อื่น หรือขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นได้ดี ถ้าหากสุขภาพจิตเสื่อม เราจะกลายเป็นภาระให้แก่ผู้อื่นดูแล และต้องพึ่ง ผู้อื่นตลอดเวลา หากสุขภาพจิตเสื่อมอย่างรุนแรงอาจจะเป็นภัยแก่สังคมได้ด้วย เช่น อาจจะก่อการ ทะเลาะวิวาท การมีอารมณ์พุ่งพล่านโดยไม่มีสาเหตุ ถ้ารายที่รุนแรงมากอาจจะก่อให้เกิด อาชญากรรมต่างๆ ขึ้นก็ได้ นับเป็นการสูญเสียทางสังคมอย่างยิ่ง อีริก เบอร์น (Eric Beam อ้างถึงใน อารีย์ พันธุ์มณี 2546: 300) กล่าวถึงลักษณะของคนที่มีสุขภาพจิตดี เสนอว่า บุคคลมีทัศนคติในการ มองชีวิตได้ 4 แบบ คือ 1) I am O.K. You are O.K. บุคคลที่มีทัศนคติในการมองชีวิตแบบนี้ จะเป็น คนที่เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถปรับตัว และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นได้ 2) I am O.K. You are not O.K. เป็นทัศนคติในการมองชีวิตของบุคคล บุคคลที่คิดว่าตนเองดีอยู่แต่ผู้เดียว คนอื่นผิด และใช้ไม่ได้ คนประเภทนี้จะปรับตัวเข้ากับผู้อื่นลำบาก เพราะจะเข้าทำนองที่ว่า โลกนี้ เป็นของข้าแต่เพียงผู้เดียว ประเภทคนข่มขู่ท่าน 3) I am not O.K. You are O.K. คนที่มีทัศนคติแบบนี้ จะเป็นผู้ที่รู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีปมด้อย ตนเองไม่มีคุณค่า ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นพวกที่ไม่ ยอมรับ และเข้าใจตนเอง เห็นแต่คุณค่าของผู้อื่น ประเภทนี้จะเป็นพวกปรับตัวไม่ได้เช่นกัน มีปม ด้อย 4) I am not O.K. You are not O.K. บุคคลประเภทนี้ จัดว่ามีทัศนคติในการมองชีวิตในแง่ร้าย ที่สุด เพราะไม่เห็นคุณค่าของตนเอง และผู้อื่น ไม่ไว้วางใจใคร ไม่เห็นความสำคัญของการมีชีวิตอยู่ เป็นพวกที่มีปัญหาทางสุขภาพจิตได้ง่ายที่สุด คนที่มีสุขภาพจิตตามแนวความคิดของเบอร์น คือ คน ที่มีทัศนคติในการมองชีวิตแบบ I am O.K. You are O.K. บุคคลประเภทนี้ เมื่อเผชิญกับปัญหาชีวิต ก็จะสามารถฟันฝ่าไปได้ด้วยอารมณ์ที่มั่นคง เพราะต้องยอมรับว่าการดำเนินชีวิตของมนุษย์ไม่ ราบรื่นเสมอไป สภาพการณ์ต่างๆ ในสังคมสามารถก่อให้เกิดความเครียด ความเศร้าหมอง ความ ผิดหวังและความทุกข์ได้ตลอดเวลา

มีรายงานวิจัย พบว่า สุขภาพจิต มีความสำคัญกับพฤติกรรมของบุคคล ดังที่ วิรัตน์ ปานศิลา (2542) ซึ่งศึกษานักบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบลภาคเหนือในประเทศไทย พบว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตในการทำงานดีมักเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการทำงานสูงกว่าผู้ที่มีสุขภาพจิตในการ ทำงานน้อย อุทัยรัตน์ เนียรเจริญสุข (2544) ที่ศึกษาพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมผลิต เครื่องประดับ พบว่า พนักงานที่มีสุขภาพจิตดี สติปัญญาดี ประสบการณ์ทางสังคมสูง มีพฤติกรรม การทำงานดีกว่าพนักงานที่มีสุขภาพจิตต่ำ สติปัญญาต่ำ ราฟตี และคณะ (Raffety, Smith & Ptaced, 1977 อ้างถึงใน โกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ 2545: 45-46) ได้วิจัยกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มหาวิทยาลัยวอชิงตัน โดยสนใจความวิตกกังวล 2 แบบ คือ แบบเหนื่อยล้า (debilitative) กับแบบ คล่องตัวกระฉับกระเฉง (facilitative) ซึ่งได้พบว่า นักศึกษาที่มีความวิตกกังวลสูงแบบเหนื่อยล้า

มีคะแนนสอบไล่ต่ำ เครียดสูง จัดการกับปัญหาได้น้อยกว่า ขณะที่นักศึกษาที่มีความวิตกกังวลแบบคล่องตัวระดับกระแงสูง กระจือหรือร้นมาก และจัดการปัญหาได้ดีกว่าผู้ที่มีความวิตกกังวลแบบดังกล่าวต่ำ ซึ่งความวิตกกังวลในการศึกษาดังกล่าว คือ ลักษณะที่แสดงถึงสุขภาพจิตนั่นเอง พรชัย หนูแก้ว (2549: 85-87) ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรมการมีวินัย ของนักศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จำนวน 756 คน พบว่า สุขภาพจิตกับวิธีชาวพุทธ ($r_{xy} = -.272$) และความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนของสถาบันกับสุขภาพจิต ($r_{xy} = -.276$) เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทางลบ และพบว่า สุขภาพจิต ($\beta = -.056$) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรมการมีวินัย ที่เป็นการสร้างเงื่อนไข เป็นลำดับที่ 6 จากตัวแปร ที่มีอิทธิพล ทั้งหมดจำนวน 6 ตัวแปร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.63 และพบอีกว่า สุขภาพจิต ($\beta = -.090$) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรมการมีวินัย ที่เป็นกระบวนการทางระเบียบ เป็นลำดับที่ 5 จากตัวแปรที่มีอิทธิพล ทั้งหมดจำนวน 6 ตัวแปร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.47 นิตยา ทรัพย์วงศ์เจริญ (2549: 74) ที่ศึกษาพบว่า พยาบาลที่มีสุขภาพจิตดี ส่งผลให้เป็นผู้ที่มีความตั้งใจที่จะเปลี่ยนสายงานน้อย เรวดิ อุทธา (2549: 71) ที่ศึกษาพบว่า พยาบาลวิชาชีพที่มีพฤติกรรมกรมการบริการสู่ความเป็นเลิศสูง คือ พยาบาลที่มีลักษณะทางจิตดีมาก ฌฐวุฒิ อรินทร์ (2553: 83,93) ที่ศึกษาเรื่อง ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะขอรับความช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต จากนักวิชาชีพสุขภาพจิต ของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ จำนวน 300 คน พบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความตั้งใจที่จะขอรับความช่วยเหลือด้านสุขภาพจิตจากนักวิชาชีพสุขภาพจิต ของนิสิตมหาวิทยาลัย มีตัวแปรในโมเดล ได้แก่ ระดับปัญหาสุขภาพจิต ทักษะการขอรับความช่วยเหลือ ด้านสุขภาพจิต การรับรู้ตราบาปจากการขอรับความช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต ทักษะการขอรับความช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต จากนักวิชาชีพสุขภาพจิต และความตั้งใจที่จะขอรับความช่วยเหลือด้านสุขภาพจิตจากนักวิชาชีพสุขภาพจิต โมเดลที่สร้างขึ้น มีความสอดคล้องค่าไคสแควร์ เท่ากับ 3.34 ที่องศาอิสระเท่ากับ 3 ($P=.32$) ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1.00 ค่าความคลาดเคลื่อน (RMSEA) เท่ากับ .023 และค่า Comparative Fit Index (CFI) เท่ากับ 1.00 จากข้อค้นพบนี้ ชี้ให้เห็นว่าในบริบทสังคมไทย นิสิตที่มีปัญหาสุขภาพจิตยังมีทัศนคติทางลบ และรู้สึกว่ามีตราบาปหากต้องขอรับความช่วยเหลือด้านสุขภาพจิตจากนักวิชาชีพสุขภาพจิต และพบว่า แหล่งขอรับความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาสุขภาพจิต นิสิตเลือกปรึกษาพ่อแม่เป็นลำดับ 1 ในความถี่มากที่สุด ร้อยละ 50 และส่วนใหญ่เลือกปรึกษานักวิชาชีพไว้ในอันดับที่ 5 ร้อยละ 48.3

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต สามารถสรุปได้ว่า สุขภาพจิต มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรม ส่งผลให้ผู้ที่สุขภาพจิตดีมากกว่า

มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ สูงกว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีน้อยกว่า สุขภาพจิต จึงอาจเป็นปัจจัยจิตลักษณะที่ร่วมเป็นสาเหตุหนึ่งของพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดี ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงคาดว่า นักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดี มากกว่า เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีมากกว่านักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีน้อยกว่า

การวัดสุขภาพจิตในงานวิจัยที่ผ่านมา บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ได้พัฒนา แบบวัดสุขภาพจิต จาก จินตนา บิลมาศ และคนอื่น ๆ (2529) เพื่อใช้ศึกษาการเสริมสร้างจิตลักษณะ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ แบ่งเป็น 2 ตอน โดยตอนที่ 1 เป็นข้อความในประโยค แสดงถึงความรู้สึกของผู้ถูกศึกษา เกี่ยวกับสภาพการทำงานที่เบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น หมดกำลังใจ รำคาญ ความเครียด ความกลัว ความวิตกกังวล ความหงุดหงิด แบบวัดเป็นประโยคประกอบ มาตรฐานวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” ส่วนในตอนที่ 2 ของแต่ละประโยค จะถาม ถึงความถี่ของการเกิดความรู้สึกเช่นนั้นในตัวผู้ถูกศึกษา โดยมีมาตรประเมินค่า 4 หน่วย ค่าความ เทียง .78 ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่นๆ (2536) สร้างแบบวัดสุขภาพจิต ซึ่งเป็นแบบวัดที่ แสดงถึงปริมาณความวิตกกังวลที่เหมาะสม ความตื่นเต้นที่เหมาะสม ไม่โกรธง่ายจนเกินไป และ การมีสมาธิ เป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อความมี มาตรฐานวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด เท่ากับ .76 ถินดา สุวรรณ (2543) สร้างแบบวัดแบบสุขภาพจิต เป็นแบบวัดมุ่งถามเกี่ยวกับอาการทางกาย และอารมณ์ เช่น ความวิตกกังวล ความอดทน ความกลัว นอนไม่หลับ เป็นต้น เป็นแบบวัดมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรฐานวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริง เลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .82 อภิชัย มงคล และคนอื่นๆ (2547) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาและ ทดสอบดัชนีชี้วัดสุขภาพจิตคนไทยฉบับใหม่ 2 ฉบับ คือ ฉบับสมบูรณ์ (54 ข้อ) และฉบับสั้น (15 ข้อ) เป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 4 หน่วย ตั้งแต่ “ไม่เลย” ถึง “มากที่สุด” ประกอบด้วย 4 มิติ (สภาพจิตใจ สมรรถภาพของจิตใจ คุณภาพของจิตใจ ปัจจัยสนับสนุน) และ 15 มิติย่อย การศึกษา ความพึงพอใจในการประเมินสุขภาพจิตระหว่างฉบับสมบูรณ์ และฉบับสั้น พบว่า อยู่ในระดับเกือบดี (kappa statistics 0.63, $p < 0.001$) ดัชนีชี้วัดสุขภาพจิตคนไทย เป็นเครื่องมือที่มีความน่าเชื่อถือในการ ประเมินสุขภาพจิตของประชากรไทย ดัชนีชี้วัดสุขภาพจิตคนไทยทั้งฉบับสมบูรณ์ และฉบับสั้น เป็นเครื่องมือที่ง่ายต่อการนำไปใช้ควรส่งเสริมให้ทำการวิจัยต่อไป เพื่อพิจารณาว่าดัชนีชี้วัด สุขภาพจิตคนไทย สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการคัดกรองผู้ป่วยทางคลินิกได้ด้วย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบวัดสุขภาพจิตของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่นๆ (2536) มาใช้

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิต มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรม ส่งผลให้ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และผู้ที่มีสุขภาพจิตดีมากกว่า มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ สูงกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และผู้ที่มีสุขภาพจิตดีน้อยกว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิต จึงเป็นปัจจัยทางจิตลักษณะ ที่อาจร่วมเป็นสาเหตุหนึ่งของพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดี ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงคาดว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีสุขภาพจิตดีมากกว่า เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีมากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีสุขภาพจิตดีน้อยกว่า

3. พฤติกรรมการวางแผนชีวิตกับความสำเร็จในการศึกษา

3.1 ความหมายของความสำเร็จในการศึกษา

ความสำเร็จในการศึกษา หมายถึง ระยะเวลาที่นักศึกษาใช้ในการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา โดยนับตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่สมัครเข้าศึกษา จนถึงภาคการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามเท่าของหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด และต้องสอบได้จำนวนชุดวิชาครบถ้วนตามโครงสร้างหลักสูตร และข้อกำหนดอื่นๆ ของสาขาวิชา คือปริญญาตรีศึกษาไม่น้อยกว่า 12-24 ชุดวิชา ซึ่งมีระยะเวลาศึกษาครบตามระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสีย ไม่มีภาระหนี้สินต่อมหาวิทยาลัย

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการศึกษา

มีงานวิจัย พบว่า ความสำเร็จในการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของบุคคล ดังที่ ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2539: 145-152) ซึ่งศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อการเรียนสำเร็จและไม่สำเร็จของกลุ่มสังคมศาสตร์และกลุ่มวิทยาศาสตร์ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อายุ การวางแผนการเรียน สภาพทางเศรษฐกิจ ภาระการทำงาน และความสัมพันธ์ของงานกับสาขาวิชาที่เรียน สมศักดิ์ มีทรัพย์หลาก (2541) ที่ศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาทางตรง คือ พื้นความรู้เดิมที่ศึกษาก่อนเข้ารับการศึกษา และปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาทางอ้อม คือ อายุ ของนักศึกษา รายได้ของนักศึกษา ความมีวินัยในตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และระบบการบริการ

ของมหาวิทยาลัย และในระหว่างที่เป็นนักศึกษาจะต้องมีการวางแผนการเรียนที่ดีควบคู่กันไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ บุญทิพย์ สิริขันธ์ศรี (2540) ศึกษาบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า คุณลักษณะของผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาได้นั้น จะต้องเป็นผู้มีความรับผิดชอบสูงเป็นอันดับแรก รองลงมาต้องมีความเพียรมานะอดทน และเป็นนักวางแผนที่ดีทั้งก่อนเข้าศึกษาและระหว่างการศึกษา ปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จทางการศึกษาที่สำคัญอันดับแรก คือ การให้กำลังใจ และการให้คำปรึกษาแนะนำจากอาจารย์ประจำและอาจารย์สอนเสริม รองลงมาเป็นเพื่อนร่วมสถาบัน ครอบครัว ผู้ร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา ตามลำดับ และงานวิจัยของ ดร.ชนัน บุญเหมือนใจ (2550) ที่ศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า ปัจจัยภูมิหลังส่วนบุคคลปัจจัยด้านกลยุทธ์การเรียนทางไกล และปัจจัยด้านแรงจูงใจ มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยประกอบด้วยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา ดังนี้ พื้นฐานความรู้เดิม ($r = 0.244$) ประสบการณ์การทำงาน ($r = -0.348$) การวางแผนการเรียน ($r = -0.224$) การศึกษาสื่อสิ่งพิมพ์ ($r = -0.118$) การเตรียมตัวและการสอบ ($r = -0.129$) การใช้สื่อเสริม ($r = 0.173$) แรงจูงใจส่วนตัว ($r = -0.206$) และแรงจูงใจด้านอาชีพ ($r = -0.386$) ลลิตา สาสาย (2550) ศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามเวลาหลักสูตร มี 5 ปัจจัย ได้แก่ อายุ พื้นฐานความรู้เดิม และสาขาวิชารัฐศาสตร์ ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในด้านการศึกษามาสามารถสรุปได้ว่า ความสำเร็จในการศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรม ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจึงน่าจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตที่ดีที่สำคัญทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาด้านอาชีพ และด้านครอบครัว พฤติกรรมวางแผนชีวิตทั้ง 3 ด้านจึงอาจเป็นปัจจัยที่ร่วมเป็นสาเหตุหนึ่งของความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงคาดว่าพฤติกรรมวางแผนชีวิตที่ดีทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการศึกษา

3.3 การวัดความสำเร็จในการศึกษา

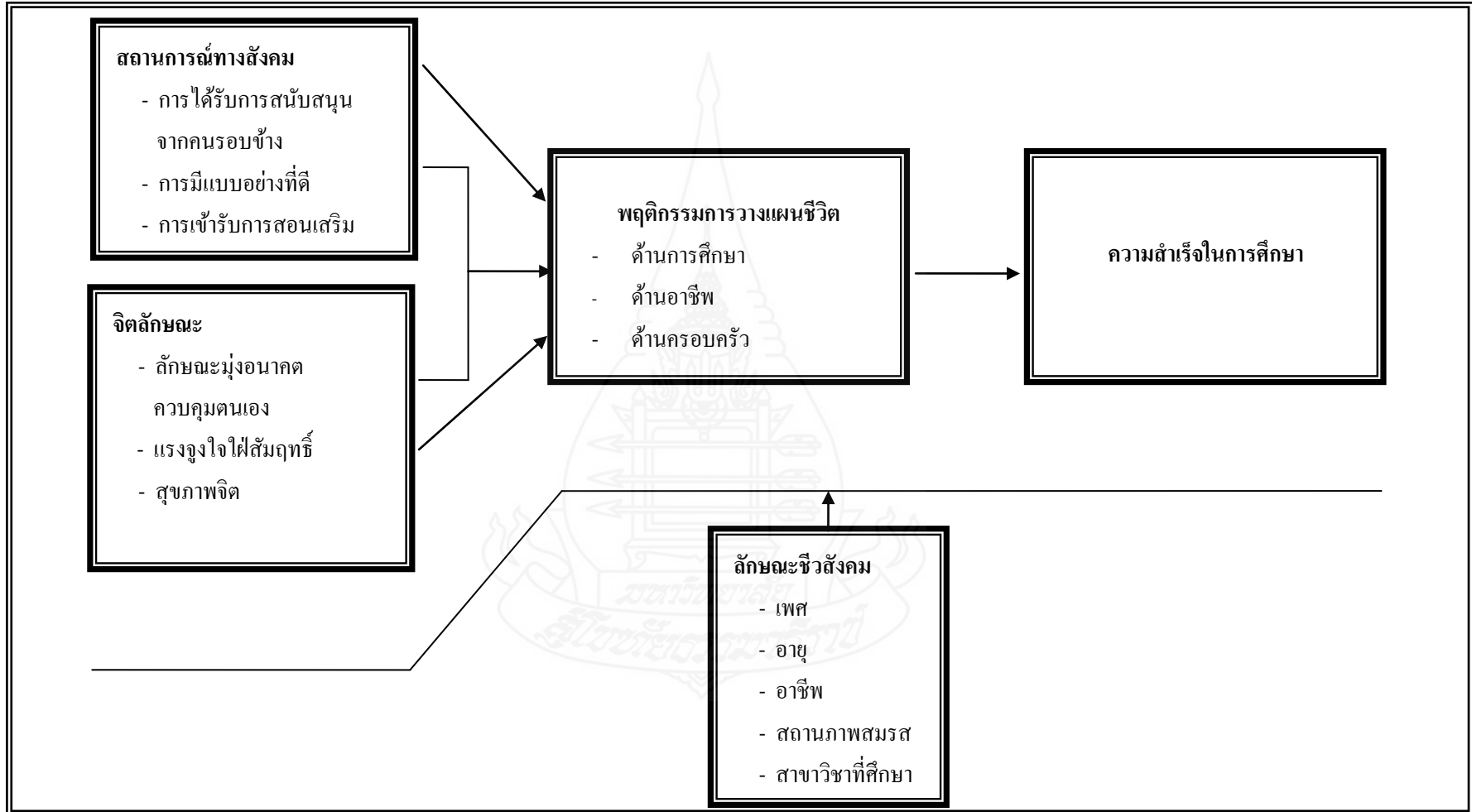
การวัดความสำเร็จในการศึกษาในงานวิจัยที่ผ่านมา ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2539) สร้างแบบสำรวจและแบบวัด จำนวน 6 แบบวัด มีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ แบบสำรวจลักษณะและวิธีการอ่าน ค่าความเที่ยง .84 แบบสำรวจการเตรียมตัวและการสอบ ค่าความเที่ยง .81 แบบสำรวจการวางแผนการเรียน ค่าความเที่ยง .94 แบบสำรวจจุดมุ่งหมายในการเรียน ค่าความเที่ยง .97 แบบวัดความมีวินัยในตนเอง ค่าความเที่ยง .83 แบบวัด

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ค่าความเที่ยง .75 ต่อมา สมศักดิ์ มีทรัพย์หลาก (2541) สร้างแบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด ชุดแรกเป็นแบบสอบถามซึ่งใช้ในการรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา หรือบัณฑิต โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ส่วน ส่วนแรกเป็นข้อมูลสถานภาพโดยทั่วไปของ บุคคล ส่วนที่สองเป็นข้อมูลด้านการวางแผนการเรียน ส่วนที่สามเป็นข้อมูลวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่วนที่สี่เป็นข้อมูลการวัดความมีวินัยในตนเอง ส่วนที่ห้าเป็นข้อมูลด้านระบบการบริการของ มหาวิทยาลัย แบบสอบถามที่ใช้วัดคุณสมบัติของตัวแปรเป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) โดยในแต่ละข้อคำถามของข้อมูลให้มาตรงแตกต่างกัน 1-5 มาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .86 ชุดที่สองเป็นแบบสอบถามซึ่งใช้รวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่กำลังศึกษาในปัจจุบัน โดยแบ่ง แบบสอบถามออกเป็น 5 ส่วนเช่นเดียวกับแบบสอบถามของบัณฑิต แต่จะแตกต่างในส่วนเพิ่มเติม เฉพาะสาเหตุของการที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา และความตั้งใจที่จะศึกษาต่อให้สำเร็จหรือไม่ สำหรับ กรณีของนักศึกษาที่หมดสถานภาพไปแล้ว ก็จะใช้แบบสอบถามชุดที่สองนี้เช่นกัน โดยส่วน เพิ่มเติมจะเป็นข้อมูลสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาต้องหมดสภาพการเป็นนักศึกษาไปแล้ว ค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .86

ดร.ชนัน บุญเหมือนใจ (2550) สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จาก “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” โดยประกอบด้วยคำถาม 5 ตอน ตอนที่หนึ่ง เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ตอนที่สอง เป็นคำถามเกี่ยวกับความสำเร็จ การศึกษาของบัณฑิต ตอนที่สาม เป็นคำถามเกี่ยวกับการวางแผนการเรียน การศึกษาสื่อสิ่งพิมพ์ การใช้สื่อเสริม การเตรียมตัวและการสอบ ตอนที่สี่ เป็นคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจส่วนตัวและ แรงจูงใจด้านอาชีพ ตอนที่ห้า เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาที่บัณฑิตประสบขณะเรียน มสธ. ในด้าน การลงทะเบียนเรียน เอกสารการสอน การรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียง การรับชมรายการวิทยุ โทรทัศน์ การบริการและการติดต่อกับมหาวิทยาลัย และการสอบ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .84

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวัดความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ในลักษณะของข้อคำถามให้เลือกตอบ เกี่ยวกับการลงทะเบียนและผลการศึกษา

4. กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 2.2 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

5. สมมติฐานการวิจัย

5.1 นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมาก มีแบบอย่างที่ดีมาก และมีการเข้ารับการสอนเสริมมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีกว่านักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวน้อย มีแบบอย่างที่ดีน้อย และมีการเข้ารับการสอนเสริมน้อย

5.2 นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีสุขภาพจิตดีมากกว่า เป็นผู้มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีกว่านักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีสุขภาพจิตดีน้อยกว่า

5.3 นักศึกษาที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะ ความพร้อมในสถานการณ์ทางสังคม และลักษณะทางชีวสังคมมากกว่า มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีกว่านักศึกษาประเภทตรงข้าม

5.4 กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะกับกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปร (การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี และการเข้ารับการสอนเสริม) และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ 3 ตัวแปร (ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต) ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้มากกว่ากลุ่มตัวแปรใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว โดยตั้งเกณฑ์ความต่างไว้ที่ ร้อยละ 5

5.5 พฤติกรรมการวางแผนชีวิต มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทและรูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา แบบสัมพันธ์เปรียบเทียบ (Correlation Comparative Studies) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาถึงปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรม การวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งมีขั้นตอน การดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2.1 ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ เป็น นักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 12 สาขาวิชา ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ในภาค การศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษา 2554 ซึ่งเป็นวิชาบังคับในภาคสุดท้าย ที่นักศึกษาจะต้องลงทะเบียน เรียนก่อนสำเร็จการศึกษา จำนวน 7,629 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 12 สาขาวิชา ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ในภาค การศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเพิ่มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ Stratified Quota Sampling โดยกำหนดชั้นภูมิด้วย สาขาวิชา เพศ แล้วเลือกมาเป็นสัดส่วน สาขาวิชาละ 40 คน แบ่งเป็น ชาย 20 คน หญิง 20 คน รวม 480 คน

3. ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปร และนิยามปฏิบัติการของตัวแปร ดังต่อไปนี้

3.1 ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ศึกษามี 2 ประเภท คือ ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม

3.1.1 *ตัวแปรอิสระ* ตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม มี 3 ตัวแปร ได้แก่

- 1) การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว
- 2) การมีแบบอย่างที่ดี
- 3) การเข้ารับการส่งเสริม

กลุ่มที่ 2 ตัวแปรจิตลักษณะ มี 3 ตัวแปร ได้แก่

- 1) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง
- 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 3) สุขภาพจิต

3.1.2 *ตัวแปรตาม* ตัวแปรตามของการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ตัวแปร ได้แก่

1) พฤติกรรมการวางแผนชีวิต ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษาด้านอาชีพ และด้านครอบครัว

2) ความสำเร็จในการศึกษา

3.2 *นิยามปฏิบัติการของตัวแปร*

3.2.1 *กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม* กลุ่มตัวแปรนี้ ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี การเข้ารับการส่งเสริม ซึ่งมีนิยามปฏิบัติการ ดังนี้

1) *การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว* หมายถึง การที่นักศึกษาได้รับการสนับสนุนด้านอารมณ์ ด้านวัสดุสิ่งของหรือบริการ และด้านข้อมูลข่าวสาร จากสมาชิกในครอบครัว เพื่อน เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน ในการมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการวางแผนชีวิต การวัดการสนับสนุนจากครอบครัว ใช้แบบวัดของ นีออน พิณประดิษฐ์ (2546) ซึ่งเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยงเท่ากับ .88 นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมาก ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวน้อย

2) *การมีแบบอย่างที่ดี* หมายถึง การที่นักศึกษารับรู้ถึงพฤติกรรม วิธีการ ตลอดจนแนวปฏิบัติและประสบการณ์ต่างๆ จากตัวแบบที่กระทำดี รับผิดชอบ มีวินัย มุ่งมั่นในเป้าหมายที่ชัดเจนและประสบความสำเร็จในการวางแผนชีวิตและการดำรงชีวิต การวัดการมี

แบบอย่างที่ดี ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วย ข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .78 นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีมาก ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีน้อย

3) การเข้ารับการสอนเสริม หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมการสอนเสริมในแต่ละชุดวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน โดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดสอนเสริมให้กับนักศึกษาที่มีความพร้อม ณ ศูนย์บริการการศึกษาประจำจังหวัด โดยคณาจารย์หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มหาวิทยาลัยมอบหมายจะเป็นผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ การให้บริการตอบคำถามข้อข้องใจของนักศึกษา ตลอดจนเสริมสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างนักศึกษากับมหาวิทยาลัย จำนวน 3 ครั้งต่อ 1 ชุดวิชา ซึ่งนักศึกษาสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความพร้อม โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด การวัดการเข้ารับการสอนเสริม ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 13 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .88 นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ตระหนักถึงประโยชน์ของการเข้ารับการสอนเสริมมาก ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ตระหนักถึงประโยชน์ของการเข้ารับการสอนเสริมน้อย

3.2.2 *กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ* กลุ่มตัวแปรนี้ ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิต ซึ่งมีนิยามปฏิบัติการ ดังนี้

1) *ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง* หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนเองในอนาคต แล้วนำมาพิจารณาวางแผนเพื่อให้การดำเนินชีวิตเป็นไปได้อย่างดี ซึ่งกระบวนการวางแผนนั้น ได้ผ่านการคิดคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดตามมาไม่ว่าจะเกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคต และบุคคลได้เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงามเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติ สภาพแวดล้อม และบุคลลรอบข้างของตนเอง โดยการดำเนินชีวิตที่ดีนั้นบุคคลความสามารถควบคุมตนเองให้เป็นผู้รู้จัก อดได้ รอได้ ในทุกๆ สถานการณ์ ได้อย่างเป็นเลิศ การวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองใช้แบบวัดของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) จำนวน 10 ข้อความ ซึ่งเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .71 นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ

2) *แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์* หมายถึง ความปรารถนาหรือความต้องการของบุคคลที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดในชีวิตให้ประสบความสำเร็จหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ด้วย

ความทะเยอทะยาน มุมานะบากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ โดยไม่ย่อท้อ อดทน มีการวางแผนในการปฏิบัติงาน ตั้งระดับความหวังไว้สูงและพยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ และมีการเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ได้ตั้งไว้ ถ้าผลงานสูงกว่ามาตรฐานหรือเท่าเกณฑ์มาตรฐานก็ถือว่าประสบความสำเร็จตามความคิดของตน ถ้าไม่ประสบความสำเร็จก็จะเกิดความกังวลใจ แต่ก็ไม่ย่อท้อ พร้อมทั้งจะทำให้ประสบความสำเร็จจุดมุ่งตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ใช้แบบวัดของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) จำนวน 10 ข้อความ ซึ่งเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .83 นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

3) *สุขภาพจิต* หมายถึง ลักษณะทางจิตและอารมณ์ที่แสดงถึงการไม่รู้สึกรวิตกกังวลจนเกินเหตุ หรือการมีความวิตกกังวลน้อยในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ ไม่โกรธง่าย ไม่ตื่นตื่นง่าย มีสมาธิ และมีความกล้าในสิ่งที่สมควร การวัดสุขภาพจิต ใช้แบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิณ และคนอื่นๆ (2536) ประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .76 นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่ามีสุขภาพจิตดีมากกว่า ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดีน้อยกว่า

3.2.3 *ตัวแปรตาม*

ตัวแปรตามในการวิจัยนี้ คือ พฤติกรรมการวางแผนชีวิต ซึ่งมีนิยามปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

พฤติกรรมการวางแผนชีวิต หมายถึง การเตรียมการ การกำหนดทิศทาง การกำหนดเป้าหมาย ในชีวิตล่วงหน้าสำหรับบุคคล เกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการในอนาคตของตนว่าจะทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร แล้วพิจารณาตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพที่สุด เพื่อให้ทุกอย่างที่ได้เตรียมการไว้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีเป้าหมายและผลที่คาดว่าจะได้รับเป็นตัวกำหนด พฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ศึกษาครั้งนี้ มี 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัวการวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็นแบบวัดการกระทำ หรือการแสดงออกของนักศึกษาในลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการประสบความสำเร็จในการวางแผนชีวิต ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา จำนวน 6 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .82 พฤติกรรมการวางแผนด้านอาชีพ จำนวน 7 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .80

พฤติกรรมการวางแผนด้านครอบครัว จำนวน 7 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .82 พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว เป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ รวม 20 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเที่ยง เท่ากับ .89 นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้มีการวางแผนชีวิตสูง ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการวางแผนชีวิตต่ำ

3.2.4 ตัวแปรลักษณะทางชีวสังคม หรือภูมิหลัง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาลักษณะทางชีวสังคม หรือภูมิหลังของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ระดับปริญญาตรี ดังนี้

- 1) เพศ ประกอบด้วย เพศชาย และเพศหญิง
- 2) อายุ คือ อายุของนักศึกษาซึ่งนับเป็นปี
- 3) อาชีพ คือ การทำงานของนักศึกษาที่ก่อให้เกิดรายได้ในปัจจุบัน แบ่งเป็น

อาชีพอิสระ และอาชีพในสำนักงาน

- 4) สถานภาพการสมรส แบ่งเป็น โสด และสมรส
- 5) สาขาวิชา คือ สาขาวิชาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ หรืออยู่ใน

เกณฑ์ที่จะสำเร็จการศึกษา จำนวน 12 สาขาวิชา ได้แก่สาขาวิชา 1) ศิลปศาสตร์ 2) นิเทศศาสตร์ 3) ศึกษาศาสตร์ 4) วิทยาการจัดการ 5) นิติศาสตร์ 6) วิทยาศาสตร์สุขภาพ 7) พยาบาลศาสตร์ 8) เศรษฐศาสตร์ 9) มนุษยนิเวศศาสตร์ 10) รัฐศาสตร์ 11) ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ 12) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ในการวิจัยครั้งนี้ มีเครื่องมือวัดตัวแปรเป็นแบบสอบถาม และแบบวัด ซึ่งแบ่งออกเป็น 9 ตอน ประกอบด้วย

- 1) แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคม หรือภูมิหลังของผู้ตอบ
- 2) แบบวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว
- 3) แบบวัดการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว
- 4) แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี
- 5) แบบวัดประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนเสริม

- 6) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง
- 7) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 8) แบบวัดสุขภาพจิต
- 9) แบบสอบถามการลงทะเบียนเรียนและผลการศึกษา

4.2 การได้มาซึ่งเครื่องมือ และลักษณะเครื่องมือ

แบบวัดตัวแปรทั้งหมด ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ แบ่งตามการได้มาเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 แบบวัดที่มีผู้วิจัยสร้างและหาค่าคุณภาพไว้แล้ว มี 4 แบบวัด ได้แก่ 1) แบบวัดการได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง 2) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง 3) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 4) แบบวัดสุขภาพจิต กลุ่มที่ 2 แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มี 3 แบบวัด ได้แก่ 1) แบบวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว 2) แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี 3) แบบวัดประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนเสริม รายละเอียดการสร้าง และการหาค่าคุณภาพของแต่ละแบบวัด มีดังนี้

4.2.1 แบบวัดที่มีผู้สร้างไว้แล้ว แบบวัดกลุ่มนี้มี 4 แบบวัด ได้แก่ 1) แบบวัดการได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง 2) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง 3) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 4) แบบวัดสุขภาพจิต

1) **แบบวัดการได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง** ผู้วิจัยใช้แบบวัดของ นีออน พิณประดิษฐ์ (2546) เป็นการวัดเกี่ยวกับการรับรู้ว่าคุณค่าที่รอบข้าง (ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และคนในครอบครัว) คอยให้ความช่วยเหลือ ทั้งด้านรูปธรรมและนามธรรม ในเวลาที่เขามีความต้องการ จำนวน 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .41 ถึง .70 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .88 พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่า การปฏิบัติจากคนใกล้ชิด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบวัดการปฏิบัติจากคนใกล้ชิด

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติจากคนใกล้ชิด ขอให้นักศึกษาพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษาเพียงใด ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย แล้วเลือกขีดเครื่องหมายถูก ✓ ลงบนเส้น ที่ว่าง ซึ่งตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และกรุณาตอบทุกข้อ

1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีเพื่อนร่วมงานที่คอยช่วยเหลือในยามคับขันเสมอ

.....
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานที่คอยช่วยเหลือในยามที่คับขันเสมอ

.....
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง ผู้วิจัยใช้แบบวัดของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) เป็นการวัดทั้งลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงนิสัยของบุคคลว่าจะเสียสละความสุขเล็กน้อย เพื่อผลที่ได้ที่ยิ่งใหญ่กว่าในอนาคต และเป็นการแสดงนิสัยของบุคคลนั้นว่า สามารถอดได้ รอได้ ควบคุมพฤติกรรมตนเอง วางแผน และดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่ตนต้องการมากน้อยเพียงใด จำนวน 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .23 ถึง .48 ค่าความเที่ยง เท่ากับ .71 พิสูจน์คะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจุบันและอนาคต ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบวัดความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจุบันและอนาคต

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจุบันและอนาคต ขอให้นักศึกษาพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษาเพียงใด ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย แล้วเลือกขีดเครื่องหมายถูก ✓ ลงบนเส้น ที่ว่าง ซึ่งตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และกรณาคอบทุกข้อ

1. ข้าพเจ้าระมัดระวังในการทำงานเฉพาะเมื่อมีคนมากคอยจับผิด

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. เมื่ออยู่ต่างถิ่นข้าพเจ้าคิดจะทำอะไรก็ได้ เพราะไม่มีใครรู้จักเรา

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยใช้แบบวัดของ ชวานชัย เชื้อสาธุชน (2546) จำนวน 10 ข้อความ ซึ่งเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .34 ถึง .63 ค่าความเที่ยง เท่ากับ .83 พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่าเป้าหมายและความมุ่งมั่นในการทำงาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบวัดเป้าหมายและความมุ่งมั่นในการทำงาน

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับเป้าหมายและความมุ่งมั่นในการทำงาน ขอให้นักศึกษาพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษาเพียงใด ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย แล้วเลือกขีดเครื่องหมายถูก ✓ ลงบนเส้น ที่ว่าง ซึ่งตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และกรณาคอบทุกข้อ

1. เมื่อข้าพเจ้าพบว่างานที่กำลังทำอยู่นั้นยาก ข้าพเจ้าจะเลิกทำโดยเร็ว

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ข้าพเจ้าสามารถทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งได้ติดต่อกันเป็นเวลานานโดยไม่เบื่อหน่าย

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4) **แบบวัดสุขภาพจิต** ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบวัดสุขภาพจิตของดวงเดือน พันธมนาวิน และคนอื่นๆ (2536) เป็นแบบวัดที่แสดงถึงปริมาณความวิตกกังวลที่เหมาะสม ความตื่นเต้นที่เหมาะสม ไม่โกรธง่ายจนเกินไป และการมีสมาธิ ประกอบด้วย 10 ข้อความ ซึ่งเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า แต่ละข้อความมี มาตรฐานวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง 4.30 ถึง 8.25 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด เท่ากับ .76 พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่าแบบวัดความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบวัดความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง					
<p>คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง ขอให้นักศึกษาพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษาเพียงใด ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย แล้วเลือกขีดเครื่องหมายถูก ✓ ลงบนเส้น ที่ว่าง ซึ่งตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และกรณาคอบทุกข้อ</p>					
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเป็นคนตื่นเต้นง่าย					
.....
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณสนใจอะไรไม่ได้นาน					
.....
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4.2.2 **แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง**

แบบวัดกลุ่มนี้มีทั้งหมด 3 แบบวัด ได้แก่ 1) แบบวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว 2) แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี 3) แบบวัดประสพการณ์เกี่ยวกับการสอนเสริม มีรายละเอียดการสร้าง และการหาค่าคุณภาพของแต่ละแบบวัดมีดังนี้

1) ศึกษารายละเอียดเนื้อหาตัวแปรที่จะทำการวิจัยจากเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี และประสพการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการเขียนนิยามปฏิบัติการ

2) สร้างแปลนของแบบวัด โดยสร้างจากประโยคคำถามภายใต้ขอบข่ายของเนื้อหาต่าง ๆ ตามนิยามปฏิบัติการ โดยจัดสร้างแบบวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว จำนวน 42 ข้อ สร้างแบบวัดด้านการมีแบบอย่างที่ดี จำนวน 12 ข้อ และสร้างแบบวัดประสบการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม จำนวน 15 ข้อ

3) นำแบบวัดฉบับร่าง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อความ ความครอบคลุมของเนื้อหา และการใช้ภาษา พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4) นำแบบวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านครอบครัว และแบบวัดประสบการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม ไปหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งทางด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนด

5) ผู้วิจัยนำแบบวัดมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ โดยมีการปรับปรุงข้อความด้านความชัดเจน และความเหมาะสมของภาษา โดยไม่ได้ตัดหรือเพิ่มข้อความ และเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือ

6) ผู้วิจัยนำแบบวัดที่ปรับปรุงแก้ไข ปรับปรุง เรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือกับนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. จำนวน 70 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง (แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง)

7) นำผลที่ได้ จากข้อ 6 มาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงคุณภาพของแบบวัด โดยวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation : r) แล้วตัดข้อความที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม คือค่า r ต่ำกว่า .20 ได้ข้อความแบบวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต จำนวน 20 ข้อ แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี จำนวน 10 ข้อ และได้แบบวัดประสบการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม จำนวน 13 ข้อ

8) นำแบบวัดที่คัดเลือกไว้แล้วใน ข้อ 7 มาหาค่าความเที่ยง โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แบบวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่เหมาะสม ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .89 ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .82 พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .80 พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านครอบครัว มีค่าความเที่ยง

เท่ากับ .82 แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .78 แบบวัดประสบการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริมได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .88

9) นำแบบวัดที่คัดเลือกไว้มาจัดทำเป็นเครื่องมือการวิจัยฉบับสมบูรณ์ และให้ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปใช้ ซึ่งได้แบบวัดที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) แบบวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านครอบครัว ลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ประกอบด้วยข้อความ จำนวน 20 ข้อความ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .45 ถึง .68 ค่าความเที่ยง เท่ากับ .89 ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา 6 ข้อความ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .32 ถึง .77 ค่าความเที่ยง เท่ากับ .82 พฤติกรรมการวางแผนด้านอาชีพ 7 ข้อความ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .45 ถึง .71 ค่าความเที่ยง เท่ากับ .80 พฤติกรรมการวางแผนด้านครอบครัว 7 ข้อความ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .42 ถึง .66 ค่าความเที่ยง เท่ากับ .82 ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่า การดำเนินชีวิตของนักศึกษา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบวัดการดำเนินชีวิตของนักศึกษา

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของนักศึกษา ขอให้นักศึกษาพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษาเพียงใด ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย แล้วเลือกขีดเครื่องหมายถูก ✓ ลงบนเส้น ที่ว่าง ซึ่งตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และกรุณาตอบทุกข้อ

1. ข้าพเจ้าได้กำหนดเป้าหมายทางการศึกษาของข้าพเจ้าไว้แล้วอย่างชัดเจน

.....
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ข้าพเจ้าตั้งใจว่าจะต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองในอาชีพที่ทำอยู่

.....
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

(2) แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี ลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตรประมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ประกอบด้วยข้อความ จำนวน 10 ข้อความ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .21 ถึง .62 ค่าค่าความเที่ยง เท่ากับ .78 ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่า แบบอย่างจากคนใกล้ชิด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบวัดแบบอย่างจากคนใกล้ชิด

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับแบบอย่างจากคนใกล้ชิด ขอให้นักศึกษาพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาเพียงใด ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย แล้วเลือกขีดเครื่องหมายถูก ✓ ลงบนเส้น ที่ว่าง ซึ่งตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และกรุณาตอบทุกข้อ

1. บิดา มารดา ของข้าพเจ้าใช้จ่ายเงินอย่างสุรุ่ยสุร่าย

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. เพื่อนร่วมงานของข้าพเจ้ากำหนดเป้าหมายและขั้นตอนการทำงานในแต่ละครั้งอย่างเป็นระบบ

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

(3) แบบวัดประสพการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม ลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตรประมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ประกอบด้วยข้อความ จำนวน 13 ข้อความ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .27 ถึง .79 ค่าความเที่ยง เท่ากับ .88 ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่าประสพการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบวัดประสพการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับประสพการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม ขอให้นักศึกษาพิจารณาว่า ข้อความต่อไปนี้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักศึกษาเพียงใด ตั้งแต่ **จริงที่สุด** **จริง** **ค่อนข้างจริง** **ค่อนข้างไม่จริง** **ไม่จริง** **ไม่จริงเลย** แล้วเลือกขีดเครื่องหมายถูก ✓ ลงบนเส้น ที่ว่าง ซึ่งตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และกรุณาตอบทุกข้อ

1. สถานที่จัดสอนเสริมมีความเหมาะสมมาก

.....
จริงที่สุด **จริง** **ค่อนข้างจริง** **ค่อนข้างไม่จริง** **ไม่จริง** **ไม่จริงเลย**

2. เอกสารประกอบการสอนเสริมมีคุณภาพดี

.....
จริงที่สุด **จริง** **ค่อนข้างจริง** **ค่อนข้างไม่จริง** **ไม่จริง** **ไม่จริงเลย**

ตารางสรุปค่าคุณภาพของแบบวัดที่สร้างขึ้น

แบบวัด	Item total correlation	ค่า ∞
1. แบบวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต (รวม)	.42-.68	.89
1.1 ด้านการศึกษา	.32-.77	.82
1.2 ด้านอาชีพ	.45-.71	.80
1.3 ด้านครอบครัว	.42-.66	.82
2. แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี	.21-.62	.78
3. แบบวัดประสพการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม	.27-.79	.88

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามลำดับ ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อจัดทำหนังสือส่งถึงผู้อำนวยการสำนักวิชาการ ประธาน

กรรมการประจำสาขาวิชา 12 สาขาวิชา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา

5.2 หลังจากได้รับความอนุเคราะห์จากประธานกรรมการประจำสาขาวิชา ศึกษาศาสตร์แล้ว ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาส่งต่อผู้อำนวยการสำนักวิชาการ และประธานกรรมการประจำสาขาวิชา 12 สาขาวิชา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา

5.3 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในวันที่ นักศึกษาเข้ารับการฝึกอบรมประสบการณ์วิชาชีพในแต่ละสาขา ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กระทำโดยใช้เครื่องคำนวณคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

6.1 สถิติเชิงบรรยายอย่างง่าย คือ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่ามัธยฐาน (Median) และพิสัย (Range) เพื่อใช้อธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

6.2 สถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

6.2.1 ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางและสามทาง (Two-way and Three-way analysis of variance) ในการทดสอบสมมติฐานที่ 1 และ 2

6.2.2 ใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ในการทดสอบสมมติฐานที่ 3 และ 4 โดยใช้เกณฑ์แตกต่างของเปอร์เซ็นต์ทำนายที่ 5 %

กรณีพบนัยสำคัญของความแตกต่าง กรณีเปรียบเทียบมากกว่า 1 คู่ จะใช้สถิติขั้นรองในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชนี้ เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งแสวงหาปัจจัยเชิงเหตุและผลในด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ทางสังคมต่างๆ ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษา โดยแบ่งตัวแปรที่ศึกษาเป็น 3 กลุ่มใหญ่ 1) ตัวแปรปัจจัยเชิงเหตุสองกลุ่ม คือ ตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี และการเข้ารับการสอนเสริม ตัวแปรจิตลักษณะ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต 2) ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษา และความสำเร็จในการศึกษา 3) ตัวแปรลักษณะทางชีวสังคมหรือภูมิหลังของนักศึกษา ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพสมรส และสาขาวิชาที่ศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการเพื่อตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ 4 ประการ ซึ่งได้เสนอมานี้แล้ว สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้เลือกให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และสมมติฐาน กล่าวคือ การวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงบรรยาย คือ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่ามัธยฐาน (Median) และพิสัย (Range) โดยคำนวณจำนวนและร้อยละกับข้อมูลนามบัญญัติ (Nominal) ข้อมูลระดับอัตราส่วน (Ratio) หรืออันตรภาค (Interval) เมื่อต้องการแบ่งเป็นกลุ่มย่อยจะแปลงตัวแปรเหล่านี้ใหม่โดยใช้ค่ามัธยฐานเป็นค่าแบ่ง คือ ต่ำสุดถึงมัธยฐานให้เป็นค่าต่ำ หรือน้อยในตัวแปรใหม่ และค่าสูงกว่ามัธยฐานจนถึงสูงสุดให้เป็นค่าสูงหรือค่ามากในตัวแปรใหม่ การทดสอบสมมติฐานข้อ 1 และ 2 ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางและสามทาง (Two-Way and Three-way analysis of variance) การทดสอบสมมติฐานที่ 3 และ 4 ใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) นอกจากนี้ กรณีพบนัยสำคัญของความแตกต่าง กรณีเปรียบเทียบมากกว่า 1 คู่ จะใช้สถิติขั้นรองในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ซึ่งจะกระทำทั้งในกลุ่มรวมและองค์ประกอบเพื่อให้ได้ผลที่ชัดเจนที่สุด การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณ โดยคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล

ลำดับต่อไปนี้จะเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเริ่มจากการพิจารณาลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นเป็นการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับผลการวิเคราะห์

ข้อมูลที่พบนัยสำคัญทางสถิติ จะแสดงด้วยสัญลักษณ์ * แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .01 *** แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และเปอร์เซ็นต์ทำนายที่เกิน 5 เปอร์เซ็นต์ ก็จะใช้สัญลักษณ์ * ด้วย

ตอนที่ 1 ลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษานี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ซึ่งเข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จากสาขาวิชาต่างๆ จำนวน 12 สาขาวิชา สาขาวิชาละ 40 คน โดยแยกเป็นเพศชาย 20 คน เพศหญิง 20 คน จำนวน 480 คน

เมื่อพิจารณา จำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมหรือภูมิหลัง เป็นดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะชีวสังคม

ลักษณะทางชีวสังคม	ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	240	50.00
หญิง	240	50.00
อายุ		
22-33 ปี	239	49.80
34-66 ปี	241	50.20
อาชีพ		
เกษตรกรรวม	24	5.00
รับจ้างรายวัน	35	7.30
ค้าขาย-ธุรกิจ	66	13.80
รัฐวิสาหกิจ	29	6.00
รับราชการ	169	35.20
อื่นๆ	138	28.80
ไม่ประกอบอาชีพ	19	4.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะทางชีวสังคม	ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
โสด	211	44.00
สมรส และอยู่ด้วยกัน	243	50.60
สมรส แต่แยกกันอยู่	14	2.90
หม้าย หย่า	12	2.50
สาขาวิชาที่ศึกษา		
12 สาขา สาขาวิชาละ 40 คน	480	100

จากตารางที่ 4.1 นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชาย และเพศหญิง จำนวนเท่ากัน (เพศละ 50.00%) เป็นกลุ่มอายุ 34-55 ปี ร้อยละ 50.20% กลุ่มอายุ 22-33 ปี ร้อยละ 49.80% ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ 35.20% มีสถานภาพสมรส และอยู่ด้วยกัน 50.60% เป็นโสด 44.00% ศึกษาในสาขาวิชา จำนวน 12 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ นิเทศศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิทยาการจัดการ นิติศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ พยาบาลศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ มนุษยนิเวศศาสตร์ รัฐศาสตร์ ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิชาละ 40 คน รวม 480 คน (100%)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

ในการวิจัยครั้งนี้ จะมีการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษา โดยใช้สถิติ 2 ชนิด คือสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง และ 3 ทาง (2-3 way ANOVA) และสถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) โดยจะวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้ คือ

การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต เมื่อพิจารณาจำแนกตามระดับของตัวแปรอิสระกลุ่มต่างๆ การวิเคราะห์ส่วนนี้ทำใน 3 รูปแบบคือ

รูปแบบที่หนึ่ง ใช้ตัวแปรอิสระ กลุ่มสถานการณ์ทางสังคม ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี และการเข้ารับการส่งเสริม วิเคราะห์ในส่วนรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

รูปแบบที่สอง ใช้ตัวแปรอิสระ กลุ่มจิตลักษณะได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต วิเคราะห์ในส่วนรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

รูปแบบที่สาม ใช้ตัวแปรอิสระ ความพร้อมทางสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิตลักษณะ และกลุ่มตัวแปรทางชีวสังคม ซึ่งนำเข้าวิเคราะห์ครั้งละ 1 ตัวแปร จนครบทุกตัว การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ทำการวิเคราะห์แบบรวม (Total) และแบบก้าวหน้า (Forward) ด้วยตัวแปรทำนาย จำนวน 3 ชุด ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการวางแผนชีวิตรวม และรายด้าน ผลการวิเคราะห์เสนอไปตามลำดับที่กล่าว ดังต่อไปนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษา ที่มีลักษณะสถานการณ์ทางสังคมต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ จะเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง รูปแบบที่หนึ่ง คือ พิจารณาความแปรปรวนของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาฯ ตามตัวแปรอิสระสถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปร ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี และการเข้ารับการสอนเสริม

พฤติกรรมการวางแผนชีวิต หมายถึง การเตรียมการ การกำหนดทิศทาง การกำหนด เป้าหมาย ในชีวิตล่วงหน้าสำหรับบุคคล เกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการในอนาคตของตนว่าจะทำอะไรที่ไหน เมื่อไร อย่างไร แล้วพิจารณาตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพที่สุด เพื่อให้ทุกอย่างที่ได้เตรียมการไว้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีเป้าหมายและผลที่คาดว่าจะได้รับเป็นตัวกำหนด พฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ศึกษาครั้งนี้ มี 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัวการวางแผนชีวิต ใช้แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 20 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของคะแนนที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 44 ถึง 120 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 89.00 คะแนน

การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว หมายถึง การที่นักศึกษาได้รับการสนับสนุนด้านอารมณ์ ด้านวัสดุสิ่งของหรือบริการ และด้านข้อมูลข่าวสาร จากสมาชิกในครอบครัว บิดา มารดา เพื่อนเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน ในการมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการวางแผนชีวิต การวัดการสนับสนุนจากครอบครัว ใช้แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของคะแนนที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 12 ถึง 60 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 46.73 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.59 คะแนน ค่ามัธยฐาน

เท่ากับ 48.00 คะแนน คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้มัธยฐานเป็นเกณฑ์ นักศึกษาที่ได้คะแนนสูงกว่า 48.00 คะแนน แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากทางครอบครัวมาก ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนตั้งแต่ 48.00 คะแนนลงไป แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากทางครอบครัวน้อย

การมีแบบอย่างที่ดี หมายถึง การที่นักศึกษารับรู้ถึงพฤติกรรม วิธีการ ตลอดจนแนวปฏิบัติและประสบการณ์ต่างๆ จากตัวแบบที่กระทำดี รับผิดชอบ มีวินัย มุ่งมั่นในเป้าหมายที่ชัดเจนและประสบความสำเร็จ การวัดการมีแบบอย่างที่ดี ใช้แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของคะแนนที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 27 ถึง 60 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 46.53 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.51 คะแนน ค่ามัธยฐานเท่ากับ 47.00 คะแนน คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้มัธยฐานเป็นเกณฑ์ นักศึกษาที่ได้คะแนนสูงกว่า 47.00 คะแนน แสดงว่าเป็นผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีมาก ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนตั้งแต่ 47.00 คะแนนลงไป แสดงว่าเป็นผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีน้อย

การเข้ารับการสอนเสริม หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมการสอนเสริมในแต่ละชุดวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน โดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดสอนเสริมให้กับนักศึกษาที่มีความพร้อม ณ ศูนย์บริการการศึกษาประจำจังหวัด โดยคณาจารย์หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มหาวิทยาลัยมอบหมายจะเป็นผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ การให้บริการตอบคำถามข้อข้องใจของนักศึกษา ตลอดจนเสริมสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างนักศึกษากับมหาวิทยาลัย จำนวน 3 ครั้งต่อ 1 ชุดวิชา ซึ่งนักศึกษาสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความพร้อม โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด การวัดการเข้ารับการสอนเสริม ใช้แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 13 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของคะแนนที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 13 ถึง 78 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 53.98 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.88 คะแนน ค่ามัธยฐานเท่ากับ 55.00 คะแนน คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้มัธยฐานเป็นเกณฑ์ นักศึกษาที่ได้คะแนนสูงกว่า 55.00 คะแนน แสดงว่าเป็นผู้ที่ตระหนักถึงประโยชน์ของการเข้ารับการสอนเสริมมาก ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนตั้งแต่ 55.00 คะแนนลงไป แสดงว่าเป็นผู้ที่ตระหนักถึงประโยชน์ของการเข้ารับการสอนเสริมน้อย

ด้านตัวแปรตามของการวิเคราะห์ จะทำการวิเคราะห์ในส่วนรวมของพฤติกรรม การวางแผนชีวิต และแต่ละด้านของพฤติกรรมวางแผนชีวิต ซึ่งได้แก่ 1) ด้านการศึกษา 2) ด้านอาชีพ และ 3) ด้านครอบครัว

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม และองค์ประกอบแต่ละด้าน พิจารณาจำแนกตามการได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง การมีแบบอย่างที่ดี และการเข้ารับการสอนเสริม ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษาโดยรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต พิจารณาตามสถานการณ์ทางสังคม 3 ประการ

พฤติกรรม	จำนวน	ค่าเอฟ (F)							เปอร์เซ็นต์ ทำนาย
		การได้ รับการ สนับสนุน จากคน รอบข้าง (ก)	การมี แบบ อย่าง ที่ดี (ข)	การเข้า รับการ สอน เสริม (ค)	(ก) X (ข)	(ก) X (ค)	(ข) X (ค)	(ก) X (ข) X (ค)	
การวางแผน ชีวิต และ องค์ประกอบ	(คน)								
การวางแผน ชีวิต (รวม)	480	18.94***	15.56***	53.57***	1.40	<1	1.83	<1	28.4
ด้านการศึกษา	480	11.71***	5.19*	64.89***	3.63	1.16	1.18	<1	24.8
ด้านอาชีพ	480	16.93***	13.51***	19.79***	<1	<1	1.77	<1	19.0
ด้านครอบครัว	480	6.77**	9.72**	17.50***	<1	<1	<1	<1	13.1

***มีนัยสำคัญที่ระดับ .001 **มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 *มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์โดยใช้พฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม เป็นตัวแปรตาม เมื่อจำแนกตามสถานการณ์ทางสังคมทั้ง 3 ด้าน คือ การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง การมีแบบอย่างที่ดี และการเข้ารับการสอนเสริม พบว่า คะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิต แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปร ทั้ง 3 ตัวแปร คือ การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง การมีแบบอย่างที่ดี และการเข้ารับการสอนเสริม ที่ระดับนัยสำคัญ .001 แต่ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนในปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ครั้งละสองด้าน หรือครั้งละสามด้านแต่ประการใด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ เป็นดังตารางที่ 4.3 ซึ่งพบว่า ในพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม ผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างมากมีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดี ($\bar{x} = 92.72$) มากกว่าผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างน้อย ($\bar{x} = 83.76$) ผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีมาก มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดี ($\bar{x} = 93.19$) มากกว่าผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีน้อย ($\bar{x} = 84.57$) ผู้ที่เห็นความสำคัญของการเข้ารับการสอนเสริมมาก มี

พฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดี ($\bar{x} = 93.62$) มากกว่าผู้ที่เห็นความสำคัญของการเข้ารับการสอนเสริมน้อย ($\bar{x} = 83.01$)

ผลการวิเคราะห์โดยใช้องค์ประกอบการวางแผนชีวิตแต่ละด้านเป็นตัวแปรตามพบว่า คะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระครั้งละตัวแปร ทั้ง 3 ตัวแปร คือ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี และการเข้ารับการสอนเสริม ที่ระดับนัยสำคัญ .001 และ .05 แต่ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนในปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ครั้งละสองด้าน หรือครั้งละสามด้านแต่ประการใด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบที่แบ่งตามตัวแปรอิสระเป็นดังตารางที่ 4.3 ซึ่งพบว่า ในพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา ผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษาที่ดี ($\bar{x} = 24.30$) มากกว่าผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวน้อย ($\bar{x} = 21.07$) ผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีมาก มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษาที่ดี ($\bar{x} = 24.39$) มากกว่าผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีน้อย ($\bar{x} = 21.45$) ผู้ที่เห็นความสำคัญของการเข้ารับการสอนเสริมมาก มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษาที่ดี ($\bar{x} = 24.99$) มากกว่าผู้ที่เห็นความสำคัญของการเข้ารับการสอนเสริมน้อย ($\bar{x} = 20.33$) คะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระครั้งละตัวแปร ทั้ง 3 ตัวแปร คือ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี และการเข้ารับการสอนเสริม ที่ระดับนัยสำคัญ .001 แต่ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนในปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ครั้งละสองด้าน หรือครั้งละสามด้านแต่ประการใด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบที่แบ่งตามตัวแปรอิสระเป็นดังตารางที่ 4.3 ซึ่งพบว่า ในพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ ผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพที่ดี ($\bar{x} = 35.56$) มากกว่าผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวน้อย ($\bar{x} = 32.72$) ผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีมาก มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพที่ดี ($\bar{x} = 35.69$) มากกว่าผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีน้อย ($\bar{x} = 32.99$) ผู้ที่เห็นความสำคัญของการเข้ารับการสอนเสริมมาก มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพที่ดี ($\bar{x} = 35.56$) มากกว่าผู้ที่เห็นความสำคัญของการเข้ารับการสอนเสริมน้อย ($\bar{x} = 32.85$) คะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านครอบครัว แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระครั้งละตัวแปร ทั้ง 3 ตัวแปร คือ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี และการเข้ารับการสอนเสริม ที่ระดับนัยสำคัญ .001 และ .01 แต่ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนในปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ครั้งละสองด้าน หรือครั้งละสามด้านแต่ประการใด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบที่แบ่งตามตัวแปรอิสระเป็นดังตารางที่ 4.3 ซึ่งพบว่า ในพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านครอบครัว ผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านครอบครัวที่ดี ($\bar{x} = 32.86$) มากกว่าผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจาก

คนรอบข้างน้อย ($\bar{x} = 29.97$) ผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีมาก มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตด้านครอบครัวที่ดี ($\bar{x} = 33.11$) มากกว่าผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีน้อย ($\bar{x} = 30.13$) ผู้ที่เห็นความสำคัญของการเข้ารับการสอนเสริมมาก มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตด้านครอบครัวที่ดี ($\bar{x} = 33.08$) มากกว่าผู้ที่เห็นความสำคัญของการเข้ารับการสอนเสริมน้อย ($\bar{x} = 29.82$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมวางแผนชีวิตโดยรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมวางแผนชีวิต ของกลุ่มนักศึกษาเปรียบเทียบตามสถานการณ์ทางสังคม

พฤติกรรมวางแผนชีวิต และ องค์ประกอบ	การได้รับการสนับสนุน จากคนรอบข้าง		การมีแบบอย่างที่ดี		การเข้ารับการ สอนเสริม	
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย
การวางแผนชีวิต (รวม)	92.72	83.76	93.19	84.57	93.62	83.01
ด้านการศึกษา	24.30	21.07	24.39	21.45	24.99	20.33
ด้านอาชีพ	35.56	32.72	35.69	32.99	35.56	32.85
ด้านครอบครัว	32.86	29.97	33.11	30.13	33.08	29.82

สรุปผลการวิเคราะห์ในส่วนของตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวางแผนชีวิตของนักศึกษาโดยรวมและรายด้าน สาระสำคัญที่พบ คือ นักศึกษาที่มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตที่ดีทั้งพฤติกรรมโดยรวม และพฤติกรรมแต่ละด้าน (ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว) คือ 1) นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างมาก 2) นักศึกษาที่มีแบบอย่างที่ดีมาก และ 3) นักศึกษาที่เข้ารับการสอนเสริมมาก

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมวางแผนชีวิตของนักศึกษา ที่มีจิตลักษณะต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ จะเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง ในรูปแบบที่สอง คือ การพิจารณาความแปรปรวนของพฤติกรรมวางแผนชีวิต ตามตัวแปรอิสระที่เป็นจิตลักษณะ ซึ่งได้แก่ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนเองในอนาคต แล้วนำมาพิจารณาวางแผนเพื่อให้การดำเนินชีวิตเป็นไปได้อย่างดี ซึ่งกระบวนการวางแผนนั้น ได้ผ่านการคิดคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดตามมาไม่ว่าจะเกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคต และบุคคลได้เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติ สภาพแวดล้อม และบุคลิกรอบข้างของตนเอง โดยการดำเนินชีวิตที่ดีนั้น บุคคลความสามารถควบคุมตนเองให้เป็นผู้รู้จัก อดได้ รอได้ ในทุกๆ สถานการณ์ได้อย่างเป็นเลิศ การวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองใช้แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วย ข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของคะแนนที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 27 ถึง 60 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 45.59 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.40 คะแนน ค่ามัธยฐานเท่ากับ 46.00 คะแนน คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้มัธยฐานเป็นเกณฑ์ นักศึกษาที่ได้คะแนนสูงกว่า 46.00 คะแนน แสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนตั้งแต่ 46.00 คะแนนลงไป แสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาหรือความต้องการของบุคคลที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดในชีวิตให้ประสบความสำเร็จหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ด้วยความทะเยอทะยาน มุมานะบากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ โดยไม่ย่อท้อ อดทน มีการวางแผนในการปฏิบัติงาน ตั้งระดับความหวังไว้สูงและพยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ และมีการแข่งขันกับมาตรฐานที่ได้ตั้งไว้ ถ้าผลงานสูงกว่ามาตรฐานหรือเท่าเกณฑ์มาตรฐานก็ถือว่าประสบความสำเร็จตามความคิดของตน ถ้าไม่ประสบความสำเร็จก็จะเกิดความกังวลใจแต่ก็ไม่ย่อท้อ พร้อมทั้งทำให้ใหม่ให้ประสบความสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ การวัดแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ใช้แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของคะแนนที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 34 ถึง 60 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48.15 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.59 คะแนน ค่ามัธยฐานเท่ากับ 48.00 คะแนน คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้มัธยฐานเป็นเกณฑ์ นักศึกษาที่ได้คะแนนสูงกว่า 48.00 คะแนน แสดงว่าเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนน ตั้งแต่ 48.00 คะแนนลงไป แสดงว่าเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

สุขภาพจิต หมายถึง ลักษณะทางจิตและอารมณ์ที่แสดงถึงการไม่รู้สึกริดกักรังวลจนเกินเหตุหรือการมีความวิตกกังวลน้อยในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ ไม่โกรธง่าย ไม่ตื่นตื้นง่าย มีสมาธิ และมีความกล้าในสิ่งที่สมควร การวัดสุขภาพจิต ใช้แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก

“จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของคะแนนที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 12 ถึง 60 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.55 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.70 คะแนน ค่ามัธยฐานเท่ากับ 39 คะแนน คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้มัธยฐานเป็นเกณฑ์ นักศึกษาที่ได้คะแนนสูงกว่า 39.00 คะแนน แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดีมากกว่า ส่วนนักศึกษาที่ได้คะแนนตั้งแต่ 39.00 คะแนนลงไป แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดีน้อยกว่า

การวิเคราะห์ในประเด็นนี้จะทำการวิเคราะห์ในส่วนรวมของพฤติกรรมกรวางแผนชีวิต จากนั้นจะวิเคราะห์แต่ละด้านของพฤติกรรมกรวางแผนชีวิต ซึ่งได้แก่ 1) ด้านการศึกษา 2) ด้านอาชีพ และ 3) ด้านครอบครัว

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตของนักศึกษาโดยรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมกรวางแผนชีวิต พิจารณาตามจิตลักษณะ 3 ประการ

พฤติกรรมกรวางแผนชีวิต และ องค์ประกอบ	จำนวน (คน)	ค่าเอฟ (F)				เปอร์เซ็นต์ทำนาย			
		ลักษณะ มุ่งอนาคต ควควบคุมตนเอง (ก)	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ (ข)	สุขภาพจิต (ค)	(ก) X (ข) (ข) X (ค) (ก) X (ข) X (ค)				
การวางแผนชีวิต (รวม)	480	<1	50.08***	1.73	2.71	<1	<1	2.77	13.2
ด้านการศึกษา	480	<1	14.54***	<1	1.97	<1	<1	8.15***	06.0
ด้านอาชีพ	480	<1	98.95***	6.04**	4.81*	2.39	<1	<1	22.0
ด้านครอบครัว	480	<1	18.63***	<1	<1	<1	<1	<1	04.2

***มีนัยสำคัญที่ระดับ .001 **มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 *มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์โดยใช้พฤติกรรมกรวางแผนชีวิตโดยรวมเป็นตัวแปรตาม เมื่อจำแนกตามจิตลักษณะ ทั้ง 3 จิตลักษณะ คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต พบว่า คะแนนพฤติกรรมกรวางแผนชีวิต แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระเพียง 1 ตัวแปร คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่ระดับนัยสำคัญ .001 แต่ไม่แปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคตควควบคุมตนเอง และสุขภาพจิตแต่อย่างใด และไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนในปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ครั้งละสองด้าน หรือครั้งละสามด้านแต่ประการใด เมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบที่แบ่งตามตัวแปรอิสระ เป็นดังตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่

สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตที่ดี ($\bar{x} = 93.72$) มากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ($\bar{x} = 85.04$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมวางแผนชีวิตโดยรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมวางแผนชีวิต ของกลุ่มนักศึกษาเปรียบเทียบตามจิตลักษณะ

พฤติกรรมวางแผนชีวิต และ องค์ประกอบ	ลักษณะมุ่งอนาคต		แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์		สุขภาพจิต	
	ควบคุมตนเอง		สูง	ต่ำ	สูง	ต่ำ
	สูง	ต่ำ				
การวางแผนชีวิต (รวม)	-	-	93.72	85.04	-	-
ด้านการศึกษา	-	-	24.21	21.91	-	-
ด้านอาชีพ	-	-	36.47	32.62	35.04	33.64
ด้านครอบครัว	-	-	33.03	30.51	-	-

ผลการวิเคราะห์โดยใช้ช้อยส์ประกอบวางแผนชีวิตแต่ละด้านเป็นตัวแปรตาม พบว่าคะแนน พฤติกรรมวางแผนชีวิตด้านการศึกษา แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระเพียง 1 ตัวแปร คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่ระดับนัยสำคัญ .001 แต่ไม่แปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และสุขภาพจิตแต่ประการใด และไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนในปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ครั้งละสองด้านแต่ประการใด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบที่แบ่งตามตัวแปรอิสระ เป็นดังตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตด้านการศึกษาที่ดี ($\bar{x} = 24.21$) มากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ($\bar{x} = 21.91$) คะแนน พฤติกรรมวางแผนชีวิตด้านอาชีพ แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระครั้งละตัวแปร จำนวน 2 ตัวแปร คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่ระดับนัยสำคัญ .001 และสุขภาพจิต ที่ระดับนัยสำคัญ .05 แต่ไม่แปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองแต่ประการใด และไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนในปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ครั้งละสามด้านแต่ประการใด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบที่แบ่งตามตัวแปรอิสระ เป็นดังตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตด้านอาชีพที่ดี ($\bar{x} = 36.47$) มากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ($\bar{x} = 32.62$) ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีมากกว่า มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตด้านอาชีพที่ดี ($\bar{x} = 36.47$) มากกว่าผู้ที่มีสุขภาพจิตดีน้อยกว่า ($\bar{x} = 32.62$) คะแนนพฤติกรรมวางแผนชีวิตด้านครอบครัว แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระเพียง 1 ตัวแปร คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่ระดับนัยสำคัญ .001 แต่ไม่

แปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และสุขภาพจิตแต่ประการใด และไม่พบ
นัยสำคัญของความแปรปรวนในปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ครึ่งละสองด้าน หรือสามด้าน
แต่ประการใด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบที่แบ่งตามตัวแปรอิสระ เป็นดังตารางที่ 4.5
พบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านครอบครัวที่ดี ($\bar{x} = 33.03$)
มากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ($\bar{x} = 30.51$)

การวิเคราะห์เมื่อใช้คะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิตแต่ละด้านเป็นตัวแปรตาม
พบว่า คะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทาง
ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง กับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 เมื่อ
ดำเนินการต่อโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)
ได้ผลดังตารางที่ 4.6

จากตารางที่ 4.6 พบคู่เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแตกต่างกันมีนัยสำคัญ 4 คู่ จาก 6 คู่
เมื่อแยกส่วนประกอบ และทดสอบ ได้พบสาระสำคัญ คือ นักศึกษาที่มุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง
และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพสูงกว่านักศึกษาที่มุ่งอนาคต
ควบคุมตนเองต่ำและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ขณะที่ นักศึกษาที่มุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ แต่มี
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีการวางแผนชีวิตด้านอาชีพสูงกว่านักศึกษาที่มุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง
แต่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

ตารางที่ 4.6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ พิจารณาตาม
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ตัวแปร	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(22)	(12)	(11)	(21)
				36.87	35.74	32.86	32.31
ลักษณะมุ่ง อนาคตฯ							
สูง	143	(22)	36.87	-	1.13	4.01*	4.56*
ต่ำ	76	(12)	35.74		-	2.88*	3.43*
ต่ำ	148	(11)	32.86			-	.55
สูง	113	(21)	32.31			-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ ยังพบว่า คะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทางของตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต ที่ระดับนัยสำคัญ .001 เมื่อดำเนินการต่อโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe) ได้ผลดังตารางที่ 4.7

จากตารางที่ 4.7 พบคู่เปรียบเทียบมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 2 คู่ จาก 28 คู่ ผลสำคัญที่พบ คือ นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิตดีมากกว่า มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา ($\bar{x} = 24.95$) สูงกว่าผู้มีจิตลักษณะทั้ง 3 ด้านต่ำ ($\bar{x} = 21.74$) และพบว่า ในนักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และสุขภาพจิตดี ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษายิ่งสูงกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา พิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต

ลักษณะ	ตัวแปร		จำนวน (คน)	รหัส	ค่าเฉลี่ย								
	แรง จูงใจ	สุขภาพ จิต			222	121	112	122	221	111	211	212	
มุ่ง อนาคต	สูง	สูง	101	222	24.95	-	.46	1.56	1.92	1.93	3.21*	3.23	3.86*
	ต่ำ	สูง	45	121	24.49	-	-	1.10	1.46	1.47	2.74	2.77	3.40
	ต่ำ	ต่ำ	54	112	23.39	-	-	-	.36	.37	1.64	1.67	2.30
	ต่ำ	สูง	31	122	23.03	-	-	-	-	.01	1.29	1.31	1.94
	สูง	สูง	42	221	23.02	-	-	-	-	-	1.28	1.31	1.93
	ต่ำ	ต่ำ	94	111	21.74	-	-	-	-	-	-	.03	.66
	สูง	ต่ำ	46	211	21.72	-	-	-	-	-	-	-	.63
	สูง	ต่ำ	67	212	21.09	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สรุปผลการวิเคราะห์ในส่วนของตัวแปรจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษา สาระสำคัญที่พบ คือ นักศึกษาที่มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตที่ดีทั้งพฤติกรรมโดยรวมและพฤติกรรมแต่ละด้าน (ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว) คือ นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพที่ดี คือ 1) นักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดี 2) นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และแรงจูงใจ

ใฝ่สัมฤทธิ์สูง นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษาคือ นักศึกษาที่มีลักษณะ มุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิตสูง

2.3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษาที่มีความพร้อม

สถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิตลักษณะ และลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบที่สาม คือ การพิจารณาความแปรปรวนของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร และ 1 กลุ่มตัวแปร คือ ความพร้อมทางสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิตลักษณะ และกลุ่มตัวแปร ลักษณะทางชีวสังคม

ความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม เป็นองค์ประกอบของตัวแปรอิสระที่เป็นสถานการณ์ทางสังคม 3 ด้าน คือ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี การเข้ารับการส่งเสริม นักศึกษาที่มีองค์ประกอบสถานการณ์ทางสังคมโดยรวม 3 ด้านสูง แสดงว่าเป็นนักศึกษาที่มีความพร้อมทางสถานการณ์ทางสังคมมาก ส่วนนักศึกษามีองค์ประกอบสถานการณ์ทางสังคม 3 ด้านต่ำ แสดงว่าเป็นนักศึกษามีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคมน้อย

ความพร้อมทางจิตลักษณะ เป็นองค์ประกอบของตัวแปรอิสระที่เป็นจิตลักษณะ 3 ด้าน คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต นักศึกษาที่มีองค์ประกอบจิตลักษณะ 3 ด้านสูง แสดงว่าเป็นนักศึกษามีความพร้อมทางจิตลักษณะมาก ส่วนนักศึกษามีองค์ประกอบจิตลักษณะ 3 ด้านต่ำ แสดงว่าเป็นนักศึกษามีความพร้อมทางจิตลักษณะน้อย

ลักษณะทางชีวสังคม หมายถึง ตัวแปรที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับตัวของนักศึกษา มี 5 ตัวแปร คือ เพศ แบ่งเป็น ชาย และหญิง อายุ แบ่งเป็นอายุน้อย (22-33 ปี) กับอายุมาก (34-66 ปี) การประกอบอาชีพ แบ่งเป็นประกอบอาชีพอิสระ และประกอบอาชีพในสำนักงาน สถานภาพสมรส แบ่งเป็น สมรส และ โสด สาขาวิชาที่ศึกษา แบ่งเป็นศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

ตัวแปรตามของการวิเคราะห์ คือพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษาโดยรวม และองค์ประกอบ 3 ด้าน โดยจะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิต โดยรวม พิจารณาความพร้อมทางสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิตลักษณะ และลักษณะทางชีวสังคม ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ดังแสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตของนักศึกษาโดยรวม
พิจารณาตามความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิตลักษณะ
และลักษณะทางชีวสังคม

ความพร้อม ทาง สถานการณ์ (ก)	ความพร้อม ทางจิต ลักษณะ (ข)	ลักษณะทาง ชีวสังคม (ค)	ค่าเอฟ (F)				เปอร์เซ็นต์ ทำนาย
			(ก)X(ข)	(ก)X(ค)	(ข)X(ค)	(ก)X(ข)X(ค)	
98.88***	3.18	เพศ <1	5.62*	<1	<1	2.32	20.2
96.00***	3.24	อายุ <1	4.93*	<1	<1	<1	19.9
99.05***	3.70	การประกอบอาชีพ 4.15*	4.02*	<1	3.46	4.68*	21.6
107.19***	1.40	สถานภาพการสมรส 10.53***	7.06**	<1	1.61	5.04*	22.0
98.51***	2.15	สาขาวิชาที่ศึกษา 1.02	4.80*	<1	<1	3.06	20.5

***มีนัยสำคัญที่ระดับ .001 **มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 *มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์โดยใช้พฤติกรรมกรวางแผนชีวิตโดยรวมเป็นตัวแปรตาม เมื่อจำแนกตามความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิตลักษณะ และลักษณะทางชีวสังคม พบว่า คะแนนพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตโดยรวม แปรปรวนไปตามความพร้อมสถานการณ์ทางสังคมทุกครั้งของการวิเคราะห์ ที่ระดับนัยสำคัญ .001 แต่ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนตามความพร้อมทางจิตลักษณะแต่ประการใด คะแนนพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตโดยรวมแปรปรวนไปตามสถานภาพการสมรส ที่ระดับนัยสำคัญ .001 และแปรปรวนไปตามการประกอบอาชีพ ที่ระดับนัยสำคัญ.05 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่า นักศึกษาที่มีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคมสูง มีพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตที่ดี ($\bar{x} = 93.58$) มากกว่านักศึกษาที่มีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคมต่ำ ($\bar{x} = 82.86$) ค่าเฉลี่ยจากตารางที่ 4.9 นักศึกษาที่มีสถานภาพการสมรส มีพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตที่ดี ($\bar{x} = 90.20$) มากกว่านักศึกษาที่เป็น โสด ($\bar{x} = 87.47$) นักศึกษาที่ประกอบอาชีพในสำนักงาน มีพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตที่ดี ($\bar{x} = 89.51$) มากกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพอิสระ ($\bar{x} = 88.65$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตโดยรวมของกลุ่มเปรียบเทียบความพร้อม
สถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิตลักษณะ และลักษณะทางชีวสังคม

ความพร้อมทาง สถานการณ์		ความพร้อมทางจิต		ลักษณะทางชีวสังคม		
สูง	ต่ำ	สูง	ต่ำ			
93.58	82.86	-	-	-	-	-
93.58	82.86	-	-	-	-	-
93.58	82.86	-	-	การประกอบอาชีพ	อิสระ 88.65	สำนักงาน 89.50
93.58	82.86	-	-	สถานภาพการสมรส	สมรส 90.20	โสด 87.47
93.58	82.86	-	-	-	-	-

การวิเคราะห์เมื่อใช้คะแนนพฤติกรรมกรวางแผนชีวิต โดยรวมเป็นตัวแปรตาม พบว่าคะแนนพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตโดยรวมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทาง ระหว่างความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม กับ ความพร้อมทางจิตลักษณะทุกครั้งของการวิเคราะห์ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ถึง .01 และ เมื่อดำเนินการต่อโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ได้ผลดังตารางที่ 4.10

จากตารางที่ 4.10 พบคู่เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 5 คู่ จาก 6 คู่ เมื่อแยกส่วนประกอบและทดสอบ ได้พบสาระสำคัญ คือ นักศึกษาที่พร้อมทางสถานการณ์สูง และพร้อมทางจิตลักษณะสูง มีพฤติกรรมกรวางแผนชีวิต โดยรวมสูงกว่านักศึกษาที่พร้อมทางสถานการณ์ต่ำ และพร้อมทางจิตลักษณะต่ำ ขณะที่ นักศึกษาที่พร้อมทางสถานการณ์สูง ถ้ามีความพร้อมทางจิตลักษณะสูง มีพฤติกรรมกรวางแผนชีวิต โดยรวมสูงกว่านักศึกษาที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะต่ำ

ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม พิจารณาตามความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม และความพร้อมทางจิตลักษณะ

ตัวแปร		จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)	(12)
ความพร้อมสถานการณ์	ความพร้อมจิตลักษณะ				95.22	91.03	83.13	82.39
สูง	สูง	167	(22)	95.22	-	4.18*	12.01*	12.83*
สูง	ต่ำ	108	(21)	91.03	-	-	7.91*	8.65*
ต่ำ	ต่ำ	131	(11)	83.13	-	-	-	.74
ต่ำ	สูง	74	(12)	82.39	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ ยังพบว่า คะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทาง ระหว่างความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิตลักษณะ และสถานภาพการสมรส ทุกครั้งของการวิเคราะห์ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และคะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวมยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทาง ระหว่างความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิตลักษณะ และการประกอบอาชีพ ทุกครั้งของการวิเคราะห์ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และ เมื่อดำเนินการต่อโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ได้ผลดังตารางที่ 4.11 - 4.12

จากตารางที่ 4.11 พบคู่เปรียบเทียบมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 10 ผลสำคัญ ซึ่งผลสำคัญที่พบ คือ 1,2) นักศึกษาที่มีความพร้อมทางสถานการณ์สูงและมีความพร้อมทางจิตลักษณะสูง มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวมสูงกว่านักศึกษาที่มีความพร้อมทางสถานการณ์ต่ำ 3) นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสที่มีความพร้อมทางสถานการณ์สูงแต่มีความพร้อมทางจิตลักษณะต่ำ มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวมสูงกว่านักศึกษาที่มีความพร้อมทางสถานการณ์และความพร้อมทางจิตลักษณะต่ำ 4) นักศึกษาที่เป็นโสดที่มีความพร้อมทางสถานการณ์สูงแต่มีความพร้อมทางจิตลักษณะต่ำ มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวมสูงกว่านักศึกษาที่มีความพร้อมทางสถานการณ์ต่ำแต่มีความพร้อมทางจิตลักษณะสูง 5) นักศึกษาที่มีความพร้อมทางสถานการณ์สูง มีความพร้อมทางจิตลักษณะสูง และมีสถานภาพสมรส มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวมสูงกว่านักศึกษาที่มีความพร้อมทางสถานการณ์และจิตลักษณะต่ำ

9) นักศึกษาที่มีความพร้อมทางสถานการณ์สูง ที่ประกอบอาชีพอิสระ มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิต โดยรวมสูงกว่านักศึกษาที่มีความพร้อมทางสถานการณ์ต่ำ ที่ประกอบอาชีพสำนักงาน

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม พิจารณาตามความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิตลักษณะ และสถานภาพการสมรส

ตัวแปร			จำนวน (คน)	รหัส	ค่า เฉลี่ย	222	221	212	211	122	112	111	121
สถาน การณ์	จิต ลักษณะ	สถาน ภาพ				96.03	94.04	93.07	89.07	85.27	83.17	83.08	77.93
สูง	สูง	สมรส	99	222	96.03	-	1.99	2.95	6.96*	10.76*	12.86*	12.95*	18.10*
สูง	สูง	โสด	68	221	94.04	-	-	.97	4.97	8.78*	10.88*	10.96*	16.11*
สูง	ต่ำ	สมรส	53	212	93.07	-	-	-	4.00	7.81	9.91*	10.00*	15.14*
สูง	ต่ำ	โสด	55	211	89.07	-	-	-	-	3.80	5.91	5.99	11.14*
ต่ำ	สูง	สมรส	45	122	85.27	-	-	-	-	-	2.10	2.18	7.33
ต่ำ	ต่ำ	สมรส	72	112	83.17	-	-	-	-	-	-	.08	5.24
ต่ำ	ต่ำ	โสด	59	111	83.08	-	-	-	-	-	-	-	5.15
ต่ำ	สูง	โสด	29	121	77.93	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม พิจารณาตาม ความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิตลักษณะและการประกอบอาชีพ

ตัวแปร			จำนวน (คน)	รหัส	ค่า เฉลี่ย	222	221	212	211	122	111	112	121
สถาน การณ์	จิต ลักษณะ	การ ประกอบ อาชีพ				92.90	89.90	85.90	84.41	81.78	80.13	83.08	77.93
สูง	สูง	สำนักงาน	64	222	96.69	-	2.38	3.79	6.79	10.79*	12.27*	14.91*	16.56*
สูง	สูง	อิสระ	103	221	94.31	-	-	1.41	4.42	8.41	9.89*	12.53*	14.18*
สูง	ต่ำ	สำนักงาน	41	212	92.90	-	-	-	3.01	7.01	8.48*	11.12*	12.77*
สูง	ต่ำ	อิสระ	67	211	89.90	-	-	-	-	3.10	5.48	8.11*	9.76*
ต่ำ	สูง	สำนักงาน	29	122	85.90	-	-	-	-	-	1.48	4.11	5.76
ต่ำ	ต่ำ	อิสระ	67	111	84.41	-	-	-	-	-	-	2.64	4.28
ต่ำ	ต่ำ	สำนักงาน	64	112	81.78	-	-	-	-	-	-	-	1.65
ต่ำ	สูง	อิสระ	45	121	80.13	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.4 ผลการเปรียบเทียบการทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการเปรียบเทียบการทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยการวิเคราะห์สมการทำนาย ซึ่งจะใช้ตัวทำนายทั้งสิ้น 3 ชุด 6 ตัวแปรในชุดที่หนึ่ง มี 3 ตัวทำนาย ซึ่งเป็นสถานการณ์ทางสังคม คือ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี และการเข้ารับการส่งเสริม ชุดที่สองมี 3 ตัวทำนาย ซึ่งเป็นจิตลักษณะ คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต ชุดที่สาม มี 6 ตัวทำนาย ซึ่งเป็นการรวมชุดที่หนึ่งกับชุดที่สองเข้าด้วยกัน ตัวแปรทุกตัวมีค่าต่อเนื่อง จุดมุ่งหมายคือเพื่อเปรียบเทียบปริมาณการทำนายชุดที่สามว่าจะทำนายได้มากกว่าชุดที่หนึ่ง หรือชุดที่สองตามลำพังเพียงใด โดยใช้เกณฑ์ความแตกต่างเท่ากับ 5 เปอร์เซนต์

การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) วิเคราะห์ทั้งแบบรวม (Total) และ แบบก้าวหน้า (forward) ของตัวทำนายครั้งละชุดต่อตัวถูกทำนาย (พฤติกรรมการวางแผนชีวิต) โดยกระทำทั้งพฤติกรรมโดยรวม และพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการศึกษา 2) ด้านอาชีพ และ 3) ด้านครอบครัว ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 เปอร์เซนต์ทำนายรวม และตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต โดยตัวทำนาย กลุ่มสถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปร วิเคราะห์โดยรวมและแต่ละด้านของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

พฤติกรรมการวางแผนชีวิตและองค์ประกอบ	เปอร์เซนต์ทำนายรวม	ตัวทำนายที่สำคัญ	ค่าเบต้าของตัวทำนายที่สำคัญ
การวางแผนชีวิต (รวม)	33.0	3,2,1	.35,.21,.19
การศึกษา	29.5	3,2	.44,.21
อาชีพ	23.6	2,3,1	.23,.23.18
ครอบครัว	15.6	1,3,2	.20,.17.13

ตัวแปรทำนายชุดที่ 1 1: การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว 2: การมีแบบอย่างที่ดี
3: การเข้ารับการส่งเสริม

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ซึ่งมี 3 ตัวแปร เป็นตัวแปรทางสถานการณ์ทางสังคม 3 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวมของนักศึกษา ได้ 33.0% ตัวทำนายที่สำคัญคือ การเข้ารับการสอนเสริม การมีแบบอย่างที่ดี และการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว (ค่า β เท่ากับ .35,.21,.19 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาการทำนายพฤติกรรมการวางแผนแต่ละด้านของนักศึกษา พบว่า พฤติกรรมด้านที่ทำนายด้วยตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปรได้สูงสุด คือ ด้านการศึกษา 29.5% ตัวทำนายสำคัญ คือ การเข้ารับการสอนเสริม และการสนับสนุนจากครอบครัว (ค่า β เท่ากับ .44,.21 ตามลำดับ) พฤติกรรมด้านที่ทำนายได้ต่ำสุด คือ ด้านครอบครัว 15.6 ตัวทำนายสำคัญ คือ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การเข้ารับการสอนเสริม และการมีแบบอย่างที่ดี (ค่า β เท่ากับ .20,.17,.13 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.14 เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม และตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต โดยตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะ 3 ตัวแปร วิเคราะห์โดยรวมและแต่ละด้านของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

พฤติกรรมการวางแผนชีวิตและองค์ประกอบ	เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม	ตัวทำนายที่สำคัญ	ค่าเบต้าของตัวทำนายที่สำคัญ
การวางแผนชีวิต (รวม)	20.1	5	.45
การศึกษา	07.6	5	.28
อาชีพ	27.7	5	.53
ครอบครัว	10.2	5	.32

ตัวทำนายชุดที่ 2 4: ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง 5: แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 6: สุขภาพจิต

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 2 ซึ่งมี 3 ตัวแปร เป็นตัวแปรทางจิตลักษณะ 3 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวมของนักศึกษา ได้ 20.1% ตัวทำนายที่สำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ค่า β เท่ากับ .45) เมื่อพิจารณาการทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตแต่ละด้านของนักศึกษา พบว่า พฤติกรรมด้านที่ทำนายด้วยตัวแปรจิตลักษณะ 3 ตัวแปรได้สูงสุด คือ ด้านอาชีพ คือ 27.7% ตัวทำนายสำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ค่า β เท่ากับ .53) พฤติกรรมด้านที่ทำนายได้ต่ำสุด คือ ด้านการศึกษา คือ 07.6% ตัวทำนายสำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ค่า β เท่ากับ .28)

ตารางที่ 4.15 เปอร์เซ็นต์ทำนายนรวม และตัวทำนายนที่สำคัญของพฤติกรรมกรวางแผนชีวิต โดยตัวทำนายนสถานการณั้ทางสังคม และกลุ่มจิตลัษณะรวม 6 ตัวแปร วิเคราะห์โดยรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมกรวางแผนชีวิต

พฤติกรรมกรวางแผนชีวิตและองค์ประกอบ	เปอร์เซ็นต์ทำนายนรวม	ตัวทำนายนที่สำคัญ	ค่าเบต้าของตัวทำนายนที่สำคัญ
กรวางแผนชีวิต (รวม)	38.2	3,5,2,1	.31,.26,.16,.15
การศึกษา	29.8	3,2,5	.43,.18,.10
อาชีพ	36.4	5,3,2,1	.40,.17,.14,.10
ครอบครัว	18.1	1,5,3	.23,.20,.15

ตัวทำนายน 1: การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง 2: การมีแบบอย่างที่ดี 3: การเข้ารับการสอนเสริม
4: ลัษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง 5: แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ 6: สุขภาพจิต

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ตัวทำนายนชุดที่ 3 เป็นตัวแปรทางสถานการณั้ทางสังคม และจิตลัษณะ จากตัวทำนายนชุดที่ 1 และชุดที่ 2 รวมเป็น 6 ตัวแปร สามารถทำนายนพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตโดยรวมของนักศีกษาได้ 38.2 % ตัวทำนายนสำคัญ คือ การเข้ารับการสอนเสริม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ การมีแบบอย่างที่ดี และการได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง (ค่า β เท่ากับ .31,.26,.16,.15 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาการทำนายนพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตแต่ละด้านของนักศีกษา พบว่า พฤติกรรมด้านที่ทำนายนด้วยตัวแปรสถานการณั้ทางสังคม และจิตลัษณะ จากตัวทำนายนชุดที่ 1 และชุดที่ 2 รวมเป็น 6 ตัวแปร ได้สูงสุด คือ ด้านอาชีพ โดยทำนายนได้ 36.4 % ตัวทำนายนสำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ การเข้ารับการสอนเสริม การมีแบบอย่างที่ดี และการได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง (ค่า β เท่ากับ .40,.17,.14,.10 ตามลำดับ) พฤติกรรมด้านที่ทำนายนได้ต่ำสุด คือ ด้านครอบครัว โดยทำนายนได้ 18.1 % ตัวทำนายนสำคัญ คือ การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ การเข้ารับการสอนเสริม (ค่า β เท่ากับ .23,.20,.15 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม และแต่ละด้านของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต โดยตัวทำนาย 3 ชุด 6 ตัวแปร

พฤติกรรมการวางแผนชีวิตและองค์ประกอบ	เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม			
	ตัวทำนายชุดที่ 1 (สถานการณ์ ^๑)	ตัวทำนายชุดที่ 2 (จิตลักษณะ)	ตัวทำนายชุดที่ 3 (ชุดที่ 1 + ชุดที่ 2)	เปอร์เซ็นต์แตกต่าง
การวางแผนชีวิต (รวม)	33.0	20.1	38.2	5.2*
การศึกษา	29.5	07.6	29.8	0.3
อาชีพ	23.6	27.7	36.4	8.7*
ครอบครัว	15.6	10.2	18.1	2.5

*เปอร์เซ็นต์ทำนายที่แตกต่างมากกว่า 5%

ตัวทำนายชุดที่ 1 1: การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง 2: การมีแบบอย่างที่ดี 3: การเข้ารับการสอนเสริม
ตัวทำนายชุดที่ 2 4: ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง 5: แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 6: สุขภาพจิต
ตัวทำนายชุดที่ 3 ชุดที่ 1 และชุดที่ 2 รวมกัน

จากตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายชุดที่ 3 กับชุดที่ 1 และ 2 ของพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย ตัวทำนายชุดที่ 1 ซึ่งมี 3 ตัวแปร เป็นตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม (การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง การมีแบบอย่างที่ดี การเข้ารับการสอนเสริม) ตัวทำนายชุดที่ 2 ซึ่งมี 3 ตัวแปร เป็นตัวแปรจิตลักษณะ (ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิต) ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวมของนักศึกษาได้ดีกว่าชุดที่ 1 และ 2 ได้เกินกว่า 5%

เมื่อพิจารณาการทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตแต่ละด้าน พบว่า มีเพียง 1 ด้าน คือ พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ ที่ตัวทำนายชุดที่ 3 ทำนายได้มากกว่าชุดที่ 1 หรือ ชุดที่ 2 โดยลำพังเกินกว่า 5% ซึ่งผลดังกล่าวแสดงว่าสมมติฐานข้อ 3 ได้รับการสนับสนุนทั้งพฤติกรรมโดยรวม และพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การทำนายความสำเร็จในการศึกษา ด้วยพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการทำนายความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยการวิเคราะห์ ใช้ตัวทำนาย 3 ตัวแปร คือ การวางแผนชีวิตด้านการศึกษา การวางแผนชีวิตด้านอาชีพ และการวางแผนชีวิตด้านครอบครัว ตัวแปรทุกตัวมีค่าต่อเนื่อง ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 เบอ์เซ็นต์ทำนายรวม และตัวทำนายที่สำคัญของความสำเร็จในการศึกษา

ตัวทำนาย	ค่าเบต้าของตัวทำนายที่สำคัญ (β)	เบอ์เซ็นต์ทำนายรวม
การวางแผนชีวิตด้านการศึกษา	.13	11.7
การวางแผนชีวิตด้านอาชีพ	.26	
การวางแผนชีวิตด้านครอบครัว	-	

ตัวแปรตาม ความสำเร็จในการศึกษา

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ตัวทำนาย 3 ตัวแปร คือ การวางแผนชีวิตด้านการศึกษา การวางแผนชีวิตด้านอาชีพ และการวางแผนชีวิตด้านครอบครัว สามารถทำนายความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาได้ 11 % ตัวทำนายที่สำคัญคือ การวางแผนชีวิตด้านอาชีพ และการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา (ค่า β เท่ากับ .26,.13 ตามลำดับ)

ผลที่พบส่วนนี้ กล่าวได้ว่า พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ และพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และพฤติกรรมทั้งสองด้านนี้ รวมกันทำนายความสำเร็จในการศึกษาได้ร้อยละ 11.7

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบศึกษาเชิงสัมพันธ์เปรียบเทียบ มุ่งศึกษาปัจจัยเชิงเหตุ และผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมราช จากที่ได้ดำเนินการวิจัย สามารถสรุป อภิปรายผล และเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ที่มีการรับรู้สถานการณ์ทางสังคมต่างกัน

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ที่มีจิตลักษณะต่างกัน

1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ที่มีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทาง จิตลักษณะ และลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน

1.1.4 เพื่อเปรียบเทียบการทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ด้วยตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ทางสังคม ร่วมกับ ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะ กับตัวแปรสถานการณ์ หรือตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะ (แต่ละกลุ่ม)

1.1.5 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการวางแผนชีวิตกับความสำเร็จ ในการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1.2.1 นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมาก มีแบบอย่างที่ดีมาก และ มีการเข้ารับการส่งเสริมมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีมากกว่า นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวน้อย มีแบบอย่างที่ดีน้อย และมีการเข้ารับการส่งเสริมน้อย

1.2.2 นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีสุขภาพจิตดีมากกว่า เป็นผู้ที่มีการวางแผนชีวิตที่ดีมากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีสุขภาพจิตดีน้อยกว่า

1.2.3 นักศึกษาที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะ ความพร้อมในสถานการณ์ทางสังคม และลักษณะทางชีวสังคมมากกว่า มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตที่ดีกว่านักศึกษาประเภทตรงข้าม

1.2.4 กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปร (การสนับสนุนจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี และการเข้ารับการส่งเสริม) และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ 3 ตัวแปร (ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต) ร่วมกัน ทำนายพฤติกรรมวางแผนชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้มากกว่า กลุ่มตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว โดยตั้งเกณฑ์ความต่างไว้ที่ ร้อยละ 5

1.2.5 พฤติกรรมวางแผนชีวิต มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากร ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็น นักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จำนวน 12 สาขาวิชา ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ในภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษา 2554 ซึ่งเป็นวิชาบังคับในภาคสุดท้าย ที่นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนก่อนสำเร็จการศึกษา จำนวน 7,629 คน

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จำนวน 12 สาขาวิชา ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ในภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ Stratified Quota Sampling โดยกำหนดชั้นภูมิด้วย สาขาวิชา เพศ แล้วเลือกมาเป็นสัดส่วน สาขาวิชาละ 40 คน แบ่งเป็น ชาย 20 คน หญิง 20 คน รวม 480 คน

1.3.3 ตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้

1) ตัวแปรอิสระ คือ

(1) กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม

- 1) การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว
- 2) การมีแบบอย่างที่ดี
- 3) การเข้ารับการส่งเสริม

2) กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ

- 1) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง
- 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 3) สุขภาพจิต

2) ตัวแปรตาม คือ

(1) พฤติกรรมการวางแผนชีวิต ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว

(2) ความสำเร็จในการศึกษา

1.3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือวัดตัวแปรเป็นแบบสอบถามและแบบวัด ดังนี้

- 1) แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคมหรือภูมิหลังของนักศึกษา
- 2) แบบวัดพฤติกรรมการวางแผนชีวิต
- 3) แบบวัดการได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง
- 4) แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี
- 5) แบบวัดการเข้ารับการสอนเสริม
- 6) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง
- 7) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 8) แบบวัดสุขภาพจิต
- 9) แบบสอบถามการลงทะเบียนเรียนและผลการศึกษา

1.3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล จากนักศึกษาระดับ

ปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จำนวน 12 สาขาวิชา ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชา ประสพการณ์วิชาชีพ ในภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชา ประสพการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา สาขาวิชาละ 50 คน รวม 600 ชุด โดยใช้แบบสอบถาม เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่า แบบสอบถามที่สมบูรณ์มีทั้งหมด 480 ชุด จึงถือว่าจำนวนนักศึกษาผู้ตอบ 480 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ประกอบด้วย

1) สถิติเชิงบรรยาย คือ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่ามัธยฐาน (Median) และพิสัย (Range) เพื่อใช้อธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

2) สถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน คือ

- (1) ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางและสามทาง (Two-way and Three-way analysis of variance) ในการทดสอบสมมติฐานที่ 1 และ 2
 - (2) ใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ในการทดสอบสมมติฐานที่ 3 และ 4 โดยใช้เกณฑ์แตกต่างของเปอร์เซ็นต์ทำนายที่ 5 %
- กรณีพบนัยสำคัญของความแตกต่าง กรณีเปรียบเทียบมากกว่า 1 คู่ จะใช้สถิติขั้นรองในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

2. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งได้รายงานไว้ในบทที่ 4 พบผลสำคัญหลายประการ สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

2.1 ผลการวิจัย

2.1.1 ผลการวิจัยส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่อยู่ในสถานการณ์ทางสังคมต่างกัน ผลพบว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีทั้งพฤติกรรมโดยรวมและพฤติกรรมแต่ละด้าน (ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว) คือ 1) นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างมาก 2) นักศึกษาที่มีแบบอย่างที่ดีมาก และ 3) นักศึกษาที่มีการเข้ารับการสอนเสริมมาก แต่ไม่พบอิทธิพลร่วมกันระหว่างการรับรู้สถานการณ์ทางสังคมครั้งละ 2 และ 3 ตัวแปร

2.1.2 ผลการวิจัยส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่มีจิตลักษณะต่างกัน ผลพบว่า 1) นักศึกษาที่มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตที่ดีทั้งพฤติกรรมโดยรวมและพฤติกรรมแต่ละด้าน คือ นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง 2) นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพที่ดี คือ (1) นักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดี (2) นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง 3) นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษาที่ดี คือ นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิตสูง

2.1.3 ผลการวิจัยส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ที่มีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคม ความพร้อมทางจิตลักษณะ และลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน ผลพบว่า 1) นักศึกษาที่มีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคมสูง มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีมากกว่านักศึกษาที่มีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคมต่ำ 2) นักศึกษาที่มีสถานภาพการสมรส มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่เป็นโสด และ 3) นักศึกษาที่ประกอบอาชีพในสำนักงาน มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพอิสระ

2.1.4 ผลการวิจัยส่วนที่ 4 จากการศึกษาความสามารถในการทำนายของตัวทำนายครั้งละ 3 ตัวแปร และ 6 ตัวแปร ต่อพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม และพฤติกรรมแต่ละด้าน พบผล คือ ตัวทำนายชุดที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย ตัวทำนายชุดที่ 1 ซึ่งมี 3 ตัวแปร เป็นตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม (การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี และการเข้ารับการสอนเสริม) ตัวทำนายชุดที่ 2 มี 3 ตัวแปร เป็นตัวแปรทางจิตลักษณะ (ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต) ร่วมกัน ทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตในด้านรวมได้ดีกว่าตัวทำนายชุดที่ 1 และ 2 ได้เกินกว่า 5% เมื่อพิจารณาการทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตแต่ละด้าน พบว่า มีเพียง 1 ด้าน คือ พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ ที่ตัวทำนายชุดที่ 3 ทำนายได้ดีกว่าชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 โดยลำพังเกินกว่า 5%

2.1.5 ผลการวิจัยส่วนที่ 5 จากการศึกษาความสามารถในการทำนายความสำเร็จในการศึกษา ด้วยพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช เมื่อใช้ตัวทำนาย 1 ชุด 3 ตัวแปร คือ พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ และพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านครอบครัว พบผล คือ ตัวทำนาย 3 ตัว คือ พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ และพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านครอบครัว สามารถทำนายความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาได้ 11 % ตัวทำนายที่สำคัญคือ พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ และพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา (ค่า β เท่ากับ .26, .13 ตามลำดับ)

2.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัย สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

2.2.1 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีคือ 1)

นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมาก 2) นักศึกษาที่มีแบบอย่างที่ดีมาก 3) นักศึกษาที่เข้ารับการสอนเสริมมาก

ผลการวิจัยในส่วนนี้ ได้พบเพียงอิทธิพลของสถานการณ์ทางสังคมแต่ละชนิด แต่ไม่พบอิทธิพลร่วมของสถานการณ์ทางสังคม 3 ชนิดร่วมกัน ดังที่ตั้งสมมติฐาน จึงกล่าวได้ว่าผลที่พบสนับสนุนสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 เพียงบางส่วน ผลที่ได้พบในส่วนนี้อภิปรายเป็นประเด็นได้คือ

ประเด็นที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีคือ นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมาก ผลดังกล่าวอาจอธิบายได้ว่า นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดี มากกว่านักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ต้องศึกษาด้วยตนเองในระบบการศึกษาทางไกล จากสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดให้ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ในด้านอารมณ์ ข้อมูลข่าวสาร กำลังใจ วัสดุอุปกรณ์สิ่งของ หรือการได้รับบริการ จากบุคคลในครอบครัว บิดา มารดา เพื่อน เพื่อนร่วมงาน รวมถึงผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน ล้วนเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้นักศึกษารู้สึกไม่โดดเดี่ยว มีความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในตนเอง รวมทั้งอาจจะเป็นแรงผลักดันแก่นักศึกษาอีกด้วย การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวจึงมีความสำคัญต่อพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่องที่ได้พบว่า การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมาก ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมด้านดีต่างๆ มากด้วย เช่น งานวิจัยของ กมลรัตน์ สิรินธังศรี (2540) ซึ่งศึกษาระดับบัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พบว่า การเสียสละของครอบครัว การให้ความช่วยเหลือให้มีเวลาในการศึกษา เป็นปัจจัยด้านการสนับสนุนที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา บุญทิพย์ สิริธังศรี (2540) ที่ศึกษาระดับบัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พบว่า การให้กำลังใจ การให้คำปรึกษาแนะนำจากอาจารย์ประจำ อาจารย์สอนเสริม เพื่อนร่วมสถาบัน ครอบครัว ผู้ร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา เป็นปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จทางการศึกษาและเจตคติของบัณฑิตพยาบาล นภา ปิยะสิรินนท์ (2541) ที่ศึกษานักศึกษาสถาบันราชภัฏ พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมาก มีทัศนคติที่ดี และมีความตั้งใจที่ดีต่อการจะไปเลือกตั้งมาก และงานวิจัยของ พรชัย หนูแก้ว (2549) ที่ศึกษา นักศึกษาสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง พบว่า ตัวแปรการได้รับรู้การสนับสนุนทางสังคมด้านต่างๆ

ของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมวิธีวินัยของนักศึกษา รวมทั้งนิออน พิณประดิษฐ์ และคนอื่นๆ (2550) ที่ศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า นักศึกษาที่มีการสนับสนุนทางสังคมสูง มีคะแนนพหุปัญญารวมทุกด้าน และด้านภาษา ด้านร่างกาย ด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และด้านเข้าใจธรรมชาติสูงกว่านักศึกษาที่มีการสนับสนุนทางสังคมต่ำ

ประเด็นที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมกรรมวิธีวางแผนชีวิตที่ดี คือ นักศึกษาที่มีแบบอย่างที่ดีมาก ผลดังกล่าวอาจอธิบายได้ว่า ที่พบเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ต้องศึกษาด้วยตนเองในระบบการศึกษาทางไกล จากสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดให้ นอกจากนี้การที่นักศึกษามีแบบอย่างที่ดี ในการวางแผนชีวิต ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว จากบุคคลในครอบครัว บิดา มารดา เพื่อน เพื่อนร่วมงาน รวมถึงผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน ทำให้นักศึกษามองเห็นเป้าหมายในอนาคตของตนเองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยแบบอย่างที่ดีนั้น อาจส่งผลให้นักศึกษาเกิดแรงบันดาลใจ แรงจูงใจ มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตน หรือนำแบบอย่างที่ดีมาปรับใช้กับตนเอง การมีแบบอย่างที่ดี จึงมีความสำคัญต่อพฤติกรรมกรรมวิธีวางแผนชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่องที่ได้พบว่า การมีแบบอย่างที่ดีมากทำให้บุคคลมีพฤติกรรมด้านดีต่างๆ มากด้วย เช่น งานวิจัยของ อารมณ สนานภู (2541) ซึ่งศึกษานักศึกษาในสถาบันราชภัฏ พบว่า การได้รับแบบอย่างที่ดีในการประหยัดทรัพยากร มีอิทธิพลสูงสุดต่อพฤติกรรมกรรมวิธีประหยัดทรัพยากรของนักศึกษา นภา ปิยะศิรินนท์ (2541) ที่ศึกษานักศึกษาสถาบันราชภัฏในกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง พบว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อการไปเลือกตั้ง คือ นักศึกษาที่มีบิดามารดาเป็นแบบอย่างในการไปเลือกมาก และในด้านความตั้งใจที่จะไปเลือกตั้งนั้น พบว่า นักศึกษาที่มีแบบอย่างในการไปเลือกตั้งของบิดามารดามากมีความตั้งใจที่จะไปเลือกตั้งในอนาคตมาก กวินวุฒิ กลั่นไพฑูรย์ (2546) ที่ศึกษานักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การเป็นแบบอย่างที่ดีของบิดามารดา ที่มีความแตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมกรรมวิธีออมของนักศึกษา และงานวิจัยของ มณฑนาวดี เมธาพัฒน์ (2547) ที่ศึกษานักศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในเขตภาคกลาง พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในสถานศึกษาด้านปฏิสัมพันธ์เชิงถ่ายทอดทางวิชาชีพมาก และมีแบบอย่างด้านจริยธรรมจากบิดามารดามาก จะมีพฤติกรรมกรรมวิธีปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรมสูง รวมทั้ง พรชัย หนูแก้ว (2549: 85) ที่ศึกษานักศึกษาสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง พบว่า 1) การส่งเสริมของกลุ่มเพื่อนกับการเห็นแบบอย่างนักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนกับการเห็นแบบอย่างนักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ 3) การร่วมกิจกรรมกับสถาบันกับการเห็นแบบอย่างนักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมวิธีวินัยของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประเด็นที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดี คือ นักศึกษาที่เข้ารับการสอนเสริมมาก ผลดังกล่าวอาจอธิบายได้ว่า นักศึกษาที่เข้ารับการสอนเสริมมาก มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดี อาจเนื่องมาจาก นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ต้องศึกษาด้วยตนเองในระบบการศึกษาทางไกล จากสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดให้ รวมทั้งการไปเข้ารับการสอนเสริม ซึ่งจะทำให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนมากยิ่งขึ้น ในการไปเข้ารับการสอนเสริมนั้น นักศึกษาจะต้องวางแผนเกี่ยวกับ วัน เวลา สถานที่ ที่นักศึกษาจะไปเข้ารับการสอนเสริม วางแผนในการอ่านเอกสารการสอนล่วงหน้า วางแผนในการเตรียมคำถามเกี่ยวกับการศึกษาจากเอกสารการสอนที่นักศึกษาไม่เข้าใจ โดยการเตรียมคำถามสำหรับถามอาจารย์ผู้สอน ในวันที่นักศึกษาไปเข้ารับการสอนเสริม หรืออาจจะต้องวางแผนในการฝากภารกิจหน้าที่การงาน หน้าที่ครอบครัว เพื่อให้คนได้รับความสะดวกในการไปเข้ารับการสอนเสริม การเข้ารับการสอนเสริมจึงมีความสำคัญกับพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่องที่ได้พบว่า การไปเข้ารับการสอนเสริมทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมด้านดีต่างๆ มากด้วย เช่น งานวิจัยของ ปิยนัตร์ สมบัติศิรินันท์ และคนอื่นๆ (2541) ซึ่งศึกษาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พบว่า การเข้ารับการสอนเสริมช่วยให้เข้าใจและตอบปัญหาข้อสงสัยให้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น และงานวิจัยของสถาบันและสารสนเทศ กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2543) ที่ศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พบว่า การเข้ารับการสอนเสริมทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนมากขึ้น จำเป็นต้องเข้ารับการสอนเสริมเนื่องจากเนื้อหายากต่อการเข้าใจ หรือเป็นวิชาที่ต้องมีการฝึกปฏิบัติ การสอนเสริมมีประโยชน์ช่วยตอบปัญหาข้อสงสัยให้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น และทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชาที่ศึกษาด้วยตนเองได้มากขึ้น

2.2.2 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาที่มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตที่ดีทั้งพฤติกรรมโดยรวมและพฤติกรรมแต่ละด้าน (ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว) คือ นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง 2) นักศึกษาที่มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตด้านอาชีพที่ดี คือ (1) นักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดี (2) นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง 3) นักศึกษาที่มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตด้านการศึกษาที่ดี คือ นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิตสูง

ผลการวิจัยในส่วนนี้ ได้พบอิทธิพลเด่นของจิตลักษณะบางชนิดในพฤติกรรมรวม และอิทธิพลร่วมของจิตลักษณะ 2-3 ชนิด ในพฤติกรรมบางด้าน โดยเฉพาะพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษาพบอิทธิพลร่วมของ 3 จิตลักษณะ (ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2)

จึงกล่าวได้ว่าผลการศึกษาในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 อย่างชัดเจน เฉพาะในด้าน
พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา ผลที่ได้พบในส่วนนี้อธิบายเป็นประเด็นได้คือ

ประเด็นที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดี
คือ นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ผลดังกล่าวอาจอธิบายได้ว่า การที่นักศึกษาที่มีแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีมากกว่านักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
อาจเนื่องมาจาก นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ต้องศึกษาด้วยตนเองในระบบการศึกษา
ทางไกล นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จึงเป็นผู้ที่มีความปรารถนา หรือความต้องการที่จะ
กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดในชีวิตให้ประสบความสำเร็จ หรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ด้วยความมุ่งมั่น
มุมานะบากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ โดยไม่ย่อท้อ อดทน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เปรียบเสมือนเป็น
พลังผลักดันให้นักศึกษาก้าวไปข้างหน้าและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จึงมี
ความสำคัญต่อพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่องที่ได้พบว่า แรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ ส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมด้านดีต่างๆ มากด้วย เช่น งานวิจัยของ อารมณัฐ สนานภู
(2541) ซึ่งศึกษานักศึกษาสถาบันราชภัฏ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการ
ประหยัดทรัพยากรของนักศึกษา และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ กับตัวแปรตามทั้ง 4
ตัวแปร คือ พฤติกรรมการประหยัดทรัพยากร พฤติกรรมการประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัด
พลังงานและวัสดุ และพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย ไฮน์ (Hines, 1973 อ้างถึงในโกศล มีคุณ
และณรงค์ เทียมเมฆ 2545) ที่ได้ศึกษาผู้ประกอบการ วิศวกร พนักงานบัญชี และผู้จัดการ
ระดับกลาง ในประเทศนิวซีแลนด์ พบว่า บุคคลที่มีการยอมรับการเอาข้อมูลย้อนกลับมาใช้ในการ
พัฒนาธุรกิจของตนเองอยู่เสมอ นั้นเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีการตระหนักถึง
ความสำคัญและประโยชน์ของข้อมูลย้อนกลับอย่างดี และงานวิจัยของ พรชัย หนูแก้ว (2549)
ที่ศึกษานักศึกษาสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับเจตคติต่อการเรียน
เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา และพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับ
เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นตัวแปร ที่มีความสำคัญกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษา รวมทั้ง
งานวิจัยของ ลลิตา สาสาย (2550) ที่ศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามเวลาหลักสูตรของ
นักศึกษา โดยที่นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีโอกาสสำเร็จ
การศึกษาตามเวลาหลักสูตรมากกว่านักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีความเชื่อมั่นใน
ตนเองต่ำ

ประเด็นที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้าน
อาชีพดี คือ นักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดี ผลดังกล่าวอาจอธิบายได้ว่า สุขภาพจิตเป็นสภาพชีวิต

ที่เป็นสุข นักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีจึงอาจจะดำรงชีวิตประจำวันตามบทบาทหน้าที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม และอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นปกติสุข สุขภาพจิต จึงมีความสำคัญต่อพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตด้านอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่องที่ได้พบว่า สุขภาพจิตดีส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมด้านดีต่างๆ มากด้วย เช่น งานวิจัยของ วิรัตน์ ปานศิลา (2542) ซึ่งศึกษาบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบลภาคเหนือในประเทศไทย พบว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตในการทำงานดีมากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการทำงานสูงกว่าผู้ที่มีสุขภาพจิตในการทำงานน้อย อุทัยรัตน์ เนียรเจริญสุข (2544) ที่ศึกษาพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตเครื่องประดับ พบว่า พนักงานที่มีสุขภาพจิตดี สติปัญญาดี ประสบการณ์ทางสังคมสูง มีพฤติกรรมการทำงานดีกว่าพนักงานที่มีสุขภาพจิตต่ำ สติปัญญาต่ำ ประสบการณ์ทางสังคมต่ำ ราฟตี้ และคณะ (Raffety, Smith & Ptaced, 1977 อ้างถึงใน โกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ 2545: 45-46) ที่ได้ศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยวงษ์ชังตัน พบว่า นักศึกษาผู้มีความวิตกกังวลสูงแบบเหนียวล้ามีคะแนนสอบไล่ต่ำ เกรียดยสูง จัดการกับปัญหาได้น้อยกว่า ขณะที่นักศึกษาที่มีความวิตกกังวลแบบคล่องตัว กระฉับกระเฉงสูง กระตือรือร้นมาก และจัดการปัญหาได้ดีกว่าผู้มีความวิตกกังวลแบบดังกล่าวต่ำ ซึ่งความวิตกกังวลในการศึกษาดังกล่าว คือ ลักษณะที่แสดงถึงสุขภาพจิตนั่นเอง และงานวิจัยของ นิตยา ทรัพย์วงศ์เจริญ (2549) ที่ศึกษาพยาบาลประจำการโรงพยาบาลรามธิบดี พบว่า พยาบาลที่มีสุขภาพจิตดี ส่งผลให้เป็นผู้ที่มีความตั้งใจที่จะเปลี่ยนสายงานน้อย รวมทั้ง เรวดี อุทธา (2549) ที่ศึกษาพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ พบว่า พยาบาลวิชาชีพที่มีพฤติกรรมบริการสู่ความเป็นเลิศสูง คือ พยาบาลที่มีลักษณะทางจิตดีมาก

ประเด็นที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตด้านอาชีพดี คือ นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ผลดังกล่าวอาจอธิบายได้ว่า จิตลักษณะสองประการนี้อาจเป็นปัจจัยร่วมกันที่ส่งผลให้นักศึกษามีพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตด้านอาชีพได้อย่างชัดเจน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จึงมีความสำคัญต่อพฤติกรรมกรวางแผนชีวิตด้านอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่องที่ได้พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมด้านดีต่างๆ มากด้วย เช่น งานวิจัยของ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ซึ่งศึกษาข้าราชการใหม่ พบว่า การฝึกการมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานและกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทำงานเพื่อประโยชน์ของหน่วยงาน และยังพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและความสามารถควบคุมตนเองของข้าราชการเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานราชการ วิชัย เอียดบัว (2534) ที่ศึกษาครูประถมศึกษา พบว่า ครูที่มีทัศนคติที่ดีมาก ครูที่มุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และครูที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้น จะเป็นผู้ยอมรับนวัตกรรม

ทางวิชาการ ได้มากกว่าผู้ที่มีลักษณะทั้ง 3 ด้านนี้ต่ำ และงานวิจัยของ บังอร โสภส (2549) ที่ศึกษา หัวหน้าในธนาคารไทยและอเมริกัน พบว่า หัวหน้าที่มีความมุ่งมั่นอนาคตควบคุมตนเอง สูง แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูง และตัวแปรจิตลักษณะอีก 4 ตัวแปร ทั้งที่เป็นจิตลักษณะรวม และเดี่ยว แต่ละ จิตลักษณะเป็นผู้ที่มีประสิทธิผลการทำงานมากกว่าหัวหน้าที่มีจิตลักษณะรวม และจิตลักษณะเดี่ยว แต่ละลักษณะนั้นในระดับต่ำ รวมทั้งงานวิจัยของ รวิกาญจน์ เดือนดาว (2547) ศึกษาพนักงานขับรถ โดยสารประจำทาง ขสมก. พบว่า พชร. ที่มีลักษณะมุ่งมั่นอนาคตควบคุมตนเองมาก มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะยังมีพฤติกรรมการทำงานเป็นอย่างดีมีมารยาทมากตามไปด้วย

ประเด็นที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตด้าน การศึกษาคือ นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งมั่นอนาคตควบคุมตนเองสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และ มีสุขภาพจิตสูง ผลดังกล่าวอธิบายได้ว่า จิตลักษณะทั้งสามประการอาจเป็นอิทธิพลร่วมกัน ที่ส่งผลให้นักศึกษามีพฤติกรรมวางแผนชีวิตด้านการศึกษาที่ค่อนข้างชัดเจน ลักษณะมุ่งมั่นอนาคต ควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต จึงมีความสำคัญต่อพฤติกรรมวางแผนชีวิต ด้านการศึกษา ซึ่งมีงานวิจัยหลายเรื่องที่ได้ศึกษาและพบว่า จิตลักษณะทั้งสามประการเป็นอิทธิพล ร่วมกัน ส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมด้านดีต่างๆ มากด้วย เช่นงานวิจัยของ มนุ ภูษลิมเงิน (2547) ที่ศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งมั่นอนาคตควบคุมตนเอง และสุขภาพจิตดี สามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดได้ 32.4% พบผลในกลุ่มย่อย คือกลุ่มผู้หญิง สุमितตรา เจริญพันธ์ (2547) ซึ่งศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ลักษณะมุ่งมั่นอนาคต ควบคุมตนเอง เป็นจิตลักษณะสำคัญที่ทำนายพฤติกรรมการเรียน ร่วมกับจิตลักษณะอื่นๆ อีก 2 ตัวแปร คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการเรียน ทั้งพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียน พฤติกรรมขณะเรียน และพฤติกรรมหลังเรียนได้ในกลุ่มรวม 30.7% 40.3% และ 40.3% ตามลำดับ และงานวิจัยของ เมธินี คุปพิทยานันท์ (2548) ที่ศึกษานักเรียน ประถมศึกษา พบว่า ภาวะสุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งมั่นอนาคตควบคุมตนเอง กับ ตัวแปร อีก 3 ตัวแปร ร่วมกันทำนายพฤติกรรมสุขภาพในกลุ่มรวมได้ 33.3 % -32.0%

2.2.3 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาที่มีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคมสูง มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตที่ดีมากกว่านักศึกษาที่มีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคมต่ำ 2) นักศึกษาที่มีสถานภาพการสมรส มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่เป็นโสด และ 3) นักศึกษาที่ประกอบอาชีพในสำนักงาน มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตสูงกว่านักศึกษา ที่ประกอบอาชีพอิสระ ผลที่ได้พบในส่วนนี้อธิบายเป็นประเด็นได้คือ

ประเด็นที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีความพร้อมทางสถานการณ์ทาง สังคมสูง มีพฤติกรรมวางแผนชีวิตที่ดีกว่านักศึกษาที่มีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคมต่ำ

ผลที่พบส่วนนี้ สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 ในส่วนที่ว่า “นักศึกษาที่มีความพร้อมในสถานการณ์ทางสังคมมากกว่ามีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตที่ดีมากกว่านักศึกษาประเภทตรงข้าม” ผลดังกล่าวอาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีความพร้อมสถานการณ์ทางสังคมสูง เป็นนักศึกษาที่มีการรับรู้สถานการณ์ทางสังคม หรืออยู่ในสถานการณ์ทางสังคมที่ดีทั้ง 3 ด้านรวมกันคือ ได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างมาก มีแบบอย่างที่ดีมาก และมีการเข้ารับการสอนเสริมมาก สถานการณ์เหล่านี้จึงเสริมกันและเอื้ออำนวยให้เห็นบทบาทเด่นชัดของสถานการณ์ทางสังคม ที่มีต่อพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2541) ที่ว่าบุคคลจะกระทำความดี หรือละเว้นการกระทำที่ไม่น่าปรารถนามากน้อยเพียงใดนั้น สาเหตุสำคัญคือ คนรอบข้าง กฎระเบียบ สังคม วัฒนธรรม สภาพแวดล้อมการทำงาน การมีหรือการขาดแคลนสิ่งเอื้ออำนวยในการทำงาน บรรยากาศทางสังคมในที่ทำงาน กลุ่มเพื่อน วัฒนธรรมในองค์กร และสถานการณ์ในขณะที่บุคคลประสบอยู่ ต่างมีอิทธิพลต่อการกระทำของบุคคล มักอยู่ในลักษณะที่บุคคลรับรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อยู่รอบตัว ดีความ และแสดงพฤติกรรมเพื่อปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่อยู่รอบตัวนั้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมพร อัสวโรจนกุลชัย (2546) ที่ศึกษาลักษณะทางจิตลักษณะผู้นำและสถานการณ์ทางสังคมที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานอย่างมีจริยธรรมของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า การที่ผู้บริหารงานอยู่ในสถานการณ์ทางสังคมดีทั้ง 3 ด้าน มีพฤติกรรมกรรมการบริหารงานอย่างมีจริยธรรมสูงกว่าผู้บริหารที่ทำงานอยู่ในโรงเรียนที่มีสถานการณ์ทางสังคมโดยรวมไม่ดี

ประเด็นที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพทางสังคมบางประการต่างกัน มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตต่างกัน งานวิจัยนี้ได้พบว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพการสมรส มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่เป็นโสด ที่พบดังกล่าวอาจมีสาเหตุมาจาก นักศึกษาที่มีสถานภาพการสมรสมีภาระต้องรับผิดชอบต่อบุคคลที่เป็นสมาชิกในครอบครัวเพิ่มมากกว่าบุคคลที่เป็นโสด มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสังคม เมื่อถือกำเนิดขึ้นมาก็ย่อมมีสถานภาพของตนติดตามมาด้วยเช่น เช่น เป็นลูก เป็นหลาน เป็นพี่ เป็นน้อง ฯลฯ เมื่อเติบโตจนถึงวัยที่จะต้องเข้าศึกษาหาความรู้ สถานภาพแห่งตนจะเพิ่มขึ้น คือเป็นศิษย์ของครู เป็นเพื่อนฝูงของบุคคลอื่นที่อยู่ในสถานศึกษา และเมื่อจบการศึกษาออกไปประกอบอาชีพก็จะมีสถานภาพตามอาชีพที่ตนประกอบอยู่ซึ่งอาจจะเป็น ครู เป็นหมอ ฯลฯ และหากบุคคลมีความพร้อมที่จะมีชีวิตคู่ สถานของตนก็จะเพิ่มขึ้น เช่น เป็นสามี เป็นภรรยา เป็นพ่อ เป็นแม่ บทบาทความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนก็จะเพิ่มขึ้นตามมา จึงส่งผลให้นักศึกษาที่มีสถานภาพการสมรส มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่เป็นโสด ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวลักษณ์ เรียวเรืองแสงกุล (2543) ที่

ศึกษาอาจารย์วิทยาลัยในสังกัดพระบรมราชชนกกับข้าราชการสาธารณสุขของศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ข้าราชการสาธารณสุขของศูนย์ส่งเสริมสุขภาพที่แต่งงานแล้ว มีพฤติกรรมการทำงานด้านส่งเสริมสุขภาพมีประสิทธิภาพมากกว่ากลุ่มที่ยังไม่ได้แต่งงาน

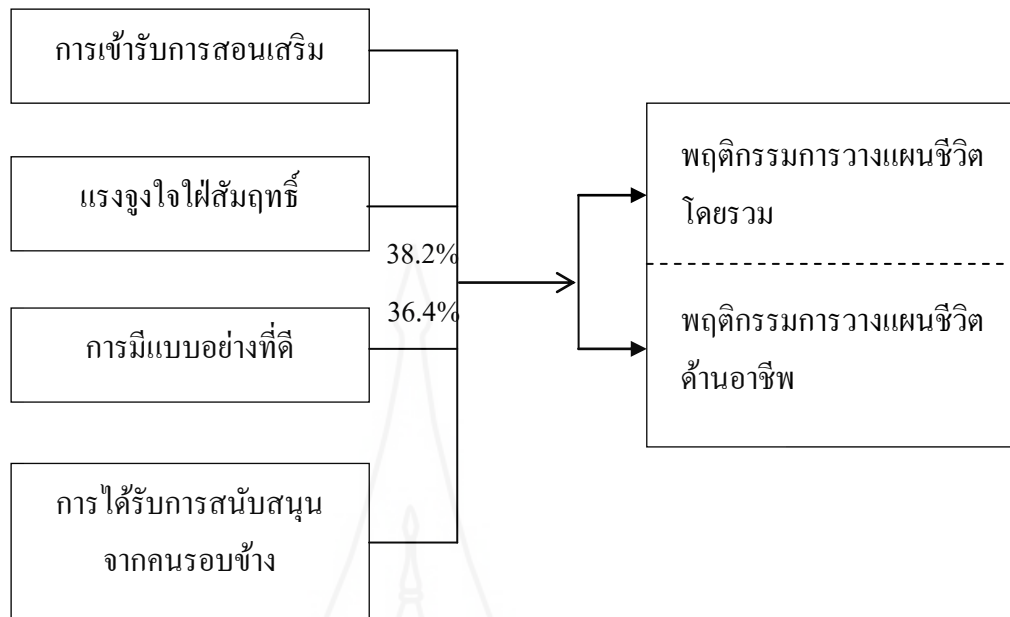
นอกจากนี้การวิจัยยังพบว่า นักศึกษาที่ประกอบอาชีพในสำนักงาน มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพอิสระ ที่พบดังกล่าวอาจมีสาเหตุมาจากการประกอบอาชีพในสำนักงานนั้น ผู้ที่จะประกอบอาชีพในสำนักงานต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพเฉพาะ งานสำนักงานเป็นศูนย์รวมของงานทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นงานด้านธุรการ งานด้านเอกสาร งานการให้บริการ และการบริหารสำนักงาน เป็นงานที่ต้องติดต่อประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ต้องทำงานร่วมกับบุคคลหลากหลายระดับ มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ ตามตำแหน่ง และหน้าที่ของตน ต้องติดต่อประสานงานกับหลายหน่วยงานเพื่อให้องค์กรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงอาจส่งผลให้นักศึกษาที่ประกอบอาชีพในสำนักงาน มีพฤติกรรมการวางแผนชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งตนเป็นเจ้าของกิจการ เป็นผู้ลงทุนเอง มีความเป็นอิสระในตัวเอง ไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคลอื่น หรือธุรกิจอื่น ผู้ประกอบการสามารถดำเนินการด้วยตนเอง คิดและตัดสินใจเรื่องต่างๆ ด้วยตนเอง ได้อย่างเต็มที่

2.2.4 ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปร (การสนับสนุนจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี และการเข้ารับการสอนเสริม) ร่วมกับตัวแปรจิตลักษณะ 3 ตัวแปร (ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต) รวม 6 ตัวแปร ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตของนักศึกษาโดยรวมได้ 38.2 % ตัวทำนายสำคัญ คือ การเข้ารับการสอนเสริม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างที่ดี และการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว พฤติกรรมการวางแผนชีวิตรายด้านที่ทำนายได้สูงสุด คือ พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ เปอร์เซ็นต์ทำนาย 36.4 % ตัวทำนายสำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การเข้ารับการสอนเสริม การมีแบบอย่างที่ดี และการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว 1) กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมกับกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะร่วมกันทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวมของนักศึกษาได้ดีกว่าชุดที่ 1 และ 2 ได้เกินกว่า 5% 2) กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมกับกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะร่วมกันทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพของนักศึกษาได้ดีกว่าชุดที่ 1 และ 2 ได้เกินกว่า 5% ผลที่พบดังกล่าวอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 จากผลการวิจัยนี้ พบว่า การใช้ตัวทำนายทั้งสองกลุ่มร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวมได้ดีกว่าการใช้ตัวทำนายชุดใดชุดหนึ่งเพียงชุดเดียว (เกณฑ์ความต่าง 5%) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 จึงกล่าวได้ว่าผลการศึกษาในส่วนี้สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นไปตามการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์

ตามรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ซึ่งดวงเดือน พันธุนาวิน (2541 อ้างถึงใน Endler & Magnusson, 1976; Walsh, Craik, & Price, 2000; Tett & Burnett, 2003) Magnusson & Endler. 1977) สรุปว่า พฤติกรรมมนุษย์มีสาเหตุได้ถึง 4 ประเภท และสองในสี่ประเภทนี้ คือ ลักษณะสถานการณ์ปัจจุบัน และจิตลักษณะเดิมของผู้กระทำ ผลการวิจัยที่ได้พบ แสดงว่า สถานการณ์ทางสังคมหรือจิตลักษณะตามลำพังยังอธิบายได้ไม่ดีเท่ากับใช้ตัวแปรทั้งสองกลุ่มร่วมกัน ขณะที่ทฤษฎีต้นไม้อธิบายของ ดวงเดือน พันธุนาวิน (2544) ได้อธิบายถึงบทบาทสำคัญของจิตลักษณะในการเป็นสาเหตุร่วมกันของพฤติกรรม ซึ่งได้แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมใด พฤติกรรมหนึ่งมีสาเหตุมาจากจิตลักษณะที่มากกว่าหนึ่งประการ เป็นผลที่สอดคล้องกับการวิจัยของ โกลด์ มีคูน และณรงค์ เทียมเมฆ (2545) ที่ศึกษาครูอาจารย์ที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี พบว่า จิตลักษณะใหม่ 2 ประการ กับจิตลักษณะเดิม 7 ประการ รวมกัน 9 ประการสามารถทำนายพฤติกรรมจริยธรรมทั่วไปของครูอาจารย์ และ พฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมของครูอาจารย์ได้มากกว่าจิตลักษณะชุดใดชุดหนึ่งตามลำพัง และงานวิจัยของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) ที่ศึกษาอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า ตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ 3 ตัวแปร ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะ 5 ตัวแปร และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์อีก 1 ตัวแปร ร่วมกัน สามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดเวลาได้มากกว่าตัวแปรในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว รวมถึงงานวิจัยของ ทิพวรรณ สีวาคมา (2547) ที่ได้ศึกษาข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมและตัวแปรจิตลักษณะ รวม 6 ตัวแปร ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐานของข้าราชการครูได้ดีกว่าแยกกันทำนายเป็นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยลำพัง

ประเด็นที่ 2 จากผลการวิจัยนี้ พบว่า การใช้ตัวทำนายทั้งสองกลุ่มร่วมกัน นอกจากสามารถทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวมแล้ว ในพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพก็พบผลในทำนองเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเพิ่มกลุ่มตัวแปรทำให้อธิบายได้ดีขึ้นอย่างชัดเจน ซึ่งผลดังกล่าวแสดงว่าสมมติฐานข้อที่ 3 ได้รับการสนับสนุนทั้งพฤติกรรมโดยรวม และ พฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ ซึ่งสามารถนำมาสรุปเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรม การวางแผนชีวิต ดังภาพที่ 5.1

ภาพที่ 5.1 แสดงปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต

2.2.5 การวิจัยพบว่า ตัวแปรทำนาย 3 ตัวแปร คือ การวางแผนชีวิตด้านการศึกษา การวางแผนชีวิตด้านอาชีพ และการวางแผนชีวิตด้านครอบครัว สามารถทำนายความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้ 11 % ตัวทำนายที่สำคัญ คือ การวางแผนชีวิตด้านอาชีพ และการวางแผนชีวิตด้านการศึกษา ที่พบว่า สามารถทำนายเพียง 11 % ดังกล่าวนั้น อาจเป็นเพราะยังมีอีกหลายปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการศึกษา ซึ่งไม่ได้นำมาศึกษา ควรพิจารณาคัดสรรมาศึกษาอีกต่อไป และอาจเป็นไปได้ว่าการวางแผนชีวิตกับการปฏิบัติจริงของนักศึกษาไม่สอดคล้องกันนัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาระบบเปิดแตกต่างจากระบบปิดซึ่งเป็นระบบการศึกษาที่รับบุคคลที่จบระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าเพื่อเข้าศึกษา โดยต้องสอบเข้าไปศึกษาผ่านทางระบบแอดมิชชั่น มีการเรียนตามระบบ และแผนการเรียนชัดเจน นักศึกษาส่วนใหญ่มีหน้าที่เรียนเพียงอย่างเดียวโดยไม่ต้องมีภารกิจอื่นๆ และมีการเรียนโดยจำกัดระเบียบของผู้เรียนที่เข้มงวด ต่างจากนักศึกษาที่ตัดสินใจเข้าเรียนในระบบของมหาวิทยาลัยเปิด ที่เปิดรับนักศึกษาโดยไม่จำกัดจำนวน ผู้เรียนมีอิสระในการวางแผนการเรียน เรียนตามสภาพความพร้อมของแต่ละบุคคลโดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ประกอบอาชีพแล้ว บางคนมีครอบครัว และ/หรือมีหน้าที่อื่นๆ ที่ต้องรับผิดชอบ การวางแผนชีวิตกับการปฏิบัติตามแผนอาจมีการปรับเปลี่ยนได้ตลอด ทำให้แผนชีวิตที่วางไว้กับการปฏิบัติ และความสำเร็จในการศึกษามีความสอดคล้องกันไม่มากนัก

3. ข้อดีของงานวิจัย

งานวิจัยนี้ มีข้อดีดังต่อไปนี้

ประการที่ 1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีขนาดใหญ่ จำนวน 480 คน และผ่านการเลือกอย่างเป็นระบบ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร และเหมาะสมที่ใช้กับสถิติอ้างอิงขั้นสูง ดังเช่น ANOVA, Multiple Regression Analysis

ประการที่ 2 งานวิจัยนี้ได้ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุทั้งกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมและกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามแนวปฏิสัมพันธ์นิยม ทำให้ครอบคลุมสาเหตุของพฤติกรรมที่ต้องการศึกษาได้มาก

ประการที่ 3 เครื่องมือวัดในงานวิจัยนี้ เป็นแบบวัดที่ผ่านการสร้างตามหลักวิชาการ มีการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และวิธีการทางสถิติได้พบว่า ความตรงและความเที่ยงเป็นที่ยอมรับได้ มากกว่าครึ่งของแบบวัดที่ใช้เป็นแบบวัดที่ใช้ในงานวิจัยพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลมาแล้ว

ประการที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการอย่างรัดกุม คือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบวัดและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้อธิบายรายละเอียด วิธีการตอบ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้แก่นักศึกษา ซึ่งได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาเป็นอย่างดี ทำให้เกิดความมั่นใจในข้อมูลที่ได้รับ

ประการที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล มีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติที่เหมาะสมกับข้อมูลและสมมติฐานการวิจัย คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง และ 3 ทาง การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ ทำให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือ

4. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ประการแรก ผลการวิจัยนี้ได้พบว่า ตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปร ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง การมีแบบอย่างที่ดี การเข้ารับการสอนเสริม ทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม และพฤติกรรมแต่ละด้านได้ดี อาจารย์หรือผู้เกี่ยวข้องควรสร้างสถานการณ์ดังกล่าวให้นักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาเห็นตัวอย่างของบัณฑิตที่ประสบความสำเร็จ

ในการวางแผนชีวิต โดยมีส่วนมาจาก การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดี และการเข้ารับการสอนเสริม ซึ่งอาจนำเสนอในรูปแบบ สกู๊ปชีวิต บทสัมภาษณ์ ผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือโครงการพัฒนานักศึกษาที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น เช่น โครงการปฐมนิเทศ นักศึกษาใหม่ โครงการแนะแนวนัดหมาย โครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษา 2-3 และ โครงการบัณฑิตอาสา เป็นต้น

ประการที่สอง ผลการวิจัยนี้ได้พบว่า ตัวแปรจิตลักษณะ ด้านแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตโดยรวม และแต่พฤติกรรมแต่ละด้านได้ดี ตัวแปรด้านสุขภาพจิตทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพได้ดี ตัวแปรด้านลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านอาชีพได้ดี และตัวแปรด้านลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต ทำนายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตด้านการศึกษาได้ดี อาจารย์หรือผู้เกี่ยวข้องถ้าได้ทราบว่านักศึกษาคนใด กลุ่มใด มีจิตลักษณะเด่นดังกล่าว ก็จะสามารถเข้าใจ ปฏิบัติ หรือส่งเสริมนักศึกษาเหล่านี้ได้

ประการที่สาม การนำผลการวิจัยไปใช้ควรคำนึงถึงขอบเขตของการวิจัยด้วย โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่จะนำไปใช้ควรอยู่ในประชากรของการวิจัยครั้งนี้ หรือลักษณะที่ใกล้เคียงกัน

4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ประการที่หนึ่ง อาจทำการวิจัยพัฒนาการวางแผนชีวิตโดยรวม และด้านอาชีพ โดยสร้างชุดฝึกพัฒนาจิตลักษณะที่พบว่าสำคัญ และทักษะการวางแผนชีวิตโดยรวม และการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ

ประการที่สอง แสวงหาตัวแปรมาเพิ่มเพื่อให้การอธิบายพฤติกรรมการวางแผนชีวิตได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะตัวแปรจิตลักษณะ

ประการที่สาม ตัวทำนายความสำเร็จในการศึกษายังไม่ชัดเจน อาจทำการศึกษาให้ได้พบผลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยสรรหาตัวแปรที่คาดว่าเกี่ยวข้องมาเพิ่ม เช่น การเห็นความสำคัญของการวางแผน การนำแผนไปปฏิบัติ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ สิรินธรังศรี (2540) “ปัจจัยที่มีส่วนสัมพันธ์กับความสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตพยาบาล
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่สำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่กำหนดและ
หลังเวลาที่กำหนด ปริญญาานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2553) “การวางแผนชีวิต” ค้นคืนวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2553 จาก
http://www.nenfe.nfe.go.th/elearning/courses/51/page_2_1_3_3_1.htm
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2541) *ชุดวิชาฝึกการคิดให้จิตเป็นสุข*
สมุทรปราการ สยามอิมเมจรีเอชั่น
- กฤษณา ศักดิ์ศรี (2530) *จิตวิทยาการศึกษา* กรุงเทพมหานคร นิยมวิทยา
- กวิณวุฒิ กลั่นไพฑูริย์ (2546) “ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยี ราชชมงคล
วิทยาเขตพณิชยการพระนคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
พัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2542) *108 แผนชีวิต : สูตรด้านวิกฤตวัยชรา* พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพมหานคร ชัคเซสมิเดีย
- โกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ (2545) “ผลของการฝึกใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่มีต่อจิตลักษณะ
และพฤติกรรมจริยธรรมของครู” โครงการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย
- คำแหง วิสุทธางกูร (2553) “แนวความคิดเกี่ยวกับชีวิต” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาคุณค่าชีวิต*
หน่วยที่ 1 ภาควิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น ค้นคืนวันที่ 10 มกราคม 2553 จาก <http://vet.kku.ac.th/000142/data01.pdf>
- งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ กองแผนงาน (2543) “รายงานผลการวิเคราะห์ ความคิดเห็น
ของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา รุ่น 15 เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของ มสธ.”
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- จิตนา ต้นสุวรรณนนท์ ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพ็ชร และธัญญา ลีศัตร์พ่าย (2553) “ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
กับพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขต
กรุงเทพมหานคร” *วารสารพฤติกรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ* 16,1 (มกราคม) 127

- จินตนา บิลมาศ และคณะ (2529) “คุณลักษณะของข้าราชการพลเรือน” รายงานการวิจัยสถาบัน
พัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานข้าราชการพลเรือน
- เจียรนัย ทรงชัยกุล (2534) “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต” ใน เอกสารการสอน
ชุดวิชาการแนะแนวกับคุณภาพชีวิต หน่วยที่ 10 หน้า 490 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ชนมณีภา วรกวิน และลินดา สุวรรณดี (2547) “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทาง
เพศที่เสี่ยงต่อการเป็นเอดส์ของนักศึกษาชายในสถาบันอุดมศึกษา ได้รับทุนอุดหนุน
การวิจัยประเภทการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย จากสำนักงาน
คณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ
- ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) “ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมประหยัดทรัพยากรของอาจารย์
ในสถาบันราชภัฏ” รายงานการวิจัย ทุนอุดหนุนการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรม
ไทย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ
- ชาตรี วงศ์มาสา และรุจี อมฤตย์ (2542) “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าและไม่เข้ารับการสอนเสริม
ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช” รายงานวิจัยสถาบันวิจัยและพัฒนา
ฝ่ายพัฒนาและเผยแพร่งานวิจัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ชโสธร แสงส่องฟ้า (2543) “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจศึกษาต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน
12 ปี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติเขต 1” ปรินญาณีพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2553) “การวางแผนชีวิต” ค้นคืนวันที่ 16 มีนาคม 2553 จาก
<http://www.peoplevalue.co.th/index.php?lay=show&ac=article&Ntype=1&thispage=8>
- ณัฐวุฒิ อรินทร์ (2553) “ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะขอรับความช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต
จากนักวิชาชีพสุขภาพจิตของนิสิตมหาวิทยาลัย” วารสารพฤติกรรมศาสตร์
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 16, 1 (มกราคม): 83-93
- ดรชณี บุญเหมือนใจ (2550) “ปัจจัยความสำเร็จทางการศึกษาของบัณฑิตแขนงวิชาบริหารธุรกิจ
วิชาเอกการบัญชี หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ทุนอุดหนุนการวิจัยด้านการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ดวงเดือน พันธมนาวิน (2528) “การพัฒนาจิตข้าราชการ : หลักและแนวการปฏิบัติทางวิชาการ”

วารสารข้าราชการ 30, 2 (กุมภาพันธ์): 21-25

_____. (2541) “รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เพื่อการวิจัยสาเหตุของพฤติกรรม และการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์” วารสารพัฒนาสังคม 9, 1 (ตุลาคม): 85-117

_____. (2544) *ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล* พิมพ์ครั้งที่ 4
โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
กรุงเทพมหานคร องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม (2520) “จริยธรรมของเยาวชนไทย”

รายงานการวิจัย ฉบับที่ 21 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

ดวงเดือน พันธมนาวิน และคนอื่นๆ (2536) “ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในภาวะเสี่ยงในครอบครัวและแนวทางป้องกัน” รายงานการวิจัยสำนักงานส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ

ดวงเดือน พันธมนาวิน และคนอื่นๆ (2540) “ความเชื่อและการปฏิบัติทางพุทธศาสนาของคนไทย : การปลูกฝังอบรมและคุณภาพชีวิต” รายงานการวิจัยมหภาค คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ดุสิต เวชกิจ และคนอื่นๆ (2551) “การประเมินผลการศึกษาและความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้ารับการสอนเสริมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Tutorial) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช” รายงานการวิจัยงบประมาณแผ่นดิน (โครงการบริการวิชาการแก่สังคม)

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2539) “การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกนักศึกษาที่สำเร็จกับไม่สำเร็จการศึกษาตามเวลาของหลักสูตรระดับปริญญาตรีในระบบการศึกษาทางไกล” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทิพวรรณ สีมาวาด (2546) “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐานของข้าราชการครูในอำเภอคุศบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

- เทพวรรณ สิงหนุต (2540) “ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต ความพึงพอใจในวิชาชีพ
 พละศึกษาและเทคโนโลยีธุรกิจกีฬา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาภาควิชา
 พละศึกษา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- โทโมเอะ อซาอิ (2551) “ผลของการปรึกษาแบบกลุ่มตามแนว Satir Model ต่อการตั้งเป้าหมาย
 ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงใหม่
 วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา บัณฑิต
 วิทยาลัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงใหม่
- นพมาศ แซ่เลี้ยว (2550) “การปรับตัวทางจิตสังคมและลักษณะสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ
 ชีวิตของผู้ใหญ่วัยกลางคน” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- นภา ปิยะศิรินนท์ (2541) “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของ
 นักศึกษาสถาบันราชภัฏ” ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- นวลศิริ เปาโรหิตย์ เรียม ศรีทอง และเน่งน้อย พัวพัฒนกุล (2533) “รูปแบบการจัดอบรมการ
 วางแผนชีวิตและอาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สำหรับนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัย
 ปิดใน มหาวิทยาลัยของรัฐ ทบวงมหาวิทยาลัย” รายงานการวิจัยทบวงมหาวิทยาลัย
 กรุงเทพมหานคร (เอกสารเย็บเล่ม)
- นิตยา ทรัพย์วงศ์เจริญ (2549) “ปัจจัยทางจิต - สังคม ที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะเปลี่ยนสายงาน
 ของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลรามธิบดี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
 มหาบัณฑิต แขนงวิชาการการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นืออน พิณประดิษฐ์ ราตรี ธรรมบุตร และจันทร์จิรา พลนาง (2550) “ปัจจัยทางจิตสังคมที่
 เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู” วารสาร
 ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น 30, 1 (มกราคม - มีนาคม): 85-97
- นืออน พิณประดิษฐ์ และคนอื่นๆ (2546) “ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมการทำงานของ
 ข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรภาค 4 จังหวัดขอนแก่น” รายงานการวิจัย

ทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงาน
คณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

- นีออน พิณประดิษฐ์ และคนอื่นๆ (2550) “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพหุปัญญาของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น รายงานการวิจัย โครงการวิจัยทุนอุดหนุนทั่วไป ปี 2549
ของสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ ให้แก่มหาวิทยาลัยขอนแก่น
เนาวลักษณ์ เรียวเรืองแสงกุล (2543) “การเปรียบเทียบตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมการ
ทำงานด้านส่งเสริมสุขภาพ ระหว่างอาจารย์วิทยาลัยในสังกัดพระบรมราชชนกกับ
ข้าราชการสาธารณสุขของศูนย์ส่งเสริมสุขภาพในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น
บังอร โสพล (2549) “การศึกษาข้ามวัฒนธรรมด้านปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวกับประสิทธิผลการ
ทำงานของหัวหน้าในธนาคารไทยและอเมริกัน” รายงานการวิจัยทุนอุดหนุนการวิจัย
ประเภทการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัย
แห่งชาติ
- บุญทิพย์ สิริธรรังศรี (2540) “คุณลักษณะปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จทางการศึกษาและเจตคติของ
บัณฑิตพยาบาล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช” รายงานวิจัยสถาบันวิจัยและพัฒนา
ฝ่ายพัฒนาและเผยแพร่งานวิจัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- บุญยพัชร ปิยะบุญสิทธิ์ (2547) “ภาวะสุขภาพจิต การวางแผนชีวิต และการสนับสนุนทางสังคมที่
ส่งผลต่อการหลีกเลี่ยงการดื่มสุราของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธร
จังหวัดนครปฐม” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา
ชุมชน ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร
- บุญรียบ ศักดิ์มณี (2532) “การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ”
ปริญญาานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- บุญเลิศ ไพรินทร์ (2537) “เทคนิคการพัฒนารองค้การระดับบุคคลและระหว่างบุคคล” ใน *เอกสาร
การสอนชุดวิชาการบริหารและการพัฒนารองค้การ* หน้าที่ 8 หน้า 8 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชารัฐศาสตร์
- บุญศรี พรหมมาพันธ์ และคนอื่นๆ (2536) “รายงานการวิจัย เรื่องการวิเคราะห์สาเหตุการลาออก
กลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช” นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปราชญา กล้าผจญ (2546) *มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร แอล.ที. เพรส

- ปิยฉัตร สมบัติศิรินันท์ และคนอื่นๆ (2541) “การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อเสริมของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ประจำปีการศึกษา 2538” รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2545) “การพัฒนาเครื่องมือมาตรฐานทางการแนะแนว” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว* หน่วยที่ 2 หน้า 92 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- “แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535” (2535, 23 มิถุนายน) *ราชกิจจานุเบกษา* เล่มที่ 109 ตอนที่ 71 หน้า 8-9
- “แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 - 2555” (2545) สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี กรุงเทพมหานคร พริกหวานกราฟฟิค
- พรชัย หนูแก้ว (2549) “ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยของนักศึกษาสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง รายงานการวิจัย ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันราชภัฏจอมบึง
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2549) *ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ พิมพ์ครั้งที่ 3* กรุงเทพมหานคร แอคทีฟพริ้นท์
- “พระบรมราชาโฆวาทพระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัลตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยรางวัลพระราชทานแก่นักเรียนและโรงเรียน พ.ศ. 2522 และประกาศกรมวิชาการ เรื่องกำหนดจำนวนและมูลค่ารางวัลกับวิธีการคัดเลือกนักเรียนและโรงเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทานสำหรับปีการศึกษา 2522 ณ ศาลาดุสิตาลัย วันจันทร์ที่ 27 กรกฎาคม 2524” ใน *ประมวลพระบรมราชาโฆวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พุทธศักราช 2524 - 2528* (2550) กรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พุทธศักราช 2550 กรุงเทพมหานคร เกรย์แมทเทอร์
- พระสมชาย ฐานวุฑโฒ (2542) *มงคลชีวิต ปทุมธานี* บริษัทฐานการพิมพ์
- พิไลวรรณ มະนะสุทธิ (2544) “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว การบรรลู่ตามพัฒนาการ และการวางแผนการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นใหญ่ตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร” *วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง*

- มนต์ผกา เกียรติภักดิ์กุล และคนอื่นๆ (2542) “ความคิดเห็นของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา รุ่นที่ 16 เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของ มสธ.” รายงานการวิจัย นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- มนู ภูชลิบเงิน (2547) “ปัจจัยทางจิตสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” ภาคนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิต วิทยาลัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- มณฑนาวดี เมธาพัฒน์ (2547) “ประสบการณ์ในสถานศึกษา แบบอย่างด้านจริยธรรมจากบิดามารดาและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในเขตภาคกลาง” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เมธินี คุปพิทยานันท์ (2548) “ประสิทธิผลของการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อปลูกฝังและพัฒนาพฤติกรรมทันตสุขภาพเด็กนักเรียนประถมศึกษา” วารสารจิตพฤติกรรมศาสตร์ : ระบบพฤติกรรมไทย ประเด็นพิเศษ พฤติกรรมครอบครัวสุขภาพเด็ก 2, 1 (มกราคม): 111-148
- ยุภาวรรณ ดวงอินตา (2549) “การวิจัยเพื่อสร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสำหรับนักศึกษา” ภาคนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการสังคม คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- รวีกาญจน์ เตือนดาว (2547) “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการขับขี้อย่างปลอดภัยของพนักงานขับรถโดยสารประจำทาง ขสมก.” ภาคนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548) “ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายกับแผน” ใน เอกสารการสอนชุดวิชา นโยบายสาธารณะและการวางแผน หน่วยที่ 9 หน้า 29 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- เรวดี อุทธา (2549) “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมบริการผู้ความเป็นเลิศของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- เรียม ศรีทอง (2535) “ผลของการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อการวางแผนชีวิตและอาชีพ ที่มีต่อทัศนคติในการวางแผนชีวิตและอาชีพและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 3 ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์” (รายงานการวิจัย) กรุงเทพมหานคร ภาควิชา จิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
- ลลิตา ศาสาย (2550) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช” ปริญญาโทปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ลินดา สุวรรณิ (2543) “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- วรรณิ ลิ้มอักษร (2545) “ชีวิตนิสิตในมหาวิทยาลัย” *วารสารปริชาต* ภาควิชาแนะแนวและ จิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ 14, 2 (ตุลาคม - มีนาคม): 35
- วัลลภา จิตถวิล (2553) “วางแผนชีวิต ช่วยพิชิตปัญหา Health & Physical education online 07” ค้นคืนวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2553 จาก <http://www.warin.ac.th/tweb/wallapa/07.htm>
- วิจิตร ศรีสะอาด (2529) *การศึกษาทางไกล* พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วิชัย เอียดบัว (2534) “ลักษณะจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมทางวิชาการ ของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” ปริญญาโทปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- วิภาพร สิทธิศาสตร์ (2551) *พัฒนาทักษะชีวิต 1 สุขศึกษาและพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย* นนทบุรี ลองไพล์เอ็ด
- วิรัตน์ ปานศิลา (2542) “การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน จิตลักษณะและการรับรู้เกี่ยวกับ บทบาทที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบล ภาคเหนือในประเทศไทย ปริญญาโทปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การวิจัยพฤติกรรม ศาสตร์ประยุกต์) บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วิลาศลักษณ์ ชวัลลสี (2538) “การรับรู้เรื่องความสามารถของตนเองในเรื่องอาชีพ : ตัวแปรที่ น่าสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับอาชีพและการทำงาน” *วารสารจิตวิทยา* 2 (มกราคม - เมษายน): 99-100

- สมประสงค์ วิทย์เกียรติ และคนอื่นๆ (2544) *การศึกษาทางไกลในระดับอุดมศึกษาของไทย*
 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สมเด็จพระญาณสังวร (2536) “ความเข้าใจเรื่องชีวิต” อนุสรณ์ในการพระราชทานเพลิงศพ
 นางแดงกวาง คันฉาย เป็นกรณีพิเศษ ณ เมรุวัดตรีทศเทพ กรุงเทพมหานคร
 วันพุธที่ 4 ส.ค. 2536 เวลา 17.00 นาฬิกา
- สมศักดิ์ มีทรัพย์หลาก (2541) “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการศึกษาระดับปริญญาตรีของ
 มหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกล” วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหาร
 ศาสตร์ดุสิตบัณฑิต (การบริหารการพัฒนา) บัณฑิตวิทยาลัยสถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหาร
 วิทยาศาสตร
- สุชาดา จันทร์เอม (2543) *จิตวิทยาทั่วไปในชีวิตประจำวัน* พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร
 ไทยวัฒนาพานิชย์
- สุพจน์ อนุตรพงศ์ และคนอื่นๆ “การพัฒนาบทเรียนบนเว็บ รายวิชา พ 43101 สุขศึกษา
 และพลศึกษา 5 และ พ 43102 สุขศึกษาและพลศึกษา 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา
 และพลศึกษา บทที่ 5 ความรู้ในการวางแผนชีวิตและการสร้างครอบครัว” โรงเรียน
 นครสวรรค์ คั่นคืนวันที่ 4 มีนาคม 2554 จาก
http://www.vimanloy.com/lesson/lesson5_1.php
- สุมาลี สังข์ศรี (2545) *การจัดการศึกษานอกระบบด้วยวิธีการศึกษาทางไกลเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต*
 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สุมาลี สังข์ศรี (2549) *การศึกษาทางไกล* นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สุमितตรา เจิมพันธ์ (2545) “จิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียน
 คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร
 มหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันบัณฑิต
 พัฒนบริหารศาสตร
- อนันต์ เกตุวงศ์ (2541) *หลักการวางแผน* พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อนุ เจริญวงศ์ระยับ และคณะ (2553) “การรับรู้สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา และลักษณะ
 ส่วนบุคคลที่เอื้อต่อการเป็นอาสาสมัครอย่างยั่งยืนในนักศึกษาระดับปริญญา” *วารสาร
 พฤติกรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*
 16, 1 (มกราคม): 8
- อภิชัย มงคล และคนอื่นๆ (2547) *ดัชนีวัดความสุขของคนไทย* กรุงเทพมหานคร กรมสุขภาพจิต

- อภิรดี โสภางค์ (2547) “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ภาคนิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- อัจฉรา วงศ์พัฒนามงคล (2533) “ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา” ปริญญานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- อัมพร อัสวโรจนกุลชัย (2546) “ลักษณะทางจิตและสถานการณ์ทางสังคมที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมบริหารงานอย่างมีจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
- อารมณี สนานภู (2541) “ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ” รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
- อารีย์ พันธุ์มณี (2546) *จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน* กรุงเทพมหานคร ไชยใหม่เอทีฟกรุ๊ป
- อุทัยรัตน์ เนียรเจริญสุข (2544) “ปัจจัยทางชีวสังคม ลักษณะทางพุทธและจิตลักษณะที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงาน ในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตเครื่องประดับ” ปริญญานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ) ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง
- Aigaki, D.A., (1970). “Life Planning for Low-income youth.” Unpublished Master Thesis, Colorado State University.
- Birney, D., Thomas, L.E., & Hinkle, J.E., (1970). “Life Planning Workshops: Discussion and Evaluation.” Student Development Report, Colorado State University.
- Brown, W.T., (1969). “Consideration of Five Aptitude and Achievement Factor in Successful Male undergraduate Student at the University of Montana.” Dissertation Abstract International.
- Thomas, L.E., (1972). “Life Planning Workshops in Community Colleges and Four-year University” Symposium Presented at the Meeting of the American Psychological Association, Honnolulu, Hawaii, September.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

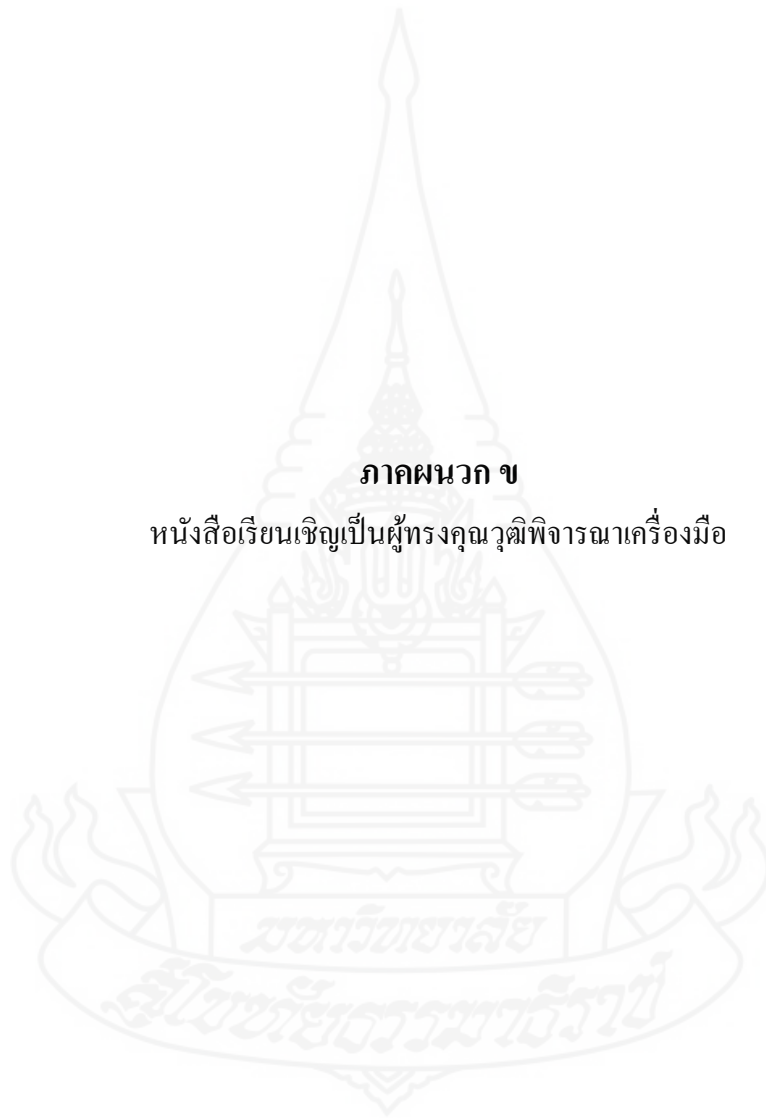
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายนาม	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง
รศ.ดร.ชวนชัย เชื้อสารุชน	คหุฎฐิบัณฑิต (Ph.D) วิชษเอกการวิจัยและ ประเมินผล	รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี
ผศ.สุคใจ บุญอารีย์	ครุศาสตรัฒบัณฑิต (การประถมศึกษา) จุฬาลงกรณัฒมหาวิทยาลัย	คณบดีคณะครุศาสตรั มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี
นางสาวจิตติมา รักนาค	ครุศาสตรัฒบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา และเนนะเนว) จุฬาลงกรณัฒมหาวิทยาลัย	นักเนนะเนวการศึกษา และอาชีพ ช้ำนานุการพิเศษ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก ข

หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

ที่ ศธ 0522.01.16 (บ)/ 44

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ขอรื่นเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ชวันชัย เชื้อสาธุชน

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางณัฐรุจา ประมนต์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา การแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมกรวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบ และให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.01.16 (บ)/ 44

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุดใจ บุญอารีย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางฉัฐรญา ประมนต์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา การแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบ และให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.01.16 (บ)/44

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือนักศึกษา

เรียน นางสาวจิตติมา รักนาค

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางฉัฐรญา ประมณฑ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา การแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบ และให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษานี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0522.01.16 (บ)/300

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

ด้วย นางฉัฐรญา ประมนต์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรม การวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ใน การนี้ นักศึกษาจำเป็น จะต้องเก็บ ข้อมูลเพื่อการ วิจัย จากนักศีกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเข้มในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาคำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศช 0522.01.16 (บ)/ ๖๑๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ ...๑... สิงหาคม ๒๕๕๕.....

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

ด้วย นางณัฐรญา ประมณฑ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเข้มในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.01.16 (บ)/๑๕๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์

ด้วย นางณัฐรุจา ประมณฑ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเข้มในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.01.16 (บ)/๒๑๒

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ด้วย นางณัฐรจา ประมนต์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเพิ่มในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.01.16 (บ)/๖๑๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ ... ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ด้วย นางณัฐรญา ประมณฑ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แผนกวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรม การวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเข้มในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาคำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.01.16 (บ)/๑๕๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ ...จ... สิงหาคม ๒๕๖๔...

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ด้วย นางณัฐรญา ประมณฑ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรม การวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเข้มในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาคำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศช 0522.01.16 (บ)/๕๑๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์สุโขทัย

ด้วย นางณัฐรญา ประมณฑ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แผนกวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรม การวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเพิ่มในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.01.16 (บ)/๖๒๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

ด้วย นางณัฐรุจา ประมณฑ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเข้มในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.01.16 (บ)/๑๒๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ด้วย นางณัฐรญา ประมณฑ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แผนกวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ลงทะเบียนเรียนในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเข้มในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.01.16 (บ)/ 023

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ ...จ... สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์

ด้วย นางณัฐรุจา ประมนต์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรม การวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเข้มในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.01.16 (บ)/ ๒๕๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ด้วย นางณัฐรุจา ประมณฑ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ใน การนี้ นักศึกษาจำเป็น จะต้องเก็บ ข้อมูลเพื่อการวิจัย จากนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเข้มในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.01.16 (บ)/ ๖๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์

ด้วย นางณัฐรญา ประมนต์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเข้มในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาคำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศษ 0522.01.16 (บ)/3 19

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์และเทคโนโลยี

ด้วย นางณัฐรุจา ประมณฑ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรม การวางแผนชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ใน การนี้ นักศึกษาจำเป็น จะต้องเก็บ ข้อมูลเพื่อการ วิจัย จาก นักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 และเข้ารับการอบรมเข้มในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ภาคผนวก ง

แบบวัดสถานการณ์ จิตลึกลับ และพฤติกรรมวางแผนชีวิตของนักศึกษา

แบบวัดเพื่อการวิจัย
เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิต
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ในระดับปริญญาตรี

.....

คำชี้แจง

1. แบบวัดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชในระดับปริญญาตรี
2. แบบวัดฉบับนี้มี 9 ตอน ตอนที่ 1 และตอนที่ 9 ตอบโดยเลือกตอบ ตอนที่ 2 - 8 ตอบโดยประเมินข้อความตามความคิดเห็นหรือความรู้สึก

ตอนที่ 1	ข้อมูลผู้ตอบชุดข้อคำถาม
ตอนที่ 2	การดำเนินชีวิตของนักศึกษา
ตอนที่ 3	การปฏิบัติจากคนใกล้ชิด
ตอนที่ 4	แบบอย่างจากคนใกล้ชิด
ตอนที่ 5	ประสบการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม
ตอนที่ 6	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจุบันและอนาคต
ตอนที่ 7	เป้าหมายและความมุ่งมั่นในการทำงาน
ตอนที่ 8	ความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง
ตอนที่ 9	การลงทะเบียนเรียนและผลการศึกษา

3. ขอให้นักศึกษาตอบคำถามในแบบวัดให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ได้จะไม่
มีผลเสียต่อนักศึกษาแต่ประการใด แต่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และนักศึกษารุ่นต่อไป
นอกจากนี้การตอบของนักศึกษายังเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยอีกด้วย ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาด้วยดี

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัดครั้งนี้

นางณัฐรญา ประมณฑ์

คำแนะนำวิธีการตอบแบบวัด

คำแนะนำ

เพื่อที่นักศึกษาจะได้ตอบแบบวัดชุดนี้อย่างง่ายขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะวิธีการตอบ ดังนี้

สำหรับแบบวัดชนิดนี้ มีประโยชน์และมาตรประกอบ

ขั้นที่ 1 อ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจ

ขั้นที่ 2 ขอให้นักศึกษาคิดว่า ข้อความนี้เป็น “จริง” หรือ “ไม่จริง” สำหรับนักศึกษา

ขั้นที่ 3 ถ้า “จริง” ขอให้คิดว่า เป็นจริงมากน้อยเพียงใด มี 3 ระดับ คือ

1) จริงเล็กน้อย	ขีด ✓	ที่ “ค่อนข้างจริง”
2) จริงปานกลาง	ขีด ✓	ที่ “จริง”
3) จริงมาก	ขีด ✓	ที่ “จริงที่สุด”

ถ้า “ไม่จริง” ขอให้คิดว่า ไม่จริงมากน้อยเพียงใด มี 3 ระดับ คือ

1) ไม่จริงเล็กน้อย	ขีด ✓	ที่ “ค่อนข้างไม่จริง”
2) ไม่จริงปานกลาง	ขีด ✓	ที่ “ไม่จริง”
3) ไม่จริงมาก	ขีด ✓	ที่ “ไม่จริงเลย”

ตัวอย่างเช่น

0. ข้าพเจ้าศึกษาวิธีการเรียนจากบุคคลอื่นๆ แล้วนำมาปรับใช้กับตนเอง

..... ✓
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การตอบเช่นนี้ แสดงว่าผู้ตอบเห็นว่า ข้อความดังกล่าว **เป็นจริง** ใน **ระดับมาก**

00. บิดา มารดา ของข้าพเจ้าใช้จ่ายเงินอย่างสุรุ่ยสุร่าย

..... ✓
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

การตอบเช่นนี้ แสดงว่าผู้ตอบเห็นว่า ข้อความดังกล่าว **ไม่จริง** ใน **ระดับปานกลาง**

เลขที่แบบสอบถาม

() () ()

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษา

1. เพศ

 หญิง ชาย

2. อายุ.....ปี

3. อาชีพ

 ไม่ได้ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม รับจ้างรายวัน ค้าขาย-ธุรกิจ รัฐวิสาหกิจ รับราชการ อื่น ๆ คือ.....

4. สถานภาพสมรส

 โสด สมรส และอยู่ด้วยกัน สมรส แต่แยกกันอยู่ หม้าย หย่า

5. สาขาวิชาที่ศึกษา

 ศิลปศาสตร์ นิเทศศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิทยาการจัดการ นิติศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ พยาบาลศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ มนุษยนิเวศศาสตร์ รัฐศาสตร์ ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คำชี้แจง จากตอนที่ 2 ถึงตอนที่ 8 ให้พิจารณาว่าแต่ละข้อความตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษาเพียงใด

แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงบน ตรงระดับที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของนักศึกษา
มากที่สุด

ตอนที่ 2 การดำเนินชีวิตของนักศึกษา

1. ข้าพเจ้าศึกษาวิธีการเรียนจากบุคคลอื่นๆ แล้วนำมาปรับใช้กับตนเอง

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ข้าพเจ้าวางแผนการอ่านเอกสารการสอนและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. หลังจากที่ได้รับตารางออกอากาศรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาแล้ว ข้าพเจ้าจะรีบสำรวจรายการ
เพื่อเตรียมตัวรับชมทันที

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ข้าพเจ้าทำการสำรวจตารางออกอากาศรายการวิทยุเพื่อการศึกษา เพื่อเตรียมตัวรับฟัง

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ข้าพเจ้ากำหนดวันว่างสำหรับตนเองเพื่อเข้ารับการสอนเสริมในชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียน

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. เมื่อทำข้อสอบอัตนัย ข้าพเจ้าจะตั้งประเด็นและกำหนดโครงร่างก่อนเขียนคำตอบโดยละเอียด
ก่อนเสมอ

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ข้าพเจ้าศึกษาวิธีการปฏิบัติงานของบุคคลที่ประสบความสำเร็จและนำมาปรับหรือประยุกต์ใช้กับ

งานของตน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ข้าพเจ้ามีเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำงานเพื่อการเลื่อนระดับไปสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ข้าพเจ้าคิดที่จะพัฒนาตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพอยู่เสมอ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ในการปฏิบัติงานใดๆ ก็ตามข้าพเจ้าจะวางแผนการปฏิบัติงานเป็นขั้นเป็นตอนอย่างเป็นระบบ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ข้าพเจ้ามีปฏิทินบันทึกภารกิจการทำงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ข้าพเจ้าวางแผนเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานด้านอาชีพที่ตนเองปฏิบัติอยู่เสมอ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ข้าพเจ้าตั้งใจว่าจะต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองในอาชีพที่ทำอยู่

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ข้าพเจ้าคิดและวางแผนล่วงหน้าแล้วว่าจะแต่งงานเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับใด

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
15. ข้าพเจ้าคิดและวางแผนล่วงหน้าว่าจะแต่งงานเมื่อข้าพเจ้าได้ทำงานและมีรายได้ที่มั่นคง
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
16. ข้าพเจ้าและครอบครัววางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดเพื่อให้เพียงพอกับรายรับในแต่ละเดือน
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
17. ข้าพเจ้าและครอบครัวแบ่งเงินเดือนสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัวออกเป็นส่วนๆ ตามความจำเป็นและเก็บเงินส่วนหนึ่งไว้เป็นค่าใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
18. ข้าพเจ้าและครอบครัวร่วมกันวางแผนเกี่ยวกับการสร้างหรือซื้อบ้านเพื่อเป็นที่พักอาศัยสำหรับตัวเองและคนในครอบครัว
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
19. ข้าพเจ้าและครอบครัววางแผนร่วมกันเลือกทำเลที่ตั้งในการสร้างหรือซื้อที่อยู่อาศัยภายในสภาพแวดล้อมและชุมชนที่ดี
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
20. ข้าพเจ้าวางแผนให้คนในครอบครัวมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ด้วยการรับประทานอาหารที่เป็น

ประโยชน์พักผ่อนให้เพียงพอ และออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตอนที่ 3 การปฏิบัติจากคนใกล้ชิด

1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามิเพื่อนร่วมงานที่คอยช่วยเหลือในยามคับขันเสมอ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามิผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานที่คอยช่วยเหลือในยามที่คับขันเสมอ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ข้าพเจ้าคิดว่าคนในครอบครัวพยายามอย่างมากที่จะคอยช่วยเหลือข้าพเจ้า

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้ามีเพื่อนร่วมงานที่ข้าพเจ้าสามารถแบ่งปันความทุกข์สุขได้

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาข้าพเจ้าสามารถปรึกษาหารือกับเพื่อนร่วมงานได้

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาข้าพเจ้าสามารถปรึกษาหารือกับครอบครัวได้

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ข้าพเจ้าเชื่อว่าผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานพยายามอย่างมากที่จะช่วยเหลือข้าพเจ้า

.....
.....
.....
.....
.....
.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้ามีผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานที่แบ่งปันทุกข์สุขได้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้ามีคนในครอบครัวที่แบ่งปันทุกข์สุขได้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาข้าพเจ้าสามารถปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานได้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตอนที่ 4 แบบอย่างจากคนใกล้ชิด

1. บิดา มารดาของข้าพเจ้าใช้จ่ายเงินอย่างสุรุ่ยสุร่าย

.....
.....
.....
.....
.....
.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. บิดา มารดาของข้าพเจ้ามีความขยันหมั่นเพียรในการประกอบอาชีพการงาน

.....
.....
.....
.....
.....
.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. บิดา มารดาของข้าพเจ้าให้ความรัก ดูแลเอาใจใส่ ส่งเสริมและสนับสนุนสมาชิกในครอบครัว

.....
.....
.....
.....
.....
.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานของข้าพเจ้ามีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
5. ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานของข้าพเจ้าส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม ประเพณี วัฒนธรรม ที่ดีงาม เพื่อสืบสานให้คงอยู่ตลอดไป
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
6. เพื่อนร่วมงานของข้าพเจ้ากำหนดเป้าหมายและขั้นตอนการทำงานในแต่ละครั้งอย่างเป็นระบบ
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
7. เพื่อนร่วมงานของข้าพเจ้ามักใช้เวลาในการทำงานไปประกอบธุรกิจส่วนตัว
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
8. ข้าพเจ้ามีเพื่อนร่วมงานที่พยายามศึกษาหาความรู้ เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อพัฒนางานของตนเสมอ
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
9. เพื่อนของข้าพเจ้าวางแผนชีวิตของตนเองทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านครอบครัว
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
10. เพื่อนของข้าพเจ้าขยันหมั่นเพียรมุ่งมั่นในการเรียน
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตอนที่ 5 ประสพการณ์เกี่ยวกับการเข้ารับการสอนเสริม

1. สถานที่จัดสอนเสริมมีความเหมาะสมมาก
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
2. เอกสารประกอบการสอนเสริมมีคุณภาพดี
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
3. ข้าพเจ้าสามารถไปขอรับเอกสารประกอบการสอนเสริมได้ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ไปเข้ารับการ
สอนเสริม
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
4. เอกสารประกอบการสอนเสริมช่วยให้ข้าพเจ้าเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
5. การสอนเสริมมีเอกสารอ่านง่ายแม้หัดวิชาจะยาก
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
6. การไปเข้ารับการสอนเสริมทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนมากยิ่งขึ้น
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
7. การไปเข้ารับการสอนเสริมมีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้าสอบผ่าน
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
8. ข้าพเจ้าได้รับประโยชน์ด้านการศึกษาจากเพื่อนที่ไปเข้ารับการสอนเสริมด้วยกัน
-

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
9. ข้าพเจ้าไปเข้ารับการสอนเสริมทุกชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียน					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
10. ข้าพเจ้าไปเข้ารับการสอนเสริมเฉพาะชุดวิชาที่อ่านเอกสารด้วยตนเองแล้วไม่เข้าใจ					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
11. ข้าพเจ้าเดินทางไปเข้ารับการสอนเสริมซ้ำเพื่อทบทวนเนื้อหาอีกครั้งในจังหวัดอื่น					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
12. อาจารย์ที่ไปสอนเสริมมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษา
เข้าใจง่าย					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
13. อาจารย์ที่ไปสอนเสริมมีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ดีมาก					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจุบันและอนาคต

1. ข้าพเจ้าระมัดระวังในการทำงานเฉพาะเมื่อมีคนมาคอยจ้องจับผิด
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
2. เมื่ออยู่ต่างถิ่นข้าพเจ้าคิดว่าจะทำอะไรก็ได้ เพราะไม่มีใครรู้จักเรา
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
3. ถ้าในการทำงานหากมีการหาผลประโยชน์เพื่อส่วนตัว คนที่ไม่จួយโอกาสอย่างคนอื่นเป็นคน โง่
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
4. ข้าพเจ้าคิดว่าควรหาความสุขใส่ตัวให้มากที่สุดในขณะที่ เพราะอนาคตเป็นสิ่งไม่แน่นอน
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
5. ข้าพเจ้าพยายามใช้เงินอย่างประหยัดเพื่อให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายตลอดเดือน
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
6. การทำความดีไม่ควรหวังผลตอบแทนจากผู้อื่น
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
7. ข้าพเจ้าคิดว่าถึงเวลาแล้วที่เราควรจะมีการรณรงค์กันในเรื่องการใช้ทรัพยากรของชาติเพื่อให้มีเหลือถึงเยาวชน
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
8. ถ้าข้าพเจ้าเห็นของที่อยากได้และราคาแพงมาก ข้าพเจ้าจะตัดสินใจซื้อทันทีและยอมอดหลังจากนั้น

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. สิ่งตอบแทนที่ดีที่สุดในการทำงานคือ เงินและ/หรือตำแหน่ง

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ในการประชุม ถ้ามีการพูดกันถึงสิ่งที่ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ข้าพเจ้าจะคัดค้านทันทีโดยไม่สนใจว่า
ขณะนั้นเป็นจังหวะที่เหมาะสมหรือไม่

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตอนที่ 7 เป้าหมายและความมุ่งมั่นในการทำงาน

1. เมื่อข้าพเจ้าพบว่างานที่กำลังทำอยู่นั้นยาก ข้าพเจ้าจะเลิกทำโดยเร็ว

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ข้าพเจ้าสามารถทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งได้ติดต่อกันเป็นเวลานานโดยไม่เบื่อหน่าย

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. เมื่อทำงานใดๆ ข้าพเจ้าจะทุ่มเทความพยายาม เพื่อให้ได้ผลงานที่ดีที่สุด

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. เมื่อทำงานใดๆ ข้าพเจ้าคิดว่าความพยายามเป็นสิ่งสำคัญ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. เมื่อเริ่มต้นทำสิ่งใด ข้าพเจ้าจะพยายามทำงานกระทั่งสำเร็จ

.....
-------	-------	-------	-------	-------	-------

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
6. ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ต้องใช้ความรับผิดชอบสูง					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
7. ข้าพเจ้าให้ความสนใจกับการงานที่ยาก และท้าทายความสามารถ					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
8. ข้าพเจ้าคิดว่า การเตรียมตัวอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะทำงานสำคัญๆ นั้นเป็นสิ่งจำเป็น					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
9. ข้าพเจ้าจะทำงานมากกว่าที่ได้ตั้งใจเอาไว้					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
10. เพื่อน ๆ คิดว่าข้าพเจ้าเป็นคนทำงานหนัก					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตอนที่ 8 ความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง
--

1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองเป็นคนตื่นตัวง่าย					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองสนใจอะไรไม่ได้นาน					
.....

จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดอยากจะตะโกนออกไปดัง ๆ

.....
จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตอนที่ 9 การลงทะเบียนเรียนและผลการศึกษา

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง
ของนักศึกษา

1. หลักสูตรที่นักศึกษาเรียนเป็นหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้เรียนกี่ปี

หลักสูตร 2 ปี (เรียนได้ 6 ปี) หลักสูตร 3 ปี (เรียนได้ 9 ปี) หลักสูตร 4 ปี (เรียนได้ 12 ปี)

2. โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาลงทะเบียนเรียนภาคการศึกษาละกี่ชุดวิชา

1 ชุดวิชา 2 ชุดวิชา 3 ชุดวิชา

3. โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาสอบผ่านครั้งแรกโดยไม่ต้องสอบซ่อม คิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์

(ของชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียน)

0 เปอร์เซ็นต์ 50 เปอร์เซ็นต์ 100 เปอร์เซ็นต์ (ผ่านครั้งแรกทั้งหมด)

4. นักศึกษาเคยขอคำปรึกษาด้านการเรียนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชหรือไม่

ไม่เคย บางครั้ง เสมอ

5. นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรม โครงการส่งเสริมการศึกษาที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นหรือไม่

ไม่เคย บางครั้ง เสมอ

6. นักศึกษาใช้เวลาศึกษาจนสำเร็จ ได้รับปริญญาที่ปี.....

7. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาเป็นไปตามความคาดหมายเพียงใด

เป็นไปตามความคาดหมาย

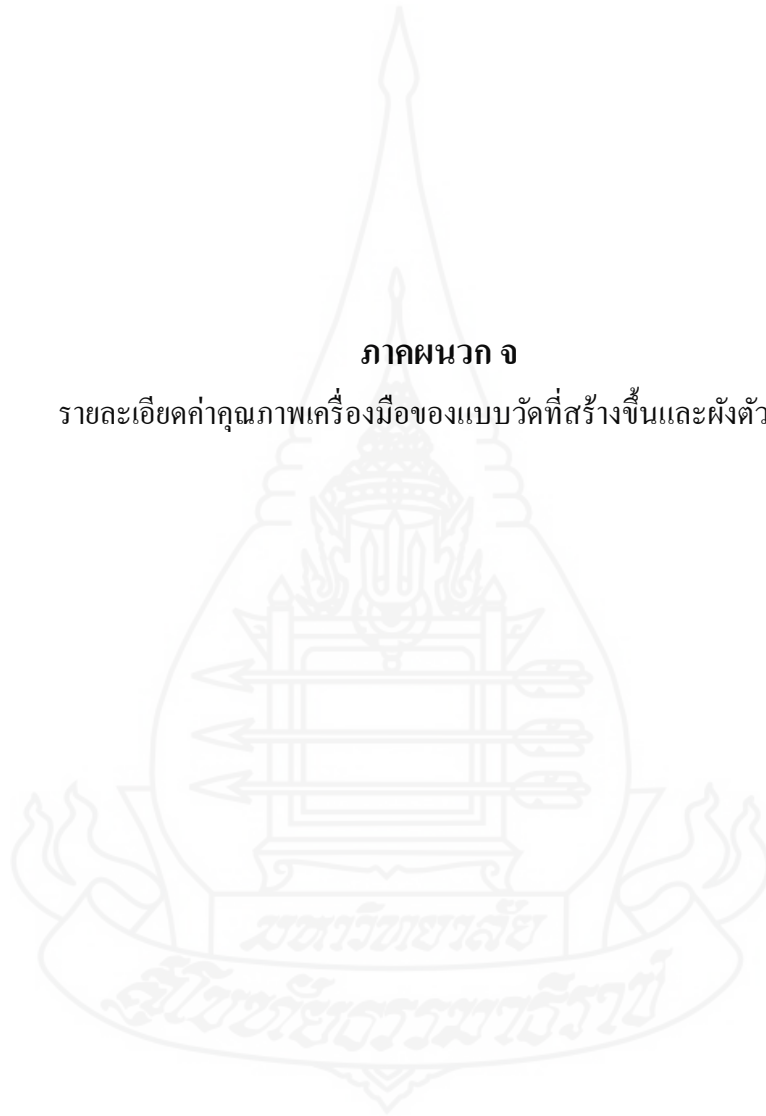
- เร็วกว่าที่คาดหมาย
- ช้ากว่าที่คาดหมาย

😊😊😊😊😊 ขอขอบคุณที่กรุณาตอบจนครบทุกข้อ 😊😊😊😊😊

ภาคผนวก จ

รายละเอียดค่าคุณภาพเครื่องมือของแบบวัดที่สร้างขึ้นและฝังตัวแปร

ตารางที่ 1 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าคุณภาพทั้งฉบับของแบบวัดพฤติกรรม

การวางแผนชีวิต (ใช้จริง 20 ข้อ)

จำนวน ข้อที่ใช้	ก่อนตัดทั้งหมด 42 ข้อ		ตัดเหลือ 29 ข้อ		ตัดเหลือ 22 ข้อ		ตัดเหลือ 20 ข้อ	
	ค่า r	ค่า α	ค่า r	ค่า α	ค่า r	ค่า α	ค่า r	ค่า α
20 ข้อ	จาก .03 ถึง .67	.88	จาก .25 ถึง .71	.90	จาก .31 ถึง .68	.89	จาก .42 ถึง .68	.89

ตารางที่ 2 แสดงผังตัวแปร แบบวัดพฤติกรรมกรวางแผนชีวิต (ใช้จริง 20 ข้อ)

ตัวแปรด้าน	ข้อรับ	ข้อปฏิเสธ	รวม
1. การวางแผนชีวิตด้านการศึกษา	1,2,3,4,5,6	-	6
2. การวางแผนชีวิตด้านอาชีพ	7,8,9,10,11,12,13	-	7
3. การวางแผนชีวิตด้านครอบครัว	14,15,16,17,18,19,20	-	7
รวม	20	-	20

ตารางที่ 3 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าคุณภาพทั้งฉบับของแบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี

(ใช้จริง 10 ข้อ)

จำนวนข้อที่ใช้	ก่อนตัดทั้งหมด 12 ข้อ		ตัดเหลือ 10 ข้อ	
	ค่า r	ค่า α	ค่า r	ค่า α
10 ข้อ	จาก .15 ถึง .57	.73	จาก .21 ถึง .62	.78

ตารางที่ 4 แสดงผังตัวแปร แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี (ใช้จริง 10 ข้อ)

ตัวแปรด้าน	ข้อรับ	ข้อปฏิเสธ	รวม
แบบอย่างจากคนใกล้ชิด	2,3,4,5,6,8,9,10	1,7	10
รวม	8	2	10

ตารางที่ 5 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าคุณภาพทั้งฉบับของแบบวัดการเข้ารับ

การสอนเสริม (ใช้จริง 13 ข้อ)

จำนวนข้อที่ใช้	ก่อนตัดทั้งหมด 15 ข้อ		ตัดเหลือ 13 ข้อ	
	ค่า r	ค่า α	ค่า r	ค่า α
13 ข้อ	จาก -.22 ถึง .79	.83	จาก .27 ถึง .79	.88

ตารางที่ 6 แสดงผังตัวแปร แบบวัดการเข้ารับการสอนเสริม (ใช้จริง 13 ข้อ)

ตัวแปรด้าน	ข้อรับ	ข้อปฏิเสธ	รวม
ประสบการณ์การเข้ารับการสอนเสริม	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13	-	13
รวม	13	-	13

ภาคผนวก ฉ
ตารางสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จาก ANOVA แบบ 3 Way ที่เป็นการวิจัยสัมพันธ์เปรียบเทียบ ตามสมมุติฐานที่ 1

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ		
	การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง มาก > น้อย	การมีแบบอย่างที่ดี มาก > น้อย	การเข้ารับการสอนเสริม มาก > น้อย
พฤติกรรม การวางแผนชีวิต	ผลหลัก (Main eff.) รวม ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านครอบครัว	ผลหลัก (Main eff.) รวม ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านครอบครัว	ผลหลัก (Main eff.) รวม ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านครอบครัว
	ผลย่อย (Inter eff.) -	ผลย่อย (Inter eff.) -	ผลย่อย (Inter eff.) -

จาก ANOVA แบบ 3 Way ที่เป็นการวิจัยสัมพันธ์เปรียบเทียบ ตามสมมุติฐานที่ 2

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ		
	ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนเอง สูง > ต่ำ	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูง > ต่ำ	สุขภาพจิต สูง > ต่ำ
พฤติกรรม การวางแผนชีวิต	ผลหลัก (Main eff.) -	ผลหลัก (Main eff.) รวม ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านครอบครัว	ผลหลัก (Main eff.) ด้านอาชีพ
	ผลย่อย (Inter eff.) ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ	ผลย่อย (Inter eff.) ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ	ผลย่อย (Inter eff.) ด้านการศึกษา

จาก Multiple Regression Analysis (MRA)

วิเคราะห์ครั้งที่	ตัวถูกทำนาย	ตัวทำนาย			ผลการทำนาย		กลุ่มที่ทำนายได้สูงสุด (% ทำนาย)	กลุ่มทำนายได้ต่าง 5%
		ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ตัวแปรที่เข้าสมการ	% ทำนายรวม		
1	พฤติกรรม การวางแผนชีวิต	√ ส.1 ส.2 ส.3			3,2,1	33.0	ด้านการศึกษา 29.5	รวม 5.2 อาชีพ 8.7
2			√ จิต 1 จิต 2 จิต 3		5	20.1	ด้านอาชีพ 27.4	
3				√ ส. 1-3 จิต 1-3		3,5,2,1	38.2	

ตัวทำนาย 1: การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง 2: การมีแบบอย่างที่ดี
3: การเข้ารับการสอนเสริม 4: ดัชนีขณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง
5: แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 6: สุขภาพจิต

ตัวถูกทำนาย 1: พฤติกรรมการวางแผนชีวิต

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางภาวณา ประมนต์
วัน เดือน ปีเกิด	29 มีนาคม 2515
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว พ.ศ. 2538 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
สถานที่ทำงาน	ศูนย์วิจัยพัฒนา มสธ.อุบลราชธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
ตำแหน่ง	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ชำนาญการ

